

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

# Zakon o vodama

Vrijedi od 4. svibnja 2023.

Strojno pročišćen iz: NN 66/2019, NN 84/2021, NN 47/2023

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa [slovozakona.hr/zakon/zakon-o-vodama/](https://slovozakona.hr/zakon/zakon-o-vodama/)

## Sadržaj

---

|                                                                     |           |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>I. OPĆE ODREDBE</b>                                              | <b>10</b> |
| Predmet uređivanja                                                  | 10        |
| Usklađenje s direktivama Europske unije                             | 10        |
| Važenje Zakona u odnosu na predmet                                  | 11        |
| Značenje pojmova                                                    | 12        |
| Upravljanje vodama                                                  | 20        |
| Načela upravljanja vodama                                           | 20        |
| Vodna politika                                                      | 21        |
| <b>II. VODE, VODNO DOBRO I VODNE GRAĐEVINE</b>                      | <b>22</b> |
| 1. Pravni status voda                                               | 22        |
| Voda kao opće dobro                                                 | 22        |
| 2. Pravni status vodnog dobra                                       | 22        |
| Vodno dobro                                                         | 22        |
| Namjena vodnog dobra                                                | 23        |
| Utvrđenje pripadnosti vodnom dobru                                  | 23        |
| Javno vodno dobro                                                   | 24        |
| Prestanak statusa vodnog dobra                                      | 25        |
| Upis javnog vodnog dobra u zemljišnu knjigu                         | 25        |
| Vodne građevine i druge javne građevine na javnom vodnom dobru      | 25        |
| Upravljanje javnim vodnim dobrom                                    | 26        |
| Upravljanje javnim vodnim dobrom u lučkom području                  | 26        |
| Korištenje javnoga vodnoga dobra za gospodarske ili osobne potrebe  | 26        |
| Zahvati na javnom vodnom dobru uvjetovani lokacijskom dozvolom      | 27        |
| Korištenje javnog vodnog dobra za odmor i rekreaciju                | 27        |
| Katastarske čestice vodnoga dobra izvan sustava javnog vodnog dobra | 27        |
| Pravo prvokupa                                                      | 28        |
| Izvlaštenje radi pripajanja javnom vodnom dobru                     | 28        |
| 3. Vodne građevine                                                  | 28        |
| Namjena vodnih građevina                                            | 28        |
| Vrste vodnih građevina                                              | 29        |
| Pravni status vodnih građevina                                      | 30        |
| Upravljanje vodnim građevinama                                      | 30        |
| Razvrstaj vodnih građevina za melioracije                           | 31        |
| Potvrda o vodnoj građevini                                          | 31        |
| Gradnja i održavanje vodnih građevina                               | 31        |
| Izvlaštenje u svrhu građenja i održavanja vodnih građevina          | 32        |
| Građenje i služnost na javnim nekretninama                          | 32        |
| Upravljanje višenamjenskim akumulacijama                            | 33        |
| <b>III. VODNA PODRUČJA</b>                                          | <b>33</b> |
| Vodna područja u Republici Hrvatskoj                                | 33        |
| Podjela voda                                                        | 34        |

|                                                                            |           |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Podjela vodnih područja . . . . .                                          | 34        |
| <b>IV. PLANSKI DOKUMENTI UPRAVLJANJA VODAMA . . . . .</b>                  | <b>34</b> |
| Planski dokumenti upravljanja vodama . . . . .                             | 34        |
| Strategija upravljanja vodama . . . . .                                    | 34        |
| Plan upravljanja vodnim područjima . . . . .                               | 35        |
| Propis o sadržaju Plana upravljanja vodnim područjima . . . . .            | 37        |
| Plan upravljanja vodnim područjima na međunarodnom vodnom području . . . . | 37        |
| Međunarodno izvještavanje o Planu upravljanja vodnim područjima . . . . .  | 37        |
| Višegodišnji programi gradnje . . . . .                                    | 37        |
| Financijski plan i Plan upravljanja vodama . . . . .                       | 38        |
| Sudjelovanje javnosti . . . . .                                            | 38        |
| <b>V. ZAŠTITA VODA . . . . .</b>                                           | <b>39</b> |
| 1. Opća svrha zaštite voda . . . . .                                       | 39        |
| Ciljevi zaštite voda . . . . .                                             | 39        |
| 2. Standard kakvoće voda i utvrđivanje stanja voda . . . . .               | 40        |
| Standard kakvoće voda . . . . .                                            | 40        |
| Više ciljeva zaštite . . . . .                                             | 41        |
| Zabrana ispuštanja opasnih tvari . . . . .                                 | 41        |
| Monitoring . . . . .                                                       | 41        |
| Analiza značajki vodnoga područja . . . . .                                | 42        |
| Klasifikacija vodnih tijela . . . . .                                      | 42        |
| Program mjera . . . . .                                                    | 43        |
| Osnovne mjere . . . . .                                                    | 43        |
| 3. Područja posebne zaštite voda . . . . .                                 | 44        |
| Zaštićena područja . . . . .                                               | 44        |
| Osjetljiva i manje osjetljiva područja . . . . .                           | 44        |
| Utvrđivanje ranjivih područja . . . . .                                    | 44        |
| Upravljanje kakvoćom voda za kupanje . . . . .                             | 45        |
| Upravljanje kakvoćom voda pogodnih za život slatkovodnih riba . . . . .    | 46        |
| Upravljanje kakvoćom voda pogodnih za školjkaše . . . . .                  | 46        |
| 4. Odstupanja od postizanja ciljeva zaštite voda . . . . .                 | 46        |
| Znatno promijenjena vodna tijela . . . . .                                 | 46        |
| Neodstupanja od postizanja ciljeva zaštite voda . . . . .                  | 47        |
| Utjecaji zahvata u prostoru na vode . . . . .                              | 47        |
| Okvir primjene odredbi o iznimkama . . . . .                               | 48        |
| Dopunske mjere . . . . .                                                   | 48        |
| 5. Ispuštanje, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda . . . . .            | 49        |
| Načela kontrole ispuštanja otpadnih voda . . . . .                         | 49        |
| Otklanjanje štete na izvoru nastanka . . . . .                             | 49        |
| Kombinirani pristup . . . . .                                              | 49        |
| Onečišćivač plaća . . . . .                                                | 50        |
| Granične vrijednosti emisija . . . . .                                     | 50        |
| Ispuštanja industrijskih i drugih otpadnih voda . . . . .                  | 50        |
| Ispuštanja komunalnih otpadnih voda . . . . .                              | 51        |

|                                                                                                                                        |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Ispuštanje oborinskih voda . . . . .                                                                                                   | 51        |
| Ograničenje ispuštanja otpadnih voda . . . . .                                                                                         | 51        |
| Uzorkovanje i ispitivanje sastava otpadnih voda . . . . .                                                                              | 51        |
| Dostavljanje podataka o ispuštanju otpadnih voda i o proizvodnji odnosno uvozu i stavljanju na tržište kemikalija . . . . .            | 52        |
| Odluka o odvodnji otpadnih voda . . . . .                                                                                              | 52        |
| Tehnički zahtjevi za projektiranje, građenje, održavanje i kontrolu tehničke ispravnosti građevina za odvodnju otpadnih voda . . . . . | 53        |
| Individualni sustavi odvodnje . . . . .                                                                                                | 53        |
| Otpadni mulj . . . . .                                                                                                                 | 54        |
| <b>6. Izvanredna i iznenadna onečišćenja voda . . . . .</b>                                                                            | <b>54</b> |
| Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda . . . . .                                                       | 54        |
| Izvanredno onečišćenje . . . . .                                                                                                       | 55        |
| Iznenadno onečišćenje . . . . .                                                                                                        | 55        |
| Mjere sprječavanja i otklanjanja onečišćenja . . . . .                                                                                 | 55        |
| Mjere otklanjanja onečišćenja nastalih pri dužim ispuštanjima otpadnih voda . . . . .                                                  | 56        |
| <b>VI. KORIŠTENJE VODA . . . . .</b>                                                                                                   | <b>56</b> |
| <b>1. Vrste i uvjeti korištenja voda . . . . .</b>                                                                                     | <b>56</b> |
| Vrste korištenja voda . . . . .                                                                                                        | 56        |
| Opći uvjeti korištenja voda . . . . .                                                                                                  | 57        |
| Opće korištenje voda . . . . .                                                                                                         | 57        |
| Slobodno korištenje voda . . . . .                                                                                                     | 57        |
| Propis o općem korištenju voda . . . . .                                                                                               | 57        |
| Korištenje voda preko granice općeg i slobodnog korištenja voda . . . . .                                                              | 57        |
| Očevidnik zahvaćenih količina vode . . . . .                                                                                           | 58        |
| Ograničenja korištenja voda . . . . .                                                                                                  | 58        |
| Vode pronađene tijekom iskopa . . . . .                                                                                                | 58        |
| Vodoistražni radovi . . . . .                                                                                                          | 59        |
| <b>2. Korištenje voda za potrebe javne vodoopskrbe . . . . .</b>                                                                       | <b>59</b> |
| Red prvenstva po namjenama . . . . .                                                                                                   | 59        |
| Red prvenstva po mjestu . . . . .                                                                                                      | 59        |
| Pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju . . . . .                                                                               | 59        |
| Identifikacija voda za ljudsku potrošnju . . . . .                                                                                     | 61        |
| Procjena rizika za područja sliva vodozahvata vode namijenjene za ljudsku potrošnju . . . . .                                          | 61        |
| Izješćivanje o rezultatima procjene rizika . . . . .                                                                                   | 63        |
| Mjere upravljanja rizikom u području sliva vodozahvata vode namijenjene za ljudsku potrošnju . . . . .                                 | 63        |
| Prikupljanje podataka i izješćivanje Europske komisije . . . . .                                                                       | 64        |
| Tehnički zahtjevi za projektiranje, građenje, održavanje i kontrolu tehničke ispravnosti građevina za vodoopskrbu . . . . .            | 64        |
| Procjena razina gubitaka vode . . . . .                                                                                                | 65        |
| <b>3. Korištenje vode za ljudsku potrošnju za prekograničnu prodaju . . . . .</b>                                                      | <b>65</b> |
| Prodaja vode u izvornom obliku na tržištima drugih zemalja . . . . .                                                                   | 65        |

|                                                                                                  |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 4. Zaštita izvorišta i zone sanitarne zaštite . . . . .                                          | 66        |
| Zone sanitarne zaštite . . . . .                                                                 | 66        |
| Odluka o zaštiti izvorišta . . . . .                                                             | 66        |
| Povećana ulaganja u zonama sanitarne zaštite . . . . .                                           | 67        |
| 5. Korištenje vodnih snaga . . . . .                                                             | 67        |
| Pravo korištenja vodnih snaga . . . . .                                                          | 67        |
| Uvjeti za projektiranje i građenje . . . . .                                                     | 67        |
| Osiguranje višenamjenskog korištenja akumulacija . . . . .                                       | 68        |
| 6. Korištenje voda za navodnjavanje . . . . .                                                    | 68        |
| Korištenje voda za navodnjavanje . . . . .                                                       | 68        |
| 7. Šljunak i pijesak u području značajnom za vodni režim . . . . .                               | 68        |
| Eksploatacija šljunka i pijeska . . . . .                                                        | 68        |
| Šljunak i pijesak izvan područja značajnog za vodni režim . . . . .                              | 69        |
| Šljunak i pijesak izvađen tijekom građenja i održavanja na vodama i vodnom<br>dobru . . . . .    | 69        |
| Očevidnik vađenja šljunka i pijeska . . . . .                                                    | 70        |
| Obveza deponiranja na uređene deponije . . . . .                                                 | 71        |
| Korištenje šljunka i pijeska tijekom građenja i održavanja na vodama i vodnom<br>dobru . . . . . | 71        |
| Očevidnik deponiranoga šljunka i pijeska . . . . .                                               | 72        |
| Povreda zabrane eksploatacije . . . . .                                                          | 72        |
| 8. Prava korištenja voda po posebnim propisima . . . . .                                         | 73        |
| Dostava i preispitivanje akata . . . . .                                                         | 73        |
| <b>VII. ZAŠTITA OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA . . . . .</b>                                         | <b>74</b> |
| 1. Zaštita od štetnog djelovanja voda . . . . .                                                  | 74        |
| Zaštita od štetnog djelovanja voda i upravljanje rizicima . . . . .                              | 74        |
| Uređenje voda . . . . .                                                                          | 74        |
| Održavanje voda . . . . .                                                                        | 74        |
| Inundacijsko područje . . . . .                                                                  | 75        |
| Uređeno i neuređeno inundacijsko područje . . . . .                                              | 76        |
| Prethodna procjena rizika od poplava . . . . .                                                   | 76        |
| Potencijalno značajni rizici . . . . .                                                           | 76        |
| Karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava . . . . .                                   | 77        |
| Plan upravljanja rizicima od poplava . . . . .                                                   | 77        |
| Upravljanje rizicima od poplava . . . . .                                                        | 77        |
| Sadržaj Državnoga plana za obranu od poplava . . . . .                                           | 78        |
| 2. Obrana od poplava . . . . .                                                                   | 78        |
| Obrana od poplava . . . . .                                                                      | 78        |
| Ustupanje poslova obrane od poplava . . . . .                                                    | 78        |
| Načelo trajne imobilizacije i načelo mobilizacije . . . . .                                      | 79        |
| Obveze civilnog sudjelovanja u obrani od poplava . . . . .                                       | 79        |
| Prihvat poplavnoga vala u akumulacijama . . . . .                                                | 80        |
| Zabrana prometovanja . . . . .                                                                   | 80        |
| 3. Obrana od leda . . . . .                                                                      | 80        |
| Mjere obrane od leda . . . . .                                                                   | 80        |

|                                                                                                                                      |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 4. Zaštita od erozija i bujica . . . . .                                                                                             | 81        |
| Erozijsko područje i bujični tokovi . . . . .                                                                                        | 81        |
| Zaštita od erozija i bujica . . . . .                                                                                                | 81        |
| 5. Posebno o građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju, građevinama za navodnjavanje i građevinama oborinske odvodnje . . . . . | 81        |
| Pojas za održavanje . . . . .                                                                                                        | 81        |
| Oborinska odvodnja . . . . .                                                                                                         | 82        |
| <b>VIII. ZABRANE I OGRANIČENJA PRAVA VLASNIKA I POSJEDNIKA ZEMLJIŠTA I POSEBNE MJERE RADI ODRŽAVANJA VODNOG REŽIMA . . . . .</b>     | <b>82</b> |
| Zabrane i ograničenja . . . . .                                                                                                      | 82        |
| Uspostava prijašnjeg stanja . . . . .                                                                                                | 84        |
| Održavanje drugih građevina na vodnom dobru i vodnim građevinama . . . . .                                                           | 84        |
| Trpljenja vlasnika zemljišta . . . . .                                                                                               | 84        |
| Dopuštanje prijelaza . . . . .                                                                                                       | 85        |
| Zabrana utjecaja na tok i korištenje voda . . . . .                                                                                  | 85        |
| Služnost dovođenja odnosno odvođenja vode . . . . .                                                                                  | 85        |
| Odgovornost za štete . . . . .                                                                                                       | 85        |
| <b>IX. VODNA DOKUMENTACIJA . . . . .</b>                                                                                             | <b>86</b> |
| Vodna dokumentacija . . . . .                                                                                                        | 86        |
| Vodna knjiga . . . . .                                                                                                               | 86        |
| Vodni katastri . . . . .                                                                                                             | 86        |
| Očevidnik koncesija . . . . .                                                                                                        | 86        |
| Javnost vodne dokumentacije . . . . .                                                                                                | 87        |
| Prikupljanje i ustupanje podataka . . . . .                                                                                          | 87        |
| Propis o vodnoj dokumentaciji . . . . .                                                                                              | 87        |
| <b>X. VODOPRAVNI AKTI . . . . .</b>                                                                                                  | <b>88</b> |
| 1. Zajedničke odredbe . . . . .                                                                                                      | 88        |
| Vrste vodopravnih akata . . . . .                                                                                                    | 88        |
| Propis o vodopravnim aktima . . . . .                                                                                                | 88        |
| 2. Vodopravni uvjeti . . . . .                                                                                                       | 88        |
| Vodopravni uvjeti . . . . .                                                                                                          | 88        |
| Kada vodopravni uvjeti nisu potrebni . . . . .                                                                                       | 90        |
| Mišljenja drugih tijela . . . . .                                                                                                    | 90        |
| Neizdavanje vodopravnih uvjeta . . . . .                                                                                             | 90        |
| 3. Mišljenje na uvjete okolišne dozvole . . . . .                                                                                    | 91        |
| Mišljenje na uvjete okolišne dozvole . . . . .                                                                                       | 91        |
| 4. Vodopravna potvrda . . . . .                                                                                                      | 91        |
| Izdavanje vodopravne potvrde . . . . .                                                                                               | 91        |
| 5. Vodopravne dozvole . . . . .                                                                                                      | 92        |
| Obveza pribavljanja vodopravne dozvole . . . . .                                                                                     | 92        |
| Vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda . . . . .                                                                             | 93        |
| Kad vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda nije potrebna . . . . .                                                           | 93        |
| Sadržaj vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda . . . . .                                                                     | 93        |
| Uvid u akte o proizvodnji, uvozu, unosu i stavljanju na tržište kemikalija . . . . .                                                 | 93        |

|                                                                                                                                                                              |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Vodopravna dozvola za korištenje voda . . . . .                                                                                                                              | 94         |
| Kada vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna . . . . .                                                                                                           | 94         |
| Preispitivanje i usklađenje vodopravnih dozvola . . . . .                                                                                                                    | 94         |
| Ukidanje i izmjena vodopravne dozvole . . . . .                                                                                                                              | 95         |
| <b>6. Posebni uvjeti priključenja i potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja . . . . .</b>                                                                     | <b>96</b>  |
| Posebni uvjeti priključenja na komunalne vodne građevine . . . . .                                                                                                           | 96         |
| Potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja na komunalne vodne građevine . . . . .                                                                                | 96         |
| Posebni uvjeti priključenja na građevine urbane oborinske odvodnje i potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja na građevine urbane oborinske odvodnje . . . . . | 96         |
| <b>XI. KONCESIJE . . . . .</b>                                                                                                                                               | <b>97</b>  |
| Vrste koncesija u vodnom gospodarstvu . . . . .                                                                                                                              | 97         |
| <b>1. Koncesije za gospodarsko korištenje voda . . . . .</b>                                                                                                                 | <b>97</b>  |
| Vrste koncesija za gospodarsko korištenje voda . . . . .                                                                                                                     | 97         |
| Kada koncesija za gospodarsko korištenje voda nije potrebna . . . . .                                                                                                        | 97         |
| Postupak davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda . . . . .                                                                                                          | 98         |
| Dodatni sadržaj dokumentacije za nadmetanje . . . . .                                                                                                                        | 98         |
| Sadržaj ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje voda . . . . .                                                                                                         | 99         |
| Promjena uvjeta koncesije za gospodarsko korištenje voda . . . . .                                                                                                           | 99         |
| Obračun i naplata naknade za koncesiju za gospodarsko korištenje voda . . . . .                                                                                              | 100        |
| Nadzor nad ispunjenjem ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje voda . . . . .                                                                                          | 100        |
| Propis o uvjetima davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda . . . . .                                                                                                 | 100        |
| <b>2. Koncesije za usluge i radove . . . . .</b>                                                                                                                             | <b>100</b> |
| Koncesija za usluge i radove . . . . .                                                                                                                                       | 100        |
| Rokovi na koje se daju koncesije za usluge i radove . . . . .                                                                                                                | 100        |
| <b>3. Zajedničke odredbe o koncesijama . . . . .</b>                                                                                                                         | <b>101</b> |
| Primjena zakona kojim se uređuju koncesije i postupak davanja koncesija . . . . .                                                                                            | 101        |
| Odluka o davanju koncesije . . . . .                                                                                                                                         | 101        |
| Ugovorne strane ugovora o koncesiji . . . . .                                                                                                                                | 101        |
| Dodatna obveza dostavljanja ugovora o koncesiji . . . . .                                                                                                                    | 102        |
| Raskid ugovora o koncesiji . . . . .                                                                                                                                         | 102        |
| Prihod od naknade za koncesiju . . . . .                                                                                                                                     | 102        |
| <b>XII. NACIONALNO VIJEĆE ZA VODE I HRVATSKE VODE . . . . .</b>                                                                                                              | <b>102</b> |
| <b>1. Nacionalno vijeće za vode . . . . .</b>                                                                                                                                | <b>102</b> |
| Nadležnost . . . . .                                                                                                                                                         | 102        |
| Sastav . . . . .                                                                                                                                                             | 103        |
| Djelokrug . . . . .                                                                                                                                                          | 103        |
| Poslovnik i obavljanje stručnih poslova . . . . .                                                                                                                            | 103        |
| <b>2. Hrvatske vode . . . . .</b>                                                                                                                                            | <b>103</b> |
| Pravni status . . . . .                                                                                                                                                      | 103        |
| Djelatnost Hrvatskih voda . . . . .                                                                                                                                          | 104        |

|                                                                                                                                         |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Imovina . . . . .                                                                                                                       | 105        |
| Odgovornost za obveze . . . . .                                                                                                         | 105        |
| Zabrana i ograničenje poslovne sposobnosti . . . . .                                                                                    | 105        |
| Upravno vijeće . . . . .                                                                                                                | 106        |
| Djelokrug Upravnog vijeća . . . . .                                                                                                     | 106        |
| Generalni direktor . . . . .                                                                                                            | 107        |
| Imenovanje generalnog direktora . . . . .                                                                                               | 107        |
| Statut . . . . .                                                                                                                        | 108        |
| Obavljanje vodočuvarske službe te rukovanje i održavanje uređaja na<br>regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama. . . . .            | 108        |
| <b>XIII. POSEBNE DJELATNOSTI ZA POTREBE UPRAVLJANJA VODAMA . . . . .</b>                                                                | <b>108</b> |
| Posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama . . . . .                                                                             | 108        |
| Uvjeti za obavljanje posebnih djelatnosti za potrebe upravljanja vodama. . . . .                                                        | 109        |
| Ukidanje rješenja o ispunjenju posebnih uvjeta . . . . .                                                                                | 109        |
| Institut za vode . . . . .                                                                                                              | 110        |
| <b>XIV. NADZOR. . . . .</b>                                                                                                             | <b>110</b> |
| Upravni nadzor. . . . .                                                                                                                 | 110        |
| Inspekcijski nadzor . . . . .                                                                                                           | 111        |
| Provedba inspekcijskog nadzora . . . . .                                                                                                | 111        |
| Usklađeni inspekcijski nadzor i samostalni inspekcijski nadzor . . . . .                                                                | 111        |
| Obveze vodopravnog inspektora . . . . .                                                                                                 | 111        |
| Donošenje rješenja u slučaju neposredne opasnosti. . . . .                                                                              | 112        |
| Rudarska inspekcija . . . . .                                                                                                           | 113        |
| Poljoprivredna inspekcija . . . . .                                                                                                     | 113        |
| Primjena Zakona o vodama . . . . .                                                                                                      | 113        |
| Prisilno izvršenje nenovčanih obveza novčanom kaznom . . . . .                                                                          | 114        |
| Vodočuvari . . . . .                                                                                                                    | 114        |
| <b>XV. PREKRŠAJNE ODREDBE . . . . .</b>                                                                                                 | <b>114</b> |
| Teži prekršaji . . . . .                                                                                                                | 114        |
| Prekršaji srednje težine . . . . .                                                                                                      | 116        |
| Lakši prekršaji . . . . .                                                                                                               | 118        |
| Namjena sredstava od novčanih kazni . . . . .                                                                                           | 119        |
| <b>XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE . . . . .</b>                                                                                      | <b>119</b> |
| Poslovnik Nacionalnog vijeća za vode. . . . .                                                                                           | 119        |
| Nastavak poslovanja Hrvatskih voda. . . . .                                                                                             | 119        |
| Upisi javnoga vodnoga dobra po osnovi dugogodišnjeg posjeda . . . . .                                                                   | 119        |
| Upis vodnih građevina i korita prirodnih površinskih voda koja su upisana u<br>katastru, ali nisu upisana u zemljišnoj knjizi . . . . . | 120        |
| Upis vodnih građevina i korita prirodnih površinskih voda koja nisu upisana ni u<br>katastru, niti u zemljišnoj knjizi . . . . .        | 120        |
| Neprimjena drugih propisa na evidentiranje u katastru i upise u zemljišnoj knjizi<br>. . . . .                                          | 121        |

|                                                                                                                                |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Odgovarajuća primjena odredbi o evidentiranju u katastar i upisu u zemljišnu knjigu na druge vodne građevine . . . . .         | 121        |
| Zemljište na kojem su izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije, pravo građenja i upravljanja . . . . .     | 121        |
| Pravo na naknadu tržišne vrijednosti. . . . .                                                                                  | 122        |
| Podaci o česticama javnog vodnog dobra. . . . .                                                                                | 122        |
| Korištenje javnoga vodnog dobra nakon provedbe propisa o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama na vodnom dobru . . . . . | 123        |
| Služnost radi rekonstrukcije i održavanja komunalnih vodnih građevina . . . . .                                                | 123        |
| Održavanje građevina za navodnjavanje . . . . .                                                                                | 123        |
| Obračun i naplata naknade za koncesiju za koncesije koje nisu obuhvaćene člankom 183. ovoga Zakona. . . . .                    | 124        |
| Mandat članova Nacionalnoga vijeća za vode . . . . .                                                                           | 124        |
| Rok za postizanje ciljeva zaštite voda . . . . .                                                                               | 124        |
| Primjena odredbi o okolišnoj dozvoli na rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša . . . . .                             | 124        |
| Podzakonski akti Vlade Republike Hrvatske . . . . .                                                                            | 124        |
| Provedbeni propisi i opći akti ministra . . . . .                                                                              | 125        |
| Opći akti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave . . . . .                                                        | 125        |
| Statut Hrvatskih voda. . . . .                                                                                                 | 125        |
| Prestanak važenja provedbenih akata. . . . .                                                                                   | 125        |
| Upravni postupci . . . . .                                                                                                     | 127        |
| Prijenos imovine, obveza i ugovora o radu zaposlenika . . . . .                                                                | 127        |
| Prijelazna odredba o institutu za vode . . . . .                                                                               | 128        |
| Prestanak važenja Zakona o vodama . . . . .                                                                                    | 128        |
| Stupanje na snagu . . . . .                                                                                                    | 128        |
| <b>Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda . . . . .</b>                                                              | <b>129</b> |

# ZAKON O VODAMA

## I. OPĆE ODREDBE

### *Predmet uređivanja*

#### **Članak 1.**

(1) Ovim se Zakonom uređuju pravni status voda, vodnoga dobra i vodnih građevina, upravljanje kakvoćom i količinom voda, zaštita od štetnog djelovanja voda, detaljna melioracijska odvodnja i navodnjavanje, posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama, institucionalni ustroj obavljanja tih djelatnosti, pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju, procjena i upravljanje rizikom za područja sliva vodozahvata i druga pitanja vezana za vode i vodno dobro.

(2) Ovim se Zakonom ne uređuju radiološka onečišćenja voda i vodnoga dobra.

### *Usklađenje s direktivama Europske unije*

#### **Članak 2.**

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

1. Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna direktiva o vodama) (SL L 327, 22. 12. 2000.) kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2014/101/EU od 30. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Tekst značajan za EGP) (SL L 311, 31. 10. 2014.)
2. Direktiva 2006/118/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja kakvoće (SL L 372, 27. 12. 2006.)
3. Direktiva 2007/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima (SL L 288, 6. 11. 2007.)
4. Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30. 5. 1991.), dopunjena:
  - Direktivom Komisije 98/15/EZ od 27. veljače 1998. s obzirom na određene zahtjeve utvrđene u Dodatku I. (Tekst značajan za EGP) (SL L 67, 7. 3. 1998.)
5. Direktiva 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla (SL L 375, 31. 12. 1991.)
6. Direktiva 2006/11/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o onečišćenju određenim opasnim tvarima koje se ispuštaju u vodni okoliš Zajednice (SL L 64, 4. 3. 2006.)
7. Direktiva 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4. 3. 2006.)

8. Direktiva 2006/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi bile pogodne za život riba (SL L 264, 25. 9. 2006.)
9. Direktiva 2006/113/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o potrebnoj kakvoći vode za školjkaše (SL L 376, 27. 12. 2006.)
10. Direktiva 2008/105/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kakvoće okoliša na području politike voda kojom se mijenjaju i slijedom toga ukidaju Direktive Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ te mijenja Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 348, 24. 12. 2008.)
11. Direktiva Komisije 2009/90/EZ od 31. srpnja 2009. kojom se, sukladno Direktivi 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, utvrđuju tehničke specifikacije za kemijsku analizu i praćenje stanja voda (SL L 201, 1. 8. 2009.) i
12. Direktiva (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (preinaka) (SL L 435, 23. 12. 2020.).

*Važenje Zakona u odnosu na predmet*

### **Članak 3.**

- (1) Odredbe ovoga Zakona odnose se na podzemne vode i površinske vode, uključujući priobalne vode, osim kada je ovim Zakonom ili posebnim zakonom drukčije uređeno.
- (2) Odredbe ovoga Zakona odnose se i na:
  - vode teritorijalnog mora u pogledu njihova kemijskog stanja
  - mineralne vode, osim kada je ovim Zakonom ili posebnim zakonom iz upravnog područja rudarstva drukčije uređeno i
  - geotermalne vode, osim kada je ovim Zakonom ili posebnim zakonom kojim se uređuju geotermalne vode drukčije uređeno.
- (3) Zaštita voda od onečišćenja u prijelaznim vodama, priobalnim vodama i vodama teritorijalnoga mora s pomorskih objekata, potapanjem, iz zraka ili zrakom, prouzročenog djelatnostima na morskome dnu i u morskome podzemlju, uključujući onečišćenja s umjetnih otoka, sprava, uređaja i cjevovoda položenih na morskome dnu, provodi se po posebnim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i posebnom zakonu kojim se uređuju sigurnost plovidbe u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru te zaštita i očuvanje prirodnih morskih bogatstava i morskog okoliša te odgovarajućom primjenom propisanih ciljeva zaštite voda određenih propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona i po Planu upravljanja vodnim područjima.
- (4) Granicu između kopnenih voda i voda mora odlukom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za vodno gospodarstvo. Prijedlog se podnosi uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za pomorstvo.
- (5) Zaštita voda od onečišćenja s plovila, uključujući i plutajuće objekte na vodnim putovima unutarnjih voda i lukama na unutarnjim vodama, provodi se po odredbama propisa kojim se uređuje plovidba i luke unutarnjih voda, suklad-

no ciljevima zaštite vodnoga okoliša iz članka 46. ovoga Zakona i Plana upravljanja vodnim područjima.

#### *Značenje pojmova*

#### **Članak 4.**

(1) Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeća značenja:

1. aglomeracija je područje na kojem su stanovništvo i/ili gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirani da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili do krajnje točke ispuštanja
2. bujica je stalni ili povremeni vodotok čija su obilježja: velike i brze oscilacije protoka, turbulentno tečenje jake erozivne sposobnosti, sklonost k promjeni smjera tečenja te veliki donos ili pronos nanosa koji može pokrenuti klizišta
3. branjeno područje je temeljna teritorijalna jedinica za obranu od poplava; branjeno područje je u pravilu područje maloga sliva, a iznimno više malih slivova ili njihovih dijelova koji su manje prostorne cjeline od podsliva, a koji zbog svojih zajedničkih značajki vodnoga režima čine optimalno područje za učinkovitu obranu od poplava
4. ciljevi kakvoće voda su ciljevi utvrđeni Planom upravljanja vodnim područjima u skladu s kriterijima utvrđenim propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
5. ciprinidne vode su vode odgovarajućih hidromorfoloških svojstava i kakvoće, koje omogućavaju ili bi u slučaju smanjenja onečišćenja mogle omogućavati život riba iz porodice Ciprinidae te onih iz porodica Siluridae, Percidae, Esocidae, Acipenseridae i dr., sukladno propisu iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona
6. detaljna melioracijska odvodnja je djelatnost prikupljanja i odvođenja viška vode s poljoprivrednoga zemljišta
7. dobar ekološki potencijal je stanje znatno promijenjenog ili umjetnog vodnog tijela, klasificirano u skladu s propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
8. dobro ekološko stanje je stanje nekog tijela površinske vode, klasificirano u skladu s propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
9. dobro kemijsko stanje podzemne vode je kemijsko stanje tijela podzemne vode, klasificirano u skladu s propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
10. dobro kemijsko stanje površinske vode je kemijsko stanje koje se traži za zadovoljenje ciljeva kakvoće za površinske vode, određeno u skladu s propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno da bi se postiglo kemijsko stanje tijela površinske vode u kojem koncentracije onečišćujućih tvari ne prelaze utvrđene standarde kakvoće za vode
11. dobro količinsko stanje je stanje definirano propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
12. dobro stanje podzemne vode je stanje tijela podzemne vode kada je njezino količinsko i kemijsko stanje najmanje dobro

13. dobro stanje površinske vode je stanje tijela površinske vode kada je njezino ekološko i kemijsko stanje najmanje dobro
14. ekološki prihvatljiv protok je protok kojim se osigurava kakvoća, količina i vremenska raspodjela površinske i podzemne vode potrebne za održavanje funkcija i procesa slatkovodnih, estuarijskih i o njima ovisnih ekosustava, o kojima ovise i ljudi; ekološki prihvatljiv protok određuje se za vodne aktivnosti: zahvaćanja, akumuliranja, skladištenja i distribucije površinskih voda
15. ekološko stanje je pojam kakvoće strukture i funkcioniranja vodnih ekosustava u vezi s površinskim vodama, klasificirano u skladu s propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
16. emisija je izravno ili neizravno ispuštanje tvari ili topline ili istjecanje tvari u tekućem, plinovitom ili čvrstom stanju iz pojedinog izvora u vode ili tlo, nastalo kao rezultat ljudskih djelatnosti
17. ES (ekvivalent stanovnik) je organsko biorazgradljivo opterećenje od 60 g O<sub>2</sub> dnevno, iskazano kao petodnevna biokemijska potrošnja kisika (BPK<sub>5</sub>)
18. estuarij je prijelazno područje na ušću rijeke između slatke vode i priobalnih voda
19. eutrofikacija je obogaćivanje vode hranjivim tvarima, spojevima dušika i/ili fosfora, koji uzrokuju ubrzani rast algi i viših oblika biljnih vrsta, te dovodi do neželjenog poremećaja ravnoteže organizama u vodi i promjene stanja voda
20. granica osjetljivosti je najmanja vrijednost ispitanog pokazatelja koju je moguće odrediti pri mjerenju pokazatelja za površinske vode
21. granica slatkih voda je mjesto u vodotoku gdje za vrijeme oseke i u razdoblju slabijeg protoka slatkih voda dolazi do znatnijeg povećanja saliniteta zbog prisutnosti morske vode
22. granična vrijednost emisije je masa, izražena u odnosu na određene posebne pokazatelje, koncentraciju i/ili razinu emisije, koja se ne smije prekoračiti u jednom ili više razdoblja; granične vrijednosti emisija mogu se također odrediti za određene skupine ili kategorije tvari
23. individualni sustav odvodnje je tehnički i tehnološki povezan skup građevina, vodova i opreme za odvodnju i pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda iz jednog ili više kućanstava i/ili jednog ili više poslovnih prostora, koji nisu priključeni na sustav javne odvodnje; individualni sustavi odvodnje osobito uključuju odvodne kanale, sabirne jame, male sanitarne uređaje, uređaje za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda, ispuste, kućne vodove i dr.
24. individualni sustav vodoopskrbe je tehnički i tehnološki povezan skup građevina, vodova i opreme za vodoopskrbu jednog ili više kućanstava i/ili jednog ili više poslovnih prostora, koji nisu priključeni na sustav javne vodoopskrbe; individualni sustav vodoopskrbe osobito uključuje zdence, cjevovode, kućne vodove i dr.
25. industrijske otpadne vode su sve otpadne vode, osim sanitarnih otpadnih voda i oborinskih voda, koje se ispuštaju iz prostora korištenih za obavljanje trgovine ili industrijske djelatnosti

- 26. izravno ispuštanje u podzemne vode je izravno ispuštanje onečišćujućih tvari u podzemne vode bez procjeđivanja kroz zemlju ili potpovršinske slojeve
- 27. izvanredno pogoršanje kakvoće vode za kupanje je događaj ili skup događaja koji pogoršava kakvoću površinskih voda za kupanje
- 28. izvorište je mjesto na katastarskoj čestici iz kojeg podzemna voda prirodno izvire na površinu odnosno mjesto na katastarskoj čestici s kojeg se kroz bušotinu crpi voda iz tijela podzemnih voda
- 29. javne usluge su usluge u djelatnostima javnog navodnjavanja i detaljne melioracijske odvodnje te vodne usluge, a javne usluge se u poglavlju XI. ovoga Zakona označuju kao usluge
- 30. javno navodnjavanje je djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda i njihova isporuka radi natapanja poljoprivrednog zemljišta putem građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave ili mješovitih melioracijskih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske
- 31. jezero je vodno tijelo stajaće površinske vode
- 32. kombinirani pristup je pristup određen člankom 68. ovoga Zakona
- 33. količinsko stanje je pokazatelj stupnja u kojem se na vodno tijelo utječe izravnim ili neizravnim zahvaćanjem vode
- 34. komunalne otpadne vode su otpadne vode sustava javne odvodnje koje čine sanitarne otpadne vode ili otpadne vode koje su mješavina sanitarnih otpadnih voda s industrijskim otpadnim vodama i/ili oborinskim vodama određene aglomeracije
- 35. kondicioniranje je postupak obrade zahvaćene vode da bi postala prikladna za ljudsku potrošnju
- 36. kontrola emisije je kontrola koja zahtijeva specifično ograničenje emisije, na primjer graničnu vrijednost emisije ili drukčije utvrđeno ograničenje ili uvjeta prirode i drugih značajki emisije ili uvjeta rada koji utječu na emisiju
- 37. kopnene vode su sve stajaće vode i tekuće vode na površini tla i sve podzemne vode u smjeru kopna od polazne crte za mjerenje širine teritorijalnog mora kako je uređeno propisima o pomorstvu
- 38. korištenje voda u širem smislu obuhvaća vrste korištenja voda iz članka 86. ovoga Zakona, što uključuje i vodne usluge, opće korištenje voda iz članka 88. ovoga Zakona, slobodno korištenje voda iz članka 89. ovoga Zakona te svaku drugu ljudsku djelatnost na vodama koja ima značajan utjecaj na stanje voda
- 39. korito je terensko udubljenje kroz koje stalno ili povremeno teku vode odnosno u kojem se nalaze stajaće vode
- 40. mali sanitarni uređaji su uređaji za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda do 50 ES, uključujući i septičku jamu
- 41. međudržavne vode su vode I. reda koje čine ili presijecaju državnu granicu
- 42. ministar je ministar nadležan za vodno gospodarstvo
- 43. Ministarstvo je ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo

44. mjere upravljanja vodom za kupanje su mjere koje se poduzimaju u pogledu uspostavljanja i održavanja profila površinskih voda za kupanje, kalendara monitoringa površinskih voda za kupanje, procjenjivanja površinskih voda za kupanje, klasifikacija površinskih voda za kupanje, određivanja i procjena uzroka onečišćenja koja mogu utjecati na površinske vode za kupanje i štetiti zdravlju kupaca, davanja podataka javnosti, poduzimanja radnji radi sprječavanja izlaganja kupaca onečišćenju i poduzimanja mjera radi smanjivanja rizika od onečišćenja
45. monitoring je proces opetovanog promatranja jednog ili više pokazatelja kakvoće i količina voda, prema utvrđenom programu
46. navodnjavanje je djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda i njihova isporuka radi natapanja poljoprivrednog zemljišta, sportskih terena ili drugoga zemljišta
47. obala je pojas zemljišta uz korito tekućih i drugih površinskih voda koji služi pristupu vodi i redovitom održavanju korita
48. oborinske vode su otpadne vode koje nastaju ispiranjem oborinama s površina prometnica, parkirališta ili drugih površina, postupno otapajući onečišćenja na navedenim površinama
49. obnovljiva ležišta pijeska i šljunka su ležišta što nastaju erozijom i prirodnim nanošenjem tih tvari u koritima rijeka i drugih vodotoka i na njihovim obalama te na mjestima njihova utoka u more
50. ocjena voda za kupanje je postupak ocjenjivanja kakvoće površinskih voda za kupanje u skladu s kriterijima utvrđenima propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
51. odgovarajuće pročišćavanje otpadnih voda je obrada otpadnih voda bilo kojim postupkom i/ ili načinom ispuštanja, koja omogućava da prijamnik zadovoljava odgovarajuće ciljeve kakvoće za vode u skladu s propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona
52. onečišćenje podzemnih voda je izravno ili neizravno ispuštanje tvari ili energije u podzemne vode, rezultat čega može biti ugrožavanje ljudskog zdravlja ili opskrbe vodom, nanošenje štete živim resursima i vodnom ekosustavu ili ugrožavanje drugih zakonitih korištenja voda odnosno ugrožavanje i negativan utjecaj na druge resurse zaštićene posebnim propisima
53. onečišćenje voda za kupanje je prisutnost mikrobiološkog onečišćenja ili onečišćenja drugim organizmima ili otpadom koji utječe na kakvoću površinskih voda za kupanje i koji čini opasnost za zdravlje kupaca u skladu s kriterijima utvrđenima propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
54. onečišćenje je izravno ili neizravno unošenje tvari ili topline u vodu, zrak ili tlo izazvano ljudskom djelatnošću, što može biti štetno za ljudsko zdravlje ili kakvoću vodnih ekosustava ili kopnenih ekosustava izravno ovisnih o vodnim ekosustavima, koje dovodi do štete za materijalnu imovinu, remeti značajke okoliša, zaštićene prirodne vrijednosti ili utječe na druge pravovaljane oblike korištenja okoliša

55. onečišćivač je svaka fizička ili pravna osoba koja posrednim ili neposrednim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja prouzroči onečišćenje voda i okoliša, kao i vlasnik ili drugi zakoniti posjednik opasne stvari, na način definiran propisima o obveznim odnosima, kojom je onečišćena voda i/ili vodni okoliš
56. onečišćujuće tvari su tvari koje mogu izazvati onečišćenje, a osobito tvari određene propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona, uključujući opasne, prioritetne i druge onečišćujuće tvari
57. opasne tvari su tvari ili skupine tvari koje su toksične, postojane i sklone bioakumuliranju i druge tvari ili skupine tvari koje izazivaju jednaku razinu opasnosti, utvrđene propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
58. otpadne vode su sve potencijalno onečišćene industrijske, sanitarne, oborinske i druge vode
59. otpadni mulj znači preostali, obrađeni ili neobrađeni dio mulja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda
60. podaci o kakvoći voda za kupanje su podaci prikupljeni monitoringom površinskih voda za kupanje
61. područja značajna za vodni režim su vodotoci i druga tijela površinskih voda te uređeno i neuređeno inundacijsko područje
62. podsliv je površina tla s koje otječu sve površinske vode putem niza potoka, rijeka, a moguće i jezera i ulijevaju se u određenoj točki u vodotok (obično u jezero ili drugu rijeku)
63. podzemne vode su sve vode ispod površine tla u zoni zasićenja i u izravnom dodiru s površinom tla ili podzemnim slojem
64. poplava je privremena pokrivenost vodom zemljišta, koje obično nije prekriveno vodom, uzrokovana izlivanjem rijeka, bujica, privremenih vodotoka, jezera i nakupljanja leda, kao i morske vode u priobalnim područjima i suvišnim podzemnim vodama; ovaj pojam ne obuhvaća poplave iz sustava javne odvodnje
65. površinske vode su kopnene vode, osim podzemnih voda, te prijelazne vode; pojam površinske vode uključuje i priobalne vode, kada se sukladno članku 3. stavku 1. ovoga Zakona odredbe ovoga Zakona odnose na priobalne vode te vode teritorijalnog mora kada se sukladno članku 3. stavku 2. podstavku 1. ovoga Zakona odredbe ovoga Zakona odnose na vode teritorijalnog mora
66. pozadinska razina je koncentracija tvari ili vrijednost pokazatelja u vodnom tijelu podzemne vode koja odgovara stanju bez antropogenih poremećaja ili s vrlo malim antropogenim promjenama u odnosu na prvobitno stanje
67. prijelazne vode su površinske vode u blizini ušća u more, koje su djelomično slane zbog blizine priobalnih voda, ali se nalaze pod znatnim utjecajem slatkovodnih tokova
68. priobalne vode su površinske vode unutar crte udaljene jednu nautičku milju od polazne crte od koje se mjeri širina voda teritorijalnog mora u smjeru pučine, a u smjeru kopna protežu se do vanjske granice prijelaznih voda

69. prioritetne tvari, prioritetne opasne tvari i ostale onečišćujuće tvari su tvari određene propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona za koje treba poduzeti mjere određene u propisu iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona

70. pročišćavanje komunalnih otpadnih voda je obrada komunalnih otpadnih voda mehaničkim, fizikalno-kemijskim i/ili biološkim procesima

71. radovi su gradnja, uključujući rekonstrukciju (dogradnju, nadgradnju) regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, vodnih građevina za melioracije, građevina za navodnjavanje, komunalnih vodnih građevina, građevina za unutarnju plovidbu, vodnih građevina za proizvodnju električne energije i drugih vodnih građevina

71.a ranjive i marginalizirane skupine uključuju:

- a) osobe koje sukladno propisima kojima se uređuje socijalna skrb imaju pravo na naknadu za troškove stanovanja
- b) stanovnike u ruralnim područjima i područjima sa specifičnim geografskim obilježjima, kao što su brdsko-planinska područja, otoci, prometno nepovezana područja i sl., zbog čega im je otežano ili onemogućeno osigurati pristup vodnim uslugama iz sustava javne vodoopskrbe i sustava javne odvodnje
- c) izbjeglice, migrante, nomadske zajednice i druge osobe koje nemaju prebivalište ili stalno boravište na području Republike Hrvatske i nemaju osiguran pristup vodnim uslugama iz sustava javne vodoopskrbe i sustava javne odvodnje
- d) beskućnike koji borave na javnim ili drugim mjestima koja nisu namijenjena za stanovanje i nemaju osiguran pristup vodnim uslugama iz sustava javne vodoopskrbe i sustava javne odvodnje

72. ranjivo područje je područje koje otjecanjem i procjeđivanjem može pridonijeti povećanju onečišćenja voda, koje su onečišćene ili im prijeti onečišćenje nitratima te koje su eutrofične ili podložne eutrofikaciji

73. rashladne vode su industrijske otpadne vode koje se koriste za odvođenje topline iz procesa ili uređaja, a mogu biti u zatvorenom ili otvorenom rashladnom krugu

74. raspoložive zalihe podzemne vode su višegodišnji prosjek ukupnog prihranjivanja vodnog tijela podzemne vode, umanjen za višegodišnji prosjek tečenja, potreban za postizanje ciljeva ekološke kakvoće povezanih površinskih voda, utvrđen propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona, kako bi se izbjeglo svako znatnije pogoršanje ekološkog stanja tih voda i nanošenje znatne štete povezanim kopnenim ekosustavima

75. referentna metoda mjerenja je određeni način mjerenja i precizan opis postupka za određivanje propisanih vrijednosti pokazatelja kakvoće površinskih voda namijenjenih zahvaćanju vode za ljudsku potrošnju, utvrđenih propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona

76. riječni sliv je površina tla s koje otječu sve površinske vode putem niza potoka, rijeka, a moguće i jezera i kroz jedno ušće, estuarij ili deltu se ulijevaju u more, s pripadajućim podzemnim vodama i priobalnim vodama

77. rijeka je kopneno vodno tijelo koje najvećim dijelom teče površinom tla, ali može i dijelom toka teći ispod zemlje
78. rizik od poplava je kombinacija vjerojatnosti poplavnog događaja i potencijalnih štetnih posljedica poplavnog događaja za život, zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturno naslijeđe i gospodarsku aktivnost
79. sabirna jama je vodonepropusna građevina bez odvoda i preljeva u koju se ispuštaju otpadne vode
80. salmonidne vode su vode odgovarajućih hidromorfoloških svojstava i kakvoće, koje omogućavaju ili bi u slučaju smanjenja onečišćenja mogle omogućavati život riba iz porodice Salmonidae, sukladno propisu iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona
81. sanitarne otpadne vode su otpadne vode koje se nakon korištenja ispuštaju iz stambenih objekata i uslužnih objekata te koje uglavnom potječu iz ljudskog metabolizma i aktivnosti kućanstava
82. sezona kupanja je kalendarsko razdoblje u kojem se može očekivati veliki broj kupaca
83. slatka voda je prirodna voda s niskim koncentracijama mineralnih tvari koja se često smatra prikladnom za crpljenje i preradu u proizvodnji vode za ljudsku potrošnju
84. standard kakvoće podzemne vode su koncentracije pojedine onečišćujuće tvari, skupine onečišćujućih tvari ili pokazatelja onečišćenja u podzemnoj vodi, koje zbog zaštite ljudskog zdravlja i okoliša ne bi trebalo prekoračiti
85. standard kakvoće voda su koncentracije određene onečišćujuće tvari ili skupine onečišćujućih tvari u vodi, sedimentu ili bioti koje ne bi smjele biti prekoračene radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša
86. stanje podzemne vode je općeniti pojam koji znači stanje tijela podzemne vode određeno njezinim količinskim i kemijskim stanjem, ovisno o tome koje je lošije
87. stanje površinske vode je općeniti pojam koji znači stanje tijela površinske vode određeno njezinim ekološkim i kemijskim stanjem, ovisno o tome koje je lošije
88. sustav prikupljanja i odvodnje otpadnih voda je dio sustava javne odvodnje kojim se prikupljaju i odvođe komunalne otpadne vode
89. tijelo podzemne vode je određen volumen podzemne vode u jednom ili više vodonosnika
90. tijelo površinske vode je jasno određen i značajan element površinske vode, kao što je jezero, akumulacija, potok, rijeka ili kanal, dio potoka, rijeke ili kanala, prijelazne vode ili pojasa priobalne vode
91. trajna zabrana kupanja je zabrana kupanja ili preporuka da se izbjegava kupanje, a traje najmanje jednu sezonu kupanja
92. trenutačno onečišćenje je mikrobiološko onečišćenje površinskih voda za kupanje određeno sukladno kriterijima iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona

93. umjetno vodno tijelo je tijelo površinskih voda stvoreno ljudskom djelatnošću

94. unos onečišćujućih tvari u podzemne vode je izravan ili neizravan unos onečišćujućih tvari u podzemne vode kao posljedica čovjekove aktivnosti

96. usluge su vodne usluge, vodoistražni radovi i druge hidrogeološke usluge, pogon i održavanje vodnih građevina, poslovi preventivne obrane od poplava, poslovi i mjere redovite i izvanredne obrane od poplava, sprječavanje širenja i otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i vodnoga dobra, čišćenje i uklanjanje nanosa u području značajnom za vodni režim, uzimanje uzoraka i ispitivanje voda, ispitivanje vodonepropusnosti građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, navodnjavanje, uključujući i javno navodnjavanje, melioracijska odvodnja i drugi poslovi koji ovim Zakonom nisu određeni kao radovi

97. uređeni deponij je posebno uređeno i nadzirano zemljište koje se nalazi u inundacijskom području, a namijenjeno je odlaganju izvađenog šljunka i pijeska prema članku 114. ovoga Zakona

98. velik broj kupača je broj koji utvrđuje nadležno tijelo jedinica lokalne samouprave s obzirom na broj kupača u prethodnim godinama ili na raspoloživu infrastrukturu i opremu ili druge mjere koje se poduzimaju za promicanje kupanja

100. vodna politika je skup akata, postupaka i mjera kojima se, u okvirima djelokruga Republike Hrvatske uređenoga ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva, uređuje i provodi upravljanje vodama, detaljna melioracijska odvodnja i navodnjavanje te vodne usluge

101. vodne aktivnosti su sve aktivnosti kojima se za kućanstva, javnopravne osobe ili gospodarske subjekte osigurava:

- a) zahvaćanje, akumuliranje, skladištenje, pročišćavanje i distribucija površinskih ili podzemnih voda i
- b) prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda koje se zatim ispuštaju u vode.

Vodne aktivnosti uključuju, ali nisu ograničene na vodne usluge

102. vodni okoliš je vodni sustav, uključujući vodne i o vodi ovisne ekosustave (organizme i njihove zajednice), čovjeka te materijalnu i kulturnu baštinu koju je stvorio čovjek u ukupnosti uzajamnog djelovanja

103. vodni režim je prirodno i/ili ljudskim aktivnostima uzrokovano stanje količina i kakvoće svih tijela površinskih, priobalnih i podzemnih voda, vodnoga dobra i vodnih građevina na državnom području

104. vodno područje je površina kopna i mora koja se sastoji od jednog ili više susjednih riječnih slivova s njihovim pripadajućim podzemnim, prijelaznim i priobalnim vodama, koje je glavna jedinica za upravljanje riječnim slivovima

105. vodonosnik je podzemni sloj ili slojevi stijena ili drugih geoloških naslaga dovoljne poroznosti i propusnosti koji omogućuju značajan protok podzemnih voda ili zahvaćanje znatnih količina podzemnih voda

106. vodotok čini korito tekuće vode zajedno s obalama i vodama koje njime stalno ili povremeno teku i
107. znatno promijenjeno vodno tijelo je tijelo površinske vode čije su značajke bitno promijenjene zbog fizičkih promjena uzrokovanih ljudskim aktivnostima utvrđeno na način propisan propisom iz članka 40. ovoga Zakona.
- (2) U smislu ovoga Zakona, pojmovi: interni vodovodni i odvodni sustavi, interni vodovodni sustavi, interni odvodni sustavi, javna odvodnja, javna vodoopskrba, priključak, sustav javne odvodnje, sustav javne vodoopskrbe, uslužno područje i vodne usluge imaju značenja definirana zakonom kojim se uređuju vodne usluge.
- (3) U smislu ovoga Zakona, pojmovi: opasnost i rizik u pogledu vode namijenjene za ljudsku potrošnju, opasan događaj, voda namijenjena za ljudsku potrošnju, vodočrpilište i vodozahvat imaju značenja definirana zakonom kojim se uređuje voda za ljudsku potrošnju.
- (4) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

#### *Upravljanje vodama*

##### **Članak 5.**

- (1) Upravljanje vodama čine svi poslovi, mjere i radnje koje na temelju ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva poduzimaju Republika Hrvatska, Hrvatske vode, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave radi postizanja ciljeva iz stavka 2. ovoga članka i članka 46. ovoga Zakona, osim poslova, mjera i radnji u djelatnostima detaljne melioracijske odvodnje, javnoga navodnjavanja i vodnih usluga.
- (2) Ciljevi upravljanja vodama su:
1. osiguranje dovoljnih količina zdravstveno ispravne vode za ljudsku potrošnju radi zaštite zdravlja ljudi
  2. osiguranje potrebnih količina vode odgovarajuće kakvoće za različite gospodarske i osobne potrebe
  3. zaštita ljudi i njihove imovine od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda i
  4. postizanje i očuvanje dobrog stanja voda radi zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite njihove imovine, zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava.
- (3) Ispunjenje cilja iz stavka 2. točke 1. ovoga članka temelji se na načelu predostrožnosti, a osigurava se sprječavanjem izravnih ili neizravnih utjecaja na smanjenje kakvoće vode namijenjene za ljudsku potrošnju ili na onečišćenje voda koje se upotrebljavaju za proizvodnju vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

#### *Načela upravljanja vodama*

##### **Članak 6.**

- (1) Voda nije komercijalni proizvod kao neki drugi proizvodi, nego je naslijeđe koje treba čuvati, štititi i mudro i racionalno koristiti.

(2) Vodama se upravlja prema načelu jedinstva vodnog sustava i načelu održivog razvitka kojim se zadovoljavaju potrebe sadašnje generacije i ne ugrožavaju pravo i mogućnost budućih generacija da to ostvare za sebe.

(3) Upravljanje vodama prilagođava se globalnim klimatskim promjenama.

(4) Za korištenje voda koje prelazi granice općeg korištenja, kao i za svako pogoršanje stanja voda, plaća se naknada razmjerno koristi odnosno stupnju i opsegu utjecaja na promjene u stanju vodnih tijela, poštujući ekonomsko vrednovanje voda, povrat troškova njezina korištenja i zaštite vodnoga okoliša i drugih sastavnica okoliša, sukladno ekonomskoj analizi koja sadržava sastavnice iz propisa iz članka 40. ovoga Zakona. Ništa što je sadržano u ovom načelu ne sprječava financiranje posebnih preventivnih ili popravnih mjera radi postizanja ciljeva zaštite voda iz ovoga Zakona.

(5) Zaštita i korištenje voda temelji se na načelu predostrožnosti, poduzimanja preventivnih mjera, otklanjanja štete nanijete vodnom okolišu na mjestu njezina nastanka te načelima »onečišćivač plaća« odnosno »korisnik plaća«.

(6) Pri provedbi aktivnosti na očuvanju, zaštiti i korištenju voda nadležna tijela odnosno nadležne pravne osobe sukladno ovom Zakonu donose odluke što bliže mjestu gdje je voda izložena nekom utjecaju ili gdje se koristi.

(7) Upravljanje rizicima od poplava zasniva se na načelima solidarnosti, prvenstva u potrebama, hitne službe, trajne imobilizacije i mobilizacije; planira se i koordinira na razini vodnog područja radi smanjenja rizika od štetnih posljedica poplava, posebno za život, zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturnu baštinu, gospodarske djelatnosti i infrastrukturu.

(8) U donošenju planskih dokumenata, sukladno ovome Zakonu i posebnim propisima o zaštiti okoliša, osigurava se informiranje i sudjelovanje javnosti.

(9) Upravljanje vodama koje ima prekogranični utjecaj ostvaruje se suradnjom s drugim državama, sklapanjem i provedbom međunarodnih ugovora, obavješćivanjem o prekograničnim utjecajima na vode i vodni okoliš, o velikim nesrećama kako ih definiraju propisi o zaštiti okoliša, kao i međunarodnom razmjenom informacija o vodama i vodnom okolišu. Prvenstveni cilj ove suradnje u pitanjima zaštite voda je postizanje ciljeva iz članka 46. stavka 1. ovoga Zakona.

(10) Odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega primjenjuju se tako da osiguravaju najmanje istu razinu zaštite voda određenu ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju njega, kao i posebnim propisima o zaštiti okoliša i prirode.

#### *Vodna politika*

#### **Članak 7.**

(1) Ministarstvo je nositelj vodne politike.

(2) U pripremi i provedbi vodne politike sudjeluju i druga tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge pravne i fizičke osobe, druga javna i savjetodavna tijela, koja svojim djelovanjem znatnije pridonose ostvarenju ciljeva vodne politike.

(3) Međunarodnu suradnju u pitanjima koja uređuje ovaj Zakon ostvaruje Ministarstvo.

(4) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji popis nadležnih tijela za provedbu odredbi ovoga Zakona i njegovih podzakonskih i provedbenih propisa, nadležnih tijela svih međunarodnih institucija u kojima sudjeluje Republika Hrvatska u provedbi odredbi ovoga Zakona i njegovih podzakonskih i provedbenih propisa te obavještava Europsku komisiju o svakoj promjeni podataka o prethodnim činjenicama, u roku od tri mjeseca otkad je promjena nastupila.

## **II. VODE, VODNO DOBRO I VODNE GRAĐEVINE**

### **1. PRAVNI STATUS VODA**

*Voda kao opće dobro*

#### **Članak 8.**

- (1) Vode su opće dobro i imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske.
- (2) Vode u tijelima površinskih i podzemnih voda ne mogu biti objektom prava vlasništva i drugih stvarnih prava.
- (3) Vode iz stavka 2. ovoga članka koriste se i na njima se stječu prava na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima.

### **2. PRAVNI STATUS VODNOG DOBRA**

*Vodno dobro*

#### **Članak 9.**

- (1) Vodno dobro čine katastarske čestice koje obuhvaćaju:
  1. vodonosna i napuštena korita površinskih voda
  2. uređeno inundacijsko područje
  3. neuređeno inundacijsko područje
  4. prostor na kojem je izvorište voda iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona potreban za njegovu fizičku zaštitu i prostor na kojem je izvorište, izdašnosti najmanje 10m<sup>3</sup> dnevno, mineralne i geotermalne vode i prirodne izvorske vode potreban za njegovu fizičku zaštitu i
  5. otoke koji su nastali ili nastanu u vodonosnom koritu presušivanjem vode, njezinom diobom na više rukavaca, naplavlivanjem zemljišta ili ljudskim djelovanjem.
- (2) Prostor iz stavka 1. točke 4. ovoga članka koji nije u vlasništvu Republike Hrvatske ne može biti manji od 400 niti veći od 450 četvornih metara oko izvorišta, tako da je izvorište u pravilu u središtu toga prostora.
- (3) Prostor iz stavka 1. točke 4. ovoga članka koji je u vlasništvu Republike Hrvatske je jedan hektar oko izvorišta, tako da je izvorište u pravilu u središtu toga prostora, ili iznimno manje površine ako je zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na kojem je izvorište manje površine od jednog hektara.

(4) Prostor iz stavaka 2. i 3. ovoga članka mora biti zasebna katastarska čestica, za koju se prije diobe, a u skladu s rješenjem iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona, osniva pravo služnosti prolaza i provoza do javne prometnice, na teret svih nekretnina.

(5) Na diobu katastarskih čestica nekretnina javnog vodnog dobra ne primjenjuju se propisi o prostornom uređenju koji su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(6) Vodno dobro je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu.

(7) Vodno dobro se koristi na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

#### *Namjena vodnog dobra*

#### **Članak 10.**

Vodno dobro služi održavanju i poboljšanju vodnog režima, a osobito je namijenjeno za:

1. građenje i održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju
2. održavanje korita i obala vodotoka, te održavanje i uređenje inundacijskog područja
3. građenje i održavanje građevina za unutarnju plovidbu
4. provedbu obrane od poplava i
5. korištenje i zaštitu izvorišta voda iz članka 9. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

#### *Utvrđenje pripadnosti vodnom dobru*

#### **Članak 11.**

(1) Ministarstvo rješenjem utvrđuje pripadnost zemljišta iz članka 9. ovoga Zakona vodnom dobru, na zahtjev Hrvatskih voda.

(2) U slučaju dvojbe ili spora je li neka katastarska čestica vodnoga dobra po sili zakona postala javno vodno dobro na temelju članka 12. stavaka 1. do 6. ovoga Zakona, Ministarstvo o tome donosi rješenje na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti.

(3) Rješenje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sadrži oznaku nekretnine prema podacima iz zemljišne knjige odnosno prema podacima iz katastra, ako ne postoje podaci iz zemljišne knjige te nalog sudu za njegovu provedbu.

(4) Rješenje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dostavlja se nadležnom državnom odvjetništvu radi podnošenja prijedloga za upis u zemljišnim knjigama.

(5) Žalba protiv rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Na temelju rješenja iz stavka 2. ovoga članka provest će se uknjižba javnog vodnog dobra u vlasništvu Republike Hrvatske bez obzira na postojeće upise.

*Javno vodno dobro***Članak 12.**

- (1) Javno vodno dobro čine katastarske čestice iz članka 9. ovoga Zakona koje su do dana stupanja na snagu Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 107/95.) bile temeljem zakona ili temeljem bilo koje druge pravne osnove: opće dobro, javno dobro, javno vodno dobro, vodno dobro, javno dobro – vode, općenarodna imovina, opće dobro i sl., državno vlasništvo, vlasništvo jedinice lokalne samouprave, društveno vlasništvo bez obzira tko je bio nositelj prava korištenja, upravljanja ili raspolaganja odnosno koje su u zemljišnoj knjizi bile upisane kao: javno dobro, javno vodno dobro, vodno dobro, javno dobro – vode, općenarodna imovina, opće dobro i sl., državno vlasništvo, vlasništvo jedinice lokalne samouprave, društveno vlasništvo s naznakom ili bez naznake nositelja prava korištenja, upravljanja ili raspolaganja.
- (2) Korita prirodnih površinskih voda su javno vodno dobro neovisno o tom tko je u zemljišnoj knjizi upisan kao njihov vlasnik.
- (3) Javnim vodnim dobrom smatraju se sve do dokaza suprotnog i one katastarske čestice iz članka 9. ovoga Zakona koje do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nisu bile upisane u zemljišnoj knjizi odnosno koje su bile upisane u zemljišnu knjigu, ali nitko nije naznačen kao njihov vlasnik.
- (4) Javnim vodnim dobrom postaju i one katastarske čestice iz članka 9. ovoga Zakona koje se izvlaste ili otkupe u korist Republike Hrvatske.
- (5) Javnim vodnim dobrom postaju i katastarske čestice iz članka 9. ovoga Zakona za koje nisu ispunjene ostale pretpostavke iz stavaka 1. i 3. ovoga članka, na kojima se planiraju graditi vodne građevine za proizvodnju električne energije.
- (6) Prostor javnog vodnog dobra se proširuje na zemljište na kojem se planiraju graditi odvodni i dovodni kanali te odvodni i dovodni tuneli, koji zajedno s vodnom građevinom za proizvodnju električne energije koja se gradi na zemljištu iz stavaka 1., 3. i 5. ovoga članka čine jedinstven sustav.
- (7) Investitor vodnih građevina za proizvodnju električne energije dužan je otkupiti i izvlastiti katastarske čestice iz stavaka 5. i 6. ovoga članka u ime i za račun Republike Hrvatske na teret vlastitih sredstava. Katastarske čestice iz stavaka 5. i 6. ovoga članka postaju javno vodno dobro u trenutku izvršnosti rješenja iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.
- (8) Javno vodno dobro je javno dobro u općoj uporabi odnosno u javnoj uporabi sukladno članku 15. stavku 2. ovoga Zakona i u vlasništvu je Republike Hrvatske.
- (9) Javno vodno dobro je neotuđivo.
- (10) Na javnom vodnom dobru druga osoba ne može steći pravo vlasništva niti drugo stvarno pravo, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s ovim Zakonom.
- (11) Pravni poslovi sklopljeni protivno stavku 10. ovoga članka su ništetni.
- (12) Osoba koja neovlašteno koristi javno vodno dobro ne može ostvariti posjedovnu zaštitu.

*Prestanak statusa vodnog dobra***Članak 13.**

(1) Katastarskim česticama iz članka 9. ovoga Zakona prestat će status vodnog dobra kada trajno prestanu postojati prirodne značajke koje ih određuju vodnim dobrom.

(2) Katastarskim česticama iz članka 9. ovoga Zakona, i to uređenim potocima u građevinskom području jedinice lokalne samouprave, koji se u cijelosti nadsvođe ili zacije može prestat status vodnog dobra uz zadržavanje prava služnosti vodova u svrhu njihova građenja ili održavanja, a eventualno i u druge svrhe. S uređenim potocima izjednačene su građevine za zaštitu od erozija i bujica u građevinskom području jedinice lokalne samouprave.

(3) Ispunjenje pretpostavki iz stavka 1. ovoga članka rješenjem utvrđuje Ministarstvo, na zahtjev stranke, a uz prethodno mišljenje Hrvatskih voda. Ispunjenje pretpostavki iz stavka 2. ovoga članka rješenjem utvrđuje Ministarstvo, na zahtjev Hrvatskih voda.

(4) Ako se rješenje iz stavka 3. ovoga Zakona donosi za čestice iz članka 12. ovoga Zakona, prestankom statusa vodnog dobra prestaje i status javnog vodnog dobra. U tom slučaju rješenje sadrži oznaku nekretnine koja je izgubila status javnog vodnog dobra i nalog sudu, s upisom prava vlasništva Republike Hrvatske uz istodobno brisanje tereta zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine založnim pravom i posljedice ništetnosti pravnih poslova, te upisom prava služnosti iz stavka 2. ovoga članka, gdje je primjenjivo.

*Upis javnog vodnog dobra u zemljišnu knjigu***Članak 14.**

Javno vodno dobro upisuje se u zemljišnu knjigu na sljedeći način:

- u posjedovnicu (List »A«) upisuju se podaci u skladu s važećim propisima
- u vlastovnicu (List »B«) upisuje se oznaka »javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske« i oznaka pravne osobe koja upravlja tim dobrom sukladno članku 16. stavku 1. ovoga Zakona i
- u teretovnicu (List »C«) upisuje se zabrana otuđenja i zabrana opterećenja nekretnine založnim pravom, uz oznaku posljedice ništetnosti pravnih poslova, a brišu se postojeći upisi svih drugih prava.

*Vodne građevine i druge javne građevine na javnom vodnom dobru***Članak 15.**

(1) Vodne građevine izgrađene na javnom vodnom dobru pripadnost su javnog vodnog dobra sukladno načelu jedinstva nekretnine, osim vodnih građevina izgrađenih na temelju prava građenja dok to pravo traje odnosno vodnih građevina izgrađenih na temelju prava služnosti vodova.

(2) Iznimno od članka 12. stavka 8. ovoga Zakona, upravitelj javnoga vodnoga dobra na kojem su izgrađene vodne građevine kao njegova pripadnost može svojim aktom odrediti da je taj dio javnoga dobra u javnoj uporabi.

(3) Građenjem cestovnih i željezničkih prometnica na javnom vodnom dobru ne mijenja se pravni status javnoga vodnoga dobra.

*Upravljanje javnim vodnim dobrom*

**Članak 16.**

(1) Javnim vodnim dobrom sukladno ovom Zakonu upravljaju Hrvatske vode, osim kada je ovim Zakonom drukčije određeno.

(2) Pod upravljanjem iz stavka 1. ovoga članka smatra se održavanje, korištenje i čuvanje javnoga vodnoga dobra za namjene kojima javno vodno dobro služi.

(3) Javnim vodnim dobrom iz članka 9. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona upravlja javni isporučitelj vodnih usluga.

(4) Šume u javnom vodnom dobru su zaštitne šume. Šumama kao nasadima u javnom vodnom dobru gospodari pravna osoba određena propisima o šumama i sukladno propisima o šumama, sukladno planu gospodarenja na koji prethodnu suglasnost daju Hrvatske vode. Ovlašt gospodarenja šumama kao nasadima u javnom vodnom dobru ne utječe na ovlašt Hrvatskih voda na upravljanje javnim vodnim dobrom na kojem se nalaze nasadi šuma.

*Upravljanje javnim vodnim dobrom u lučkom području*

**Članak 17.**

Upravljanje javnim vodnim dobrom u lučkom području, kao i korištenje javnog vodnog dobra u lučkom području za gospodarske ili osobne potrebe, uključujući davanje prava najma, zakupa, služnosti i građenja, kao i druga raspolaganja, osim raspolaganje pravom vlasništva, uređuje se propisima o plovidbi i lukama na unutarnjim vodama.

*Korištenje javnoga vodnoga dobra za gospodarske ili osobne potrebe*

**Članak 18.**

(1) Pravnim i fizičkim osobama mogu se na dijelu javnoga vodnog dobra dati prava najma, zakupa, služnosti i građenja radi ostvarenja njihovih gospodarskih odnosno osobnih potreba, samo ako to pravo neće utjecati na ostvarivanje namjena iz članka 10. ovoga Zakona.

(2) Na tom dijelu javnog vodnog dobra može se drugim osobama ograničiti ili potpuno isključiti njegova uporaba.

(3) Odluku o davanju prava iz stavka 1. ovoga članka donose Hrvatske vode. Primjerak odluke dostavlja se Ministarstvu.

(4) Ugovore o najmu, zakupu, služnosti i pravu građenja na javnom vodnom dobru sklapaju Hrvatske vode, u ime Republike Hrvatske. Primjerak ugovora dostavlja se Ministarstvu.

(5) Prihod od naknade za pravo građenja i pravo služnosti na javnom vodnom dobru prihod je državnoga proračuna, a prihod od naknade za pravo zakupa i najma na javnom vodnom dobru prihod je Hrvatskih voda.

(6) U korist investitora iz članka 12. stavka 7. ovoga Zakona osniva se pravo građenja vodnih građevina za proizvodnju električne energije na katastarskim

česticama javnoga vodnoga dobra, osim akumulacija, dovodnih i odvodnih kanala te dovodnih i odvodnih tunela na rok od 99 godina. Na katastarskim česticama koje je investitor otkupio i iz vlasti u korist Republike Hrvatske ne naplaćuje se naknada za pravo građenja. Pravo građenja je prenosivo uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Dok traje pravo građenja iz ovoga stavka investitor upravlja javnim vodnim dobrom na kojem su izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije.

(7) Visinu naknade za prava iz stavka 1. ovoga članka te izuzeća, rokove i namjene za koje se ta prava daju propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

*Zahvati na javnom vodnom dobru uvjetovani lokacijskom dozvolom*

#### **Članak 19.**

(1) Investitor zahvata u prostoru kojem je lokacijskom dozvolom određen uvjet da izvede određeni zahvat u prostoru na javnom vodnom dobru, na kojem investitor ne stječe nikakva stvarna niti druga prava, taj zahvat može izvesti uz prethodnu suglasnost Hrvatskih voda koja sadržava i uvjete izvođenja.

(2) Prethodna suglasnost iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Ministarstvu. O žalbi protiv odluke o zahtjevu za izdavanje prethodne suglasnosti odlučuje Ministarstvo.

(3) Nadzor nad izvođenjem zahvata u prostoru iz stavka 1. ovoga članka obavlja se po pravilima vodnog nadzora.

*Korištenje javnog vodnog dobra za odmor i rekreaciju*

#### **Članak 20.**

(1) Svatko, pod jednakim uvjetima, može koristiti javno vodno dobro za odmor i rekreaciju, na način i u opsegu koje određuje predstavničko tijelo jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost Hrvatskih voda.

(2) Pri korištenju javnog vodnog dobra iz stavka 1. ovoga članka ne smije se ugroziti njegovo korištenje za namjene iz članka 10. ovoga Zakona i za druga korištenja u skladu s ovim Zakonom, a osobito se mora osigurati zaštita obala, korita vodotoka i drugih voda, uključujući vodne građevine na njima.

*Katastarske čestice vodnoga dobra izvan sustava javnog vodnog dobra*

#### **Članak 21.**

(1) Fizičke i pravne osobe, vlasnici katastarskih čestica, koje pripadaju vodnom dobru, dužni su dopustiti njihovo privremeno korištenje za namjene iz članka 10. ovoga Zakona radi održavanja i poboljšanja vodnog režima.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka odnose se i na dijelove vodnog dobra na kojima se nalaze ceste i željeznička infrastruktura, luke i lučka područja, zrakoplovna infrastruktura i dr., neovisno o pravu vlasništva na katastarskim česticama koje čine dijelove tog vodnog dobra.

(3) Katastarske čestice iz stavka 1. ovoga članka uknjižit će se u zemljišnoj knjizi s zabilježbom vodnoga dobra u drugom odjeljku lista »A«, a u listu »C« upisat će se teret prava prvokupa Republike Hrvatske.

*Pravo prvokupa***Članak 22.**

- (1) Republika Hrvatska ima pravo prvokupa katastarskih čestica koje čine vodno dobro, a nisu u sustavu javnog vodnog dobra.
- (2) Ako vlasnik namjerava prodati katastarske čestice iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je podnijeti Hrvatskim vodama ponudu za prodaju, po tržišnim cijenama u mjestu prodaje.
- (3) Po prijemu ponude iz stavka 2. ovoga članka Hrvatske vode dužne su u roku od 30 dana ponudu sa svojim mišljenjem dostaviti Ministarstvu.
- (4) Nadležna tijela iz stavka 3. ovoga članka dužna su u roku od 60 dana od isteka roka iz stavka 3. ovoga članka obavijestiti Hrvatske vode i podnositelja ponude o prihvaćanju i uvjetima prihvaćanja ponude ili o odbijanju ponude.
- (5) Ugovor o kupnji katastarskih čestica iz stavka 1. ovoga članka sklapaju Hrvatske vode u ime Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje državnog odvjetništva.
- (6) Ako ponuditelj ne primi odgovor nadležnog tijela u roku iz stavka 4. ovoga članka, slobodan je prodati katastarsku česticu po svom nahođenju.
- (7) Kupljena katastarska čestica iz stavka 2. ovoga članka upisuje se u zemljišnu knjigu kao javno vodno dobro na temelju ugovora iz stavka 5. ovoga članka.
- (8) Pravni poslovi sklopljeni protivno ovom članku su ništetni.

*Izvlaštenje radi pripajanja javnom vodnom dobru***Članak 23.**

- (1) Katastarske čestice iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona koje su osobito značajne za održavanje vodnog režima mogu se izvlastiti u korist Republike Hrvatske u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje izvlaštenje.
- (2) Potrebu za izvlaštenjem čestice iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju Hrvatske vode.
- (3) U slučaju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka smatra se da postoji interes Republike Hrvatske po samom zakonu.
- (4) Prijedlog za pokretanje postupka izvlaštenja Hrvatske vode dostavljaju nadležnom tijelu državne uprave koje pokreće postupak izvlaštenja.
- (5) Hrvatske vode snose troškove izvlaštenja iz stavka 1. ovoga članka.
- (6) Izvlaštena katastarska čestica koja je predmet izvlaštenja iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u zemljišnu knjigu kao javno vodno dobro na temelju rješenja o izvlaštenju.

**3. VODNE GRAĐEVINE***Namjena vodnih građevina***Članak 24.**

Vodne građevine su građevine ili skupovi građevina zajedno s pripadajućim uređajima i opremom, koji čine tehničku odnosno tehnološku cjelinu, a služe za

uređenje vodotoka i drugih površinskih voda, za zaštitu od štetnog djelovanja voda, za zahvaćanje voda radi njihova namjenskog korištenja i za zaštitu voda od onečišćenja.

*Vrste vodnih građevina*

**Članak 25.**

(1) Vodne građevine, s obzirom na njihovu namjenu, jesu:

1. regulacijske i zaštitne vodne građevine – nasipi, obaloutvrde, umjetna korita vodotoka, odteretni kanali, lateralni kanali, odvodni tuneli, brane s akumulacijama, ustave, retencije i druge pripadajuće im građevine, crpne stanice za obranu od poplava, vodne stepenice, slapišta, građevine za zaštitu od erozija i bujica i druge građevine pripadajuće ovim građevinama

2. komunalne vodne građevine:

2.1. građevine za javnu vodoopskrbu – akumulacije, vodozahvatne građevine (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i

2.2. građevine za javnu odvodnju – kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala

3. vodne građevine za melioracije:

3.1. građevine za melioracijsku odvodnju su građevine iz stavka 2. ovoga članka

3.2. građevine za navodnjavanje – akumulacijske i druge zahvatne građevine, razvodna mreža i druge građevine pripadajuće ovim građevinama i

3.3. mješovite melioracijske građevine su građevine iz podtočaka 3.1. i 3.2. ove točke

4. vodne građevine za proizvodnju električne energije – brane, akumulacije, retencije, strojarnica, vodna komora, crpne stanice, dovodni i odvodni kanali, dovodni i odvodni tuneli i druge građevine, uređaji i oprema pripadajući ovim građevinama i

5. građevine za unutarnju plovidbu – objekti sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama i lučke građevine, sukladno posebnim propisima o plovidbi i lukama unutarnjih voda.

(2) Građevine za melioracijsku odvodnju su kanali s pripadajućim crpnim stanicama, drenažama, betonskim propustima, čepovima, sifonima, stepenicama, brzotocima, oblagama za zaštitu od erozija, ustavama i drugim pripadajućim građevinama, uređajima i opremom i dijele se na:

1. građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju:

- 1.1. melioracijske građevine I. reda – glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne kanalske mreže i odvođe u prirodni ili umjetni prijamnik i
- 1.2. melioracijske građevine II. reda – glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne melioracijske mreže i odvođe melioracijske građevine I. reda
2. građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju:
  - 2.1. melioracijske građevine III. reda – sabirni te parcelni kanali za prikupljanje voda s poljoprivrednih zemljišta i njihovo odvođenje u građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju (melioracijske građevine II. reda) i
  - 2.2. melioracijske građevine IV. reda – parcelni ili detaljni kanali za neposredno prikupljanje voda s poljoprivrednih zemljišta odnosno drugih čestica i njihovo odvođenje u melioracijske građevine III. reda.
- (3) Vodne građevine iz ovoga članka od interesa su za Republiku Hrvatsku.
- (4) Građenje i održavanje vodnih građevina iz ovoga članka u interesu je Republike Hrvatske.

*Pravni status vodnih građevina*

**Članak 26.**

- (1) Regulacijske i zaštitne vodne građevine i građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu su Republike Hrvatske.
- (2) Vodne građevine za melioracije, osim građevina iz stavka 1. ovoga članka, javna su dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su jedinica područne (regionalne) samouprave.
- (3) Pravni status komunalnih vodnih građevina uređuje se zakonom kojim se uređuju vodne usluge.
- (4) Vodne građevine za proizvodnju električne energije izgrađene na temelju prava građenja na javnom vodnom dobru, kao i one izgrađene izvan javnog vodnog dobra u vlasništvu su investitora ili osobe na koju je investitor prenio pravo građenja odnosno pravo vlasništva, i to dok traje pravo građenja.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, u vlasništvu Republike Hrvatske su akumulacije za proizvodnju električne energije, dovodni i odvodni kanali te dovodni i odvodni tuneli koji se grade na zemljištu iz članka 12. stavaka 1. do 6. ovoga Zakona.
- (6) Građevine za unutarnju plovidbu investor kojih je Republika Hrvatska ili lučka uprava u vlasništvu su Republike Hrvatske.
- (7) Pravne i fizičke osobe mogu za vlastite potrebe na vlastitom zemljištu ili na zemljištu na kojem ostvare pravo građenja odnosno pravo služnosti vodova graditi vodne građevine.

*Upravljanje vodnim građevinama*

**Članak 27.**

- (1) Regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, građevinama za osnovnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu Republike Hrvatske upravljaju Hrvatske vode.

- (2) Građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave upravljaju Hrvatske vode.
- (3) Građevinama za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave upravljaju te jedinice.
- (4) Upravljanje komunalnim vodnim građevinama uređuje se zakonom kojim se uređuju vodne usluge.
- (5) Na upravljanje građevinama za unutarnju plovidbu primjenjuju se posebni propisi o plovidbi i lukama na unutarnjim vodama.
- (6) Vodnim građevinama za proizvodnju električne energije upravlja njihov investitor ili osoba na koju je investitor prenio pravo građenja građevina na javnom vodnom dobru odnosno prenio pravo vlasništva ili neko drugo pravo na građevinama izvan javnog vodnog dobra koje stjecatelja ovlašćuje na upravljanje. Ta osoba upravlja i građevinama iz članka 26. stavka 5. ovoga Zakona u ime Republike Hrvatske.
- (7) Pod upravljanjem u smislu ovoga članka smatraju se poslovi investitora gradnje vodnih građevina, njihovo održavanje, čuvanje i korištenje za namjene kojima vodne građevine služe.

*Razvrstaj vodnih građevina za melioracije*

**Članak 28.**

- (1) Popis građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju te mješovite melioracijske građevine od interesa za Republiku Hrvatsku odlukom utvrđuje ministar.
- (2) Na mješovite melioracijske građevine sadržane u popisu iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, a na one koje nisu sadržane u popisu iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju.

*Potvrda o vodnoj građevini*

**Članak 29.**

- (1) Na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti Hrvatske vode izdaju potvrdu o vrsti, zakonskom vlasniku i zakonskom upravitelju vodne građevine.
- (2) Potvrde o regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, građevinama za osnovnu i detaljnu melioracijsku odvodnju i mješovitim melioracijskim građevinama za melioracijsku odvodnju iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona izdaju se iz službene evidencije. Za ostale vodne građevine potvrde se izdaju nakon provedenog upravnog postupka.

*Gradnja i održavanje vodnih građevina*

**Članak 30.**

- (1) Gradnja i održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i vodnih građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu Republike Hrvatske provodi se prema Planu upravljanja vodama.

- (2) Gradnja i održavanje građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave provodi se prema Planu upravljanja vodama.
- (3) Gradnja i održavanje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave provodi se prema programu koji donosi njezino predstavničko tijelo.
- (4) Gradnja i održavanje komunalnih vodnih građevina provodi se sukladno zakonu kojim se uređuju vodne usluge.
- (5) Ulaganja sredstava državnog proračuna, vodnih naknada i sredstava iz međunarodnih izvora u gradnju komunalnih vodnih građevina te građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju i građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave provode se prema Planu upravljanja vodama.
- (6) Donositelji planova iz ovoga članka mogu, sukladno tim planovima, donositi detaljnije programe za gradnju i održavanje vodnih građevina.
- (7) Donositelji planova i programa iz ovoga članka donose opće tehničke uvjete za gradnju i održavanje vodnih građevina.
- (8) Na građenje građevina iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne plaća se komunalni doprinos.

*Izvlaštenje u svrhu građenja i održavanja vodnih građevina*

**Članak 31.**

- (1) Izvlaštenje u svrhu građenja i održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, komunalnih vodnih građevina i građevina za melioracije provodi se sukladno zakonu kojim se uređuje izvlaštenje, osim kad je ovim Zakonom drukčije uređeno.
- (2) Korisnik u svrhu izgradnje i održavanja vodnih građevina iz stavka 1. ovoga članka može stupiti u posjed nekretnina u tijeku postupka izvlaštenja, podnijeti zahtjev za stupanje u posjed nekretnine za koju je podnesen prijedlog za izvlaštenje, sukladno zakonu kojim se uređuje izvlaštenje.

*Građenje i služnost na javnim nekretninama*

**Članak 32.**

- (1) O pravu građenja vodnih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske na drugim nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, koje nisu javno vodno dobro, odnosno o pravu na korištenja općeg dobra radi građenja tih građevina odlučuje Vlada Republike Hrvatske, osim ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i radi osnivanja prava služnosti odnosno prava korištenja radi služnosti.
- (3) U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne plaćaju se: naknada za izdvajanje šuma i šumskog zemljišta, naknada za prenesena i ograničena prava nad šumom i šumskim zemljištem te privremeno zauzimanje šumskog zemljišta, sukladno zakonu kojim se uređuje gospodarenje šumama, naknada zbog umanjenja vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta sukladno zakonu kojim se uređuje gospodarenje poljoprivrednim zemljištem, naknada za korištenje cestovnog

zemljišta sukladno zakonima koji uređuju upravljanje cestama, odnosno autocestama i druge naknade za pravo građenja i pravo služnosti utvrđene posebnim propisima.

(4) Za pravo građenja vodnih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske ili služnosti radi njihova građenja ili održavanja, na nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, ili pravnih osoba u kojima su jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave većinski udjeličar, dioničar ili osnivač s većinskim pravom odlučivanja, ne plaćaju se naknade za građenje i služnost, pod uvjetom uzajamnosti.

#### *Upravljanje višenamjenskim akumulacijama*

#### **Članak 33.**

(1) Upravitelj akumulacije koja je uz prvenstvenu namjenu izgrađena i za druge namjene (višenamjenska akumulacija) dužan je trpjeti njezino korištenje od strane drugih nositelja prava korištenja u svrhu ostvarenja tih namjena, u skladu s ovim Zakonom.

(2) Kada druga namjena korištenja akumulacije prelazi opseg općeg korištenja voda (navodnjavanje, uzgoj riba u gospodarske svrhe, druga gospodarska djelatnost te sportski ribolov), osim korištenja iz stavka 3. ovoga članka, o tome upravitelj akumulacije i nositelj prava korištenja za druge namjene sklapaju ugovor kojim se usklađuje korištenje te uređuje održavanje i snošenje dijela troškova održavanja.

(3) Kada je druga namjena korištenja akumulacije vodoopskrba, javno navodnjavanje i zaštita od štetnog djelovanja voda, režim korištenja se u cijelosti uređuje vodopravnom dozvolom.

(4) Višenamjenska akumulacija može se koristiti za sport, rekreaciju i kupanje sukladno odluci iz članka 58. stavka 2. ovoga Zakona i općem aktu iz članka 90. ovoga Zakona koje se donose uz prethodnu suglasnost upravitelja akumulacije na odredbe koje se odnose na višenamjensku akumulaciju.

### **III. VODNA PODRUČJA**

#### *Vodna područja u Republici Hrvatskoj*

#### **Članak 34.**

(1) Za upravljanje riječnim slivovima na državnom području Republike Hrvatske utvrđuju se vodna područja:

1. vodno područje rijeke Dunav i
2. jadransko vodno područje.

(2) Prekogranični riječni slivovi ujedno su u sastavu međunarodnih vodnih područja. Dijelom međunarodnog vodnog područja koji je na teritoriju Republike Hrvatske upravljaju Hrvatske vode.

(3) Granice vodnih područja uredbom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

*Podjela voda***Članak 35.**

- (1) Površinskim i podzemnim vodama upravlja se jedinstveno.
- (2) Površinske vode dijele se na vode I. reda i vode II. reda.
- (3) Popis voda I. reda, koji će uključiti međudržavne vode, priobalne vode, druge veće vode i kanale te bujične vode veće snage, odlukom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.
- (4) Ostale površinske vode su vode II. reda.

*Podjela vodnih područja***Članak 36.**

- (1) Vodna područja se mogu podijeliti na:
  1. područja podslivova
  2. područja malih slivova i
  3. sektore.
- (2) Mali slivovi mogu se kombinirati s većima ili povezati s obližnjim malim slivovima i tako formirati vodna područja, gdje je to primjereno. Tamo gdje podzemne vode ne slijede u potpunosti određeni sliv, bit će priključene najbližem ili najprimjerenijem vodnom području. Priobalne vode bit će određene i priključene najbližem ili najprimjerenijem vodnom području.
- (3) Granice podslivova, područja malih slivova i sektora iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje ministar pravilnikom.

**IV. PLANSKI DOKUMENTI UPRAVLJANJA VODAMA***Planski dokumenti upravljanja vodama***Članak 37.**

Planski dokumenti upravljanja vodama su Strategija upravljanja vodama, Plan upravljanja vodnim područjima, višegodišnji programi gradnje, financijski plan Hrvatskih voda, Plan upravljanja vodama i detaljni planovi uređeni ovim Zakonom.

*Strategija upravljanja vodama***Članak 38.**

- (1) Strategija upravljanja vodama je planski dokument kojim se utvrđuju vizija, misija, ciljevi i zadaci državne politike u upravljanju vodama u dugoročnom razdoblju.
- (2) Strategija upravljanja vodama zasniva se na znanstvenim istraživanjima, kontinuiranom praćenju rasporeda stanja i pojava u vezi s vodama i njihovim korištenjem, uvažavanju specifičnosti vodne problematike svakog vodnog područja i cjelovite zaštite okoliša.
- (3) Strategija upravljanja vodama usklađuje se s drugim strateškim dokumentima koje donosi Hrvatski sabor.

- (4) Strategija upravljanja vodama usklađuje se periodično sukladno promjenama koje nastaju u vodnom sustavu, gospodarskom i društvenom razvoju.
- (5) Strategiju upravljanja vodama donosi Hrvatski sabor.
- (6) Strategija upravljanja vodama objavljuje se u »Narodnim novinama«.

*Plan upravljanja vodnim područjima*

**Članak 39.**

(1) Vlada Republike Hrvatske donosi Plan upravljanja vodnim područjima koji se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(2) Plan upravljanja vodnim područjima obuhvaća za svako vodno područje zasebno:

1. opis prirodnih značajki i stanja voda i u okviru toga osobito:
    - 1.1. za površinske vode, uključujući priobalne vode: prikaz položaja i granica vodnih tijela, prikaz tipova vodnih tijela i opis njihovih značajki i ocjenu količinskog stanja voda
    - 1.2. za podzemne vode: prikaz položaja i granica vodnih tijela i opis njihovih značajki, ocjenu onečišćenja iz raspršenih izvora, uključujući i pregled značajnijih utjecaja na vodni okoliš
    - 1.3. sažetak značajnijih opterećenja (pritisaka) i utjecaja ljudske aktivnosti na stanje površinskih voda, uključujući i priobalnih voda te podzemnih voda, a osobito ocjenu onečišćenja iz točkastih izvora, ocjenu onečišćenja iz raspršenih izvora, uključujući i pregled značajnijih utjecaja na vodni okoliš, ocjenu količinskog stanja korištenja voda i analizu drugih utjecaja ljudske aktivnosti na stanje voda i
    - 1.4. popis i kartografski prikaz zaštićenih područja iz članka 55. stavka 3. ovoga Zakona, uključujući uvjete i mjere zaštite prema ovom Zakonu i posebnim propisima
    - 1.5. kartu mreže monitoringa i prikaz na karti rezultata obavljenih monitoringa površinskih voda, uključujući i priobalnih voda, voda teritorijalnoga mora i podzemnih voda i zaštićenih područja u pogledu stanja tih voda i
    - 1.6. ekonomsku analizu korištenja voda
  2. popis ciljeva kakvoće za površinske vode, uključujući i priobalne vode, vode teritorijalnoga mora i podzemne vode, uključujući i zaštićena područja, te rokove za postizanje tih ciljeva
  3. sažeti prikaz donesenih programa mjera za postizanje ciljeva kakvoće voda, uključujući i načine postizanja ciljeva tim mjerama, uključujući osnovne mjere i dopunske mjere
  4. utvrđivanje sredstava potrebnih za provedbu programa mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima i
  5. pravila primjene pojedinih sastavnica Plana upravljanja vodnim područjima.
- (3) Osim sadržaja iz stavka 2. ovoga članka, Plan upravljanja vodnim područjima sadržava i:

1. registar detaljnijih planova i programa koji se odnose na određene podslivove, sektore, posebna pitanja ili tipove voda na vodnom području na koje se odnosi plan sa sažetkom njihovih sadržaja te registar programa iz članka 43. ovoga Zakona sa sažetim prikazom njihova sadržaja
  2. izvješće koje sadrži opis aktivnosti i rezultata sudjelovanja javnosti u pripremi Plana upravljanja vodnim područjima
  3. popis nadležnih institucija na vodnom području za primjenu Plana upravljanja vodnim područjima i
  4. oznaku kontaktnih mjesta na kojima se može steći uvid odnosno dobiti prateća dokumentacija i informacije koje se odnose na izradu, preispitivanje, izmjene i dopune Plana upravljanja vodnim područjima, detalji o kontrolnim mjerama donesenim za točkaste izvore onečišćenja i za sve druge identificirane negativne utjecaje na stanje vodnih tijela na vodnom području i sadašnji rezultati monitoringa.
- (4) Osim sadržaja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, svaki novi, dopunjeni ili promijenjeni Plan upravljanja vodnim područjima sadržava i:
1. sažetak svih promjena i dopuna Plana upravljanja vodnim područjima od dana njegova stupanja na snagu
  2. ocjenu stupnja postizanja ciljeva
  3. sažetak mjera koje su bile predviđene u prijašnjem Planu upravljanja vodnim područjima, a koje nisu bile provedene s razlozima zašto nisu bile provedene, i
  4. sažetak dopunskih mjera koje nisu bile predviđene u prijašnjem Planu upravljanja vodnim područjima, a koje su bile izvedene za postizanje ciljeva.
- (5) Plan upravljanja vodnim područjima sadržava i izvještaj o planiranim koracima za provedbu načela povrata troškova od vodnih aktivnosti kako je uređeno zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva, kao i o sudjelovanju raznih korisnika vode u povratu troškova od vodnih aktivnosti.
- (6) Plan upravljanja vodnim područjima donosi se za razdoblje od šest godina, nakon čega se mijenja i dopunjuje za razdoblje od idućih šest godina.
- (7) Hrvatske vode mogu donijeti detaljnije planove upravljanja za podsliv, mali sliv i sektor odnosno planove vezane za druga pitanja od interesa za upravljanje vodama.
- (8) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su od Hrvatskih voda ishoditi zahtjeve za izradu prostornih planova i mišljenje o poštivanju tih zahtjeva u odnosu na usklađenost tih prostornih planova s planskim dokumentima upravljanja vodama.
- (9) O izvršenju Plana upravljanja vodnim područjima podnosi se izvješće Hrvatskom saboru svake tri godine. Izvješće izrađuju Hrvatske vode. Izvješće je sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjima.

*Propis o sadržaju Plana upravljanja vodnim područjima***Članak 40.**

Ministar donosi pravilnik o sadržaju Plana upravljanja vodnim područjima kojim uređuje detaljniji sadržaj Plana upravljanja vodnim područjima, metodologiju za analizu značajki vodnoga područja iz članka 51. ovoga Zakona, uključujući i sadržaj ekonomske analize korištenja voda, sadržaj programa mjera, uključujući osnovne i dopunske mjere iz članka 53. ovoga Zakona, sadržaj podataka o nadležnim tijelima za provedbu ovoga Zakona i o nadležnim tijelima svih međunarodnih tijela u kojima sudjeluje Republika Hrvatska u provedbi odredbi ovoga Zakona, kao i obvezu izrade izvještaja o planiranim radnjama za provedbu načela povrata troškova od vodnih usluga.

*Plan upravljanja vodnim područjima na međunarodnom vodnom području***Članak 41.**

(1) Za međunarodno vodno područje koje se u cijelosti nalazi unutar Europske unije Ministarstvo će uskladiti aktivnosti radi izrade jedinstvenog plana upravljanja međunarodnim vodnim područjem. Ako se takav plan upravljanja vodnim područjem ne izradi, plan upravljanja vodnim područjima obuhvatit će i dijelove međunarodnog vodnog područja na teritoriju Republike Hrvatske, radi ostvarenja ciljeva zaštite voda po ovom Zakonu.

(2) Za međunarodno vodno područje koje se proteže izvan granica Europske unije Ministarstvo će uskladiti aktivnosti radi izrade jedinstvenog plana upravljanja, plan upravljanja vodnim područjima obuhvatit će dio međunarodnog vodnog područja koji se nalazi na teritoriju Republike Hrvatske.

*Međunarodno izvještavanje o Planu upravljanja vodnim područjima***Članak 42.**

(1) Hrvatske vode dostavljaju Europskoj komisiji i zainteresiranim zemljama članicama Europske unije preslike Plana upravljanja vodnim područjima, uključujući i njegove izmjene i dopune, u roku od tri mjeseca od njihova objavljivanja.

(2) Hrvatske vode dostavljaju Europskoj komisiji zbirna izvješća o analizama značajki vodnih područja iz članka 51. ovoga Zakona i plana monitoringa iz članka 50. stavka 6. ovoga Zakona, u roku od tri mjeseca od njihove izrade odnosno donošenja.

(3) Hrvatske vode dostavljaju Europskoj komisiji privremeno izvješće o postignutom napretku u provedbi programa mjera iz članka 53. ovoga Zakona u roku od tri godine od objavljivanja svakog plana upravljanja vodnim područjima i njegovih izmjena i dopuna.

*Višegodišnji programi gradnje***Članak 43.**

(1) Vlada Republike Hrvatske donosi višegodišnje programe gradnje komunalnih vodnih građevina, regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije koje izrađuju Hrvatske vode.

- (2) Programi iz stavka 1. ovoga članka sukladni su Strategiji upravljanja vodama i Planu upravljanja vodnim područjima.
- (3) Programima iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se pojedinačni projekti, način i razdoblje provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava za njih te red prvenstva u provedbi, gdje je primjenjivo.
- (4) Programi iz stavka 1. ovoga članka u odgovarajućem opsegu uvrštavaju se u program mjera iz članka 39. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona.

#### *Financijski plan i Plan upravljanja vodama*

##### **Članak 44.**

- (1) Financijski plan Hrvatskih voda izrađuje se sukladno odredbama zakona kojim se uređuju planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna kojima se uređuju financijski planovi izvanproračunskih korisnika.
- (2) Za upravljanje vodama na godišnjoj razini Hrvatske vode donose Plan upravljanja vodama.
- (3) Plan upravljanja vodama mora biti sukladan financijskom planu Hrvatskih voda.
- (4) Plan upravljanja vodama mora biti sukladan Planu upravljanja vodnim područjima.

#### *Sudjelovanje javnosti*

##### **Članak 45.**

- (1) Strategija upravljanja vodama i Plan upravljanja vodnim područjima moraju se u nacrtu učiniti dostupnim javnosti, uključujući i korisnike voda, tako što će se:
  - 1. objaviti vremenski raspored i program rada na izradi Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima, uključujući i popis konzultacija koje treba obaviti, najmanje tri godine prije početka razdoblja na koje se Strategija upravljanja vodama odnosno Plan upravljanja vodnim područjima odnosi
  - 2. objaviti privremeni pregled značajnih vodnogospodarskih pitanja uočenih na vodnom području, najmanje dvije godine prije početka razdoblja na koje se Strategija upravljanja vodama odnosno Plan upravljanja vodnim područjima odnosi i
  - 3. objaviti nacrt Strategije odnosno Plana najmanje godinu dana prije početka razdoblja na koje se Strategija upravljanja vodama odnosno Plan upravljanja vodnim područjima odnosi.
- (2) Na pisani zahtjev pojedinih pravnih i fizičkih osoba odobrit će im se uvid u popratnu dokumentaciju i informacije korištene u izradi nacrta Strategije upravljanja vodama odnosno Plana upravljanja vodnim područjima.
- (3) Najmanje šest mjeseci će se osigurati za pisane primjedbe.
- (4) Na pitanja sudjelovanja javnosti u izradi Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se propisi o zaštiti okoliša.

(5) Odredbe ovoga članka odnose se i na izmjene i dopune Plana upravljanja vodnim područjima.

(6) Ministar pravilnikom uređuje detaljnije način konzultiranja i informiranja javnosti o nacrtu Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima.

## V. ZAŠTITA VODA

### 1. OPĆA SVRHA ZAŠTITE VODA

*Ciljevi zaštite voda*

#### **Članak 46.**

(1) Zaštita voda ima za cilj:

- spriječiti daljnje pogoršanje, zaštititi i poboljšati stanje vodnih ekosustava te, s obzirom na potrebe za vodom, kopnenih ekosustava i močvarnih područja izravno ovisnih o vodnim ekosustavima
- promicati održivo korištenje voda na osnovi dugoročne zaštite raspoloživih vodnih resursa
- bolje zaštititi i poboljšati stanje vodnog okoliša, među ostalim i putem specifičnih mjera za postupno smanjenje ispuštanja, emisija i rasipanja opasnih tvari s prioritetne liste te prekid ili postupno ukidanje ispuštanja, emisija ili rasipanja opasnih tvari s prioritetne liste
- osigurati postupno smanjenje onečišćenja podzemnih voda i sprječavati njihovo daljnje onečišćenje te
- pridonijeti ublažavanju posljedica poplava i suša.

(2) Ostvarenjem ciljeva iz stavka 1. ovoga članka pridonosi se:

- očuvanju života i zdravlja ljudi
- osiguravanju dostatnih količina površinskih i podzemnih voda dobre kakvoće potrebnih za održivo, uravnoteženo i pravično korištenje voda
- znatnom smanjenju onečišćenja podzemnih voda
- zaštiti kopnenih površinskih voda i morskih voda
- postizanju ciljeva mjerodavnih međunarodnih ugovora, uključujući i one koji su usmjereni na uklanjanje onečišćenja morskog okoliša sukladno propisima kojima se osigurava prekidanje ili postupno ukidanje ispuštanja, emisija i rasipanja opasnih tvari s prioritetne liste, a s konačnim ciljem postizanja vrijednosti u morskom okolišu bliskih temeljnim koncentracijama tvari koje se prirodno javljaju i koncentracija oko nule za sintetske tvari i
- sprječavanju daljnjeg pogoršanja te zaštititi i poboljšanje stanja vodnih ekosustava te, s obzirom na potrebe za vodom, kopnenih ekosustava i močvarnih područja izravno ovisnih o vodnim ekosustavima.

(3) Zaštita voda ostvaruje se donošenjem provedbenih propisa iz ovoga poglavlja, nadzorom nad stanjem kakvoće voda i izvorima onečišćavanja, kontrolom one-

čišćenja, zabranom ispuštanja onečišćujućih tvari u vode i zabranom drugih radnji i ponašanja koja mogu izazvati onečišćenje vodnoga okoliša i okoliša u cjelini, građenjem i upravljanjem građevinama odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te drugim mjerama usmjerenim očuvanju i poboljšavanju kakvoće i namjenske korisnosti voda.

(4) Provedba mjera zaštite voda od onečišćenja ne može izravno ili neizravno povećati onečišćenje kopnenih voda.

(5) Zaštita voda uključuje uvijek i zaštitu vodnog okoliša, a gdje je primjenjivo i drugih sastavnica okoliša.

## 2. STANDARD KAKVOĆE VODA I UTVRĐIVANJE STANJA VODA

### *Standard kakvoće voda*

#### **Članak 47.**

(1) Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje standard kakvoće voda za površinske, uključujući i priobalne vode i vode teritorijalnoga mora te podzemne vode.

(2) Propis iz stavka 1. ovoga članka sadržava i:

- kriterije za utvrđivanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša sukladno općoj svrsi zaštite voda iz članka 46. stavka 1. ovoga Zakona
- kriterije za utvrđivanje ekološki prihvatljivog protoka
- kemijske i ekološke pokazatelje za površinske vode, uključujući i priobalne vode, kemijske pokazatelje za vode teritorijalnoga mora, kriterije za klasifikaciju stanja površinskih voda, uključujući i priobalne vode, kriterije za klasifikaciju ekološkog stanja bioloških elemenata kakvoće površinskih voda, kemijske i količinske pokazatelje za podzemne vode, uključujući i mjerila za ocjenjivanje stanja i utvrđivanje značajki trajnih promjena stanja podzemnih voda
- kriterije za određivanje osjetljivih i manje osjetljivih područja
- kriterije za određivanje ranjivih područja – standarde kakvoće za salmomidne i ciprinidne vode, preporučene i obvezne vrijednosti fizikalnih i kemijskih pokazatelja, i njihova odstupanja; način uzorkovanja, učestalost uzimanja uzoraka i način utvrđivanja usklađenosti kakvoće voda s propisanim pokazateljima
- standarde kakvoće voda pogodnih za školjkaše, preporučene i obvezne vrijednosti fizikalnih i kemijskih pokazatelja, i njihova odstupanja; način uzorkovanja, učestalost uzimanja uzoraka i način utvrđivanja usklađenosti kakvoće voda s propisanim pokazateljima
- pretpostavke za određivanje umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela iz članka 61. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona te njihove ekološke, kemijske i količinske pokazatelje
- pretpostavke za utvrđivanje slučajeva pod kojima se privremeno pogoršanje stanja voda neće smatrati povredom ciljeva iz članka 46. stavka 1. ovoga

Zakona, kao i odredbi ovoga Zakona kojim se osigurava ostvarenje tih ciljeva

- potrebna istraživanja i ispitivanja kakvoće voda, isključujući granične vrijednosti emisija, tehničke specifikacije i standardizirane metode za primjenu programa praćenja stanja voda (monitoring) iz članka 50. ovoga Zakona
- popis prioriteta tvari, prioriteta opasnih tvari i ostalih onečišćujućih tvari i
- ograničenja ili zabrane ispuštanja onečišćujućih tvari u vode te ograničenja i zabrane odlaganja onečišćujućih tvari na mjestima s kojih postoji mogućnost onečišćenja voda.

(3) Kakvoća vode za ljudsku potrošnju, osim kakvoće vode u vodnim tijelima iz članka 100. ovoga Zakona, uređuje se posebnim zakonom.

(4) Kakvoća prirodnih mineralnih voda, prirodnih izvorskih voda i stolnih voda koje se stavljaju na tržište u bocama i drugoj ambalaži uređuje se propisima o hrani.

#### *Više ciljeva zaštite*

#### **Članak 48.**

Kad je za određeno vodno tijelo utvrđeno više od jednog cilja kakvoće voda, primjenjuje se cilj s najstrožim zahtjevima.

#### *Zabrana ispuštanja opasnih tvari*

#### **Članak 49.**

Opasne tvari i druge onečišćujuće tvari zabranjeno je ispuštati ili unositi u vode te odlagati na mjestima s kojih postoji mogućnost onečišćenja voda i vodnoga okoliša, osim pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga ili posebnih zakona.

#### *Monitoring*

#### **Članak 50.**

(1) Nadzor nad stanjem površinskih, uključujući i priobalnih voda te podzemnih voda provodi se i sustavnim praćenjem stanja voda (u daljnjem tekstu: monitoring).

(2) Ciljevi monitoringa su:

- utvrđivanje dugoročnih promjena (u daljnjem tekstu: nadzorni monitoring)
- utvrđivanje promjena zbog provođenja mjera na područjima za koja je utvrđeno da ne ispunjavaju uvjete za dobro stanje (u daljnjem tekstu: operativni monitoring) i
- utvrđivanje nepoznatih odnosa (u daljnjem tekstu: istraživački monitoring).

(3) Monitoring iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća pokazatelje potrebne da se utvrdi:

- zapremnina, razina, protok, brzina, hidromorfološke značajke, ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal za površinske vode
- kemijsko stanje za vode teritorijalnoga mora i
- količinsko i kemijsko stanje za podzemne vode.

(4) Osim pokazatelja iz stavka 3. ovoga članka monitoring će obuhvatiti i druge pokazatelje sukladno odredbama posebnih propisa po kojima su zaštićena područja – područja posebne zaštite voda određena.

(5) Prikupljanje podataka u okviru biološkog monitoringa radi interkalibracije klasifikacijskog sustava ekološkoga stanja bioloških elemenata kakvoće površinskih voda obavlja se na lokacijama interkalibracijskih tipova površinskih voda.

(6) Monitoring provodi institut za vode iz članka 212. ovoga Zakona o čemu donosi plan monitoringa.

(7) Službeni laboratorij za uzimanje uzoraka i izradu analiza u okviru monitoringa i drugih službenih kontrola voda je Glavni laboratorij za vode u sastavu instituta za vode iz članka 212. ovoga Zakona.

(8) Plan monitoringa provodi se sukladno propisu iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona.

(9) Institut za vode iz članka 212. ovoga Zakona nadležan je za tumačenje rezultata monitoringa o čemu izrađuje godišnje izvješće do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.

(10) Izvješće iz stavka 9. ovoga članka dostavlja se Ministarstvu, Hrvatskim vodama i tijelu državne uprave nadležnom za okoliš i prirodu.

(11) Poslovi monitoringa iz ovoga članka obavljaju se kao javna služba.

#### *Analiza značajki vodnoga područja*

##### **Članak 51.**

(1) Za svako vodno područje provodi se analiza njegovih značajki, pregled utjecaja ljudskog djelovanja na stanje površinskih voda, uključujući i priobalnih voda i podzemnih voda, kao i ekonomska analiza korištenja voda.

(2) Analiza značajki vodnoga područja uključuje i procjenu stanja tijela površinskih voda, uključujući i priobalnih voda, te tijela podzemnih voda i identifikaciju antropogenih opterećenja i utjecaja na značajke vodnih tijela.

(3) Dokumenti iz stavka 1. ovoga članka sastavnice su Plana upravljanja vodnim područjima.

#### *Klasifikacija vodnih tijela*

##### **Članak 52.**

(1) Na temelju rezultata monitoringa za svako vodno tijelo pojedinačno se donosi ocjena njegova stanja i razvrstava se u odgovarajuću kategoriju određenu propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: klasifikacija stanja vodnih tijela) te uz analizu utjecaja procjenjuje rizik da određeno vodno tijelo neće postići ciljeve zaštite vodnog okoliša odnosno da neće zadržati stanje sukladno ciljevima zaštite vodnog okoliša.

- (2) Klasifikacija vodnih tijela sastavnica je Plana upravljanja vodnim područjima.
- (3) Površinske vode, uključujući i priobalne vode, ocjenjuju se i razvrstavaju u odgovarajuće kategorije u skladu s njihovim kemijskim i ekološkim stanjem odnosno potencijalom za znatno promijenjena i umjetna vodna tijela.
- (4) Podzemne vode ocjenjuju se i razvrstavaju u odgovarajuće kategorije u skladu s njihovim količinskim i kemijskim stanjem.
- (5) Kategorije stanja površinskih voda su: vrlo dobro, dobro, umjereno, loše i vrlo loše stanje.
- (6) Kategorije stanja podzemnih voda su: dobro i loše stanje.

#### *Program mjera*

##### **Članak 53.**

- (1) Radi postizanja ciljeva zaštite vodnoga okoliša utvrđenih sukladno propisu iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona za svako vodno područje izrađuje se program mjera zaštite površinskih, uključujući i priobalnih voda, te podzemnih voda uzimajući u obzir rezultate analiza iz članka 51. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: program mjera).
- (2) Program mjera sastavnica je Plana upravljanja vodnim područjima.
- (3) Program mjera sadrži i detaljno opisane iznimke za iznimno dopuštena ispuštanja u podzemne vode sukladno propisu iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona.
- (4) Program mjera sadržava osnovne mjere iz članka 54. ovoga Zakona i dopunske mjere iz članka 65. ovoga Zakona.
- (5) Program mjera sadržava i dodatne mjere koje se provode u zaštićenim područjima – područjima posebne zaštite voda iz članka 55. ovoga Zakona i u znatno promijenjenim vodnim tijelima iz članka 61. ovoga Zakona.
- (6) Program mjera za dio međunarodnog vodnog područja koje Republika Hrvatska dijeli s drugim državama članicama Europske unije usklađuje se s tim državama.
- (7) Dopunjeni Program mjera koji sadržava nove ili izmijenjene mjere stupa na snagu najkasnije u roku od tri godine od stupanja na snagu Plana upravljanja vodnim područjima odnosno njegovih izmjena i dopuna.
- (8) Program mjera sadrži i određenje obveznika primjene mjera. Obveznici primjene mjera dužni su primjenjivati mjere iz Programa mjera.

#### *Osnovne mjere*

##### **Članak 54.**

- (1) Osnovne mjere iz programa mjera popisane su u propisu iz članka 40. ovoga Zakona.
- (2) Provodeći osnovne mjere poduzet će se svi koraci da se ne izazove povećanje onečišćenja mora. Neovisno o važećim propisima, primjena osnovnih mjera ne smije ni u kojem slučaju dovesti do izravnog ili neizravnog povećanja onečišćenja površinskih voda. Ova se odredba ne primjenjuje u slučaju kada bi njezina provedba dovela do povećanog onečišćenja okoliša u cjelini.

### 3. PODRUČJA POSEBNE ZAŠTITE VODA

#### *Zaštićena područja*

##### **Članak 55.**

(1) Gdje je radi zaštite voda i vodnoga okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite, određuju se zaštićena područja – područja posebne zaštite voda, na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa.

(2) Zaštićena područja – područja posebne zaštite voda su:

- vodna tijela iz članka 100. ovoga Zakona
- područja pogodna za zaštitu gospodarski značajnih vodenih organizama
- područja za kupanje i rekreaciju sukladno ovom Zakonu i propisima o zaštiti okoliša
- područja podložna eutrofikaciji i područja ranjiva na nitrate
- područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite sukladno ovome Zakonu i/ili propisima o zaštiti prirode i
- područja loše izmjene voda priobalnim vodama, osjetljivost kojih se ocjenjuje u odnosu na ispuštanje komunalnih otpadnih voda.

(3) Hrvatske vode izrađuju registar ili registre zaštićenih područja – područja posebne zaštite voda sažeci kojih će biti sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjima.

(4) Tijela ili osobe koje izrađuju odluku o određivanju i/ili zaštiti područja iz stavka 2. ovoga članka dužna su je dostaviti Hrvatskim vodama u roku od 60 dana od dana donošenja odluke.

(5) Registar ili registri zaštićenih područja moraju se redovito obnavljati i dopunjavati.

#### *Osjetljiva i manje osjetljiva područja*

##### **Članak 56.**

(1) Osjetljiva područja su područja na kojima je zbog postizanja ciljeva kakvoće voda potrebno provesti višu razinu ili viši stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda od propisanog propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona odnosno manje osjetljiva područja su područja na kojima prirodne značajke voda dopuštaju provedbu niže razine ili nižeg stupnja pročišćavanja komunalnih otpadnih voda od propisanog propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Odluku o određivanju osjetljivih i manje osjetljivih područja iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske, sukladno kriterijima utvrđenim propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona.

#### *Utvrdjivanje ranjivih područja*

##### **Članak 57.**

(1) Ranjiva područja su područja na kojima je potrebno provesti pojačane mjere zaštite voda od onečišćenja nitratima poljoprivrednog porijekla.

(2) Radi postizanja opće razine zaštite od onečišćenja nitratima svih tijela površinskih, uključujući i priobalnih te podzemnih voda, primjenjuju se načela dobre poljoprivredne prakse u skladu s propisima o poljoprivredi za čiju primjenu se mogu donijeti odgovarajuće poticajne mjere.

(3) Za ranjiva područja ministar nadležan za poljoprivredu donosi akcijske programe s obveznim mjerama za razdoblje od četiri godine. Detaljan sadržaj akcijskog programa kojim se predviđa poduzimanje obveznih mjera propisuje ministar nadležan za poljoprivredu pravilnikom. Akcijskim programom određuju se i obveznici primjene mjera. Obveznici primjene mjera dužni su primjenjivati mjere iz akcijskog programa.

(4) Uredbu o određivanju ranjivih područja iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske sukladno kriterijima propisa iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona i na temelju provedenoga monitoringa. Uredbom se propisuje i obveza monitoringa koncentracija nitrata poljoprivrednog podrijetla u površinskim i podzemnim vodama u ranjivim područjima. Ova uredba se preispituje najmanje svake četiri godine te po potrebi mijenja i/ili dopunjuje.

#### *Upravljanje kakvoćom voda za kupanje*

#### **Članak 58.**

(1) Upravljanjem kakvoćom voda za kupanje osigurava se očuvanje, zaštita i poboljšanje kakvoće površinskih voda koje se koriste za kupanje i time pridonosi očuvanju i zaštiti okoliša i ljudskog zdravlja.

(2) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku kojom se:

- utvrđuju lokacije za kupanje (kupališta) i trajanje sezone za kupanje na površinskim vodama
- prikazuje ocjena o kakvoći površinskih voda za kupanje i obavlja klasifikacija i
- određuje profil vode za kupanje.

(3) U slučaju izvanrednih okolnosti koje mogu imati štetan utjecaj na kakvoću površinskih voda za kupanje i zdravlje kupaca, jedinica lokalne samouprave poduzima pravodobne i primjerene mjere koje uključuju obavješćivanje javnosti i, po potrebi, privremenu zabranu kupanja.

(4) Na lokacijama utvrđenim sukladno stavku 1. ovoga članka obavlja se monitoring mikrobiološke kakvoće u površinskim vodama za kupanje.

(5) Podatke o kupalištima, ocjenu kakvoće površinskih voda za kupanje, klasifikaciju, stanje i profil površinskih voda za kupanje i podatke o slučajevima izvanrednih okolnosti, koje mogu imati utjecaja na kakvoću površinskih voda za kupanje, jedinica lokalne samouprave dostavlja Hrvatskim vodama.

(6) Odredbe ovoga članka ne odnose se na:

1. kakvoću priobalnih voda za kupanje što se uređuje posebnim propisima o okolišu
2. bazene za plivanje, uključujući i bazene u toplicama
3. vode u zatvorenom koje se pročišćavaju ili koriste u terapijske svrhe i

4. umjetno napravljene vode u zatvorenom odvojene od površinskih i podzemnih voda.
- (7) Vlada Republike Hrvatske uredbom će pobliže urediti standarde kakvoće vode za kupanje na površinskim vodama i upravljanje tim vodama.

*Upravljanje kakvoćom voda pogodnih za život slatkovodnih riba*

**Članak 59.**

- (1) Upravljanjem kakvoćom voda pogodnih za život slatkovodnih riba osigurava se zaštita ili poboljšanje kakvoće onih tekućih ili stajaćih slatkih voda koje su pogodne ili koje bi smanjenjem ili uklanjanjem onečišćenja postale pogodne za život autohtonih vrsta koje pridonose prirodnoj raznolikosti i vrsta čije je prisustvo poželjno u svrhu upravljanja vodama.
- (2) Odluku o određivanju područja voda iz stavka 1. ovoga članka (salmonidne i ciprinidne vode) donosi ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo i akvakulturu, sukladno standardima određenima propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona.
- (3) Programe smanjenja onečišćenja voda radi osiguranja kakvoće za vode pogodne za život slatkovodnih riba donose Hrvatske vode sukladno Planu upravljanja vodnim područjima.
- (4) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se za vode u prirodnim i umjetnim ribnjacima koji se koriste za uzgoj riba u gospodarske svrhe (akvakultura).

*Upravljanje kakvoćom voda pogodnih za školjkaše*

**Članak 60.**

- (1) Upravljanjem kakvoćom voda pogodnih za školjkaše osigurava se zaštita ili poboljšanje kakvoće onih voda koje se, propisom iz stavka 2. ovoga članka, odrede kao pogodne za život i rast školjkaša.
- (2) Odluku o određivanju voda pogodnih za život i rast školjkaša donosi ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo i akvakulturu, sukladno standardima određenima propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona.
- (3) Program smanjenja onečišćenja voda pogodnih za školjkaše donose Hrvatske vode sukladno Planu upravljanja vodnim područjima.

**4. Odstupanja od postizanja ciljeva zaštite voda**

*Znatno promijenjena vodna tijela*

**Članak 61.**

- (1) Planom upravljanja vodnim područjima može se sukladno propisu iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona:
- proglasiti određeno vodno tijelo kao znatno promijenjeno vodno tijelo tamo gdje, zbog tehničke neizvedivosti ili s tim povezanih nerazmjernih troškova, nije moguće postići ciljeve zaštite voda u pogledu dobrog stanja ili dobrog ekološkog potencijala vodnog tijela

- produžiti rokove za postizanje ciljeva zaštite voda, ali pritom osiguravajući da ne dođe do daljnjeg pogoršanja stanja vodnog tijela i
- utvrditi iznimke od postizanja propisanih ciljeva zaštite voda kroz utvrđivanje blažih ciljeva zaštite voda za određeno vodno tijelo koje je izloženo ljudskom djelovanju u takvoj mjeri ili su prirodni uvjeti takvi da je postizanje ciljeva zaštite voda tehnički neizvedivo ili povezano s nerazmjernim troškovima.

(2) Sastavnice iz stavka 1. ovoga članka preispituju se svakih šest godina u postupku donošenja novoga plana upravljanja vodnim područjima.

*Neodstupanja od postizanja ciljeva zaštite voda*

**Članak 62.**

(1) Ne smatra se odstupanjem od postizanja ciljeva zaštite voda ako se ne uspije postići dobro stanje podzemnih voda, dobro ekološko stanje ili, gdje je to odgovarajuće, dobar ekološki potencijal, ili spriječiti pogoršanje stanja površinskih ili podzemnih voda zbog novonastalih promjena fizičkih karakteristika površinskih voda ili promjena razine podzemnih voda, kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- da su poduzeti svi praktični koraci za ublažavanje negativnog utjecaja na stanje vode
- da su razlozi tih izmjena ili promjena izričito navedeni i objašnjeni u Planu upravljanja vodnim područjima te da se ciljevi revidiraju svakih šest godina
- da su razlozi tih izmjena i promjena od prevladavajućeg javnog interesa i/ili da su koristi za okoliš i društvo od postizanja ciljeva zaštite voda manji od koristi za ljudsko zdravlje, sigurnost i održivi razvoj koje proizlaze iz tih izmjena i promjena i
- da se korisni ciljevi kojima služe te promjene stanja vode ne mogu zbog tehničkih razloga ili zbog nerazmjernih troškova postići drugim sredstvima koja predstavljaju znatno bolju ekološku varijantu.

(2) Ne smatra se odstupanjem od postizanja ciljeva zaštite voda i ako se ne uspije spriječiti pogoršanje od vrlo dobrog stanja prema dobrom stanju površinskih voda zbog novih ljudskih djelatnosti u sklopu održivog razvoja kada su ispunjeni svi uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

*Utjecaji zahvata u prostoru na vode*

**Članak 63.**

(1) Kada se prema propisima o zaštiti okoliša provodi postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš odnosno postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, u tom se postupku ocjenjuje i utjecaj zahvata na vode sa stajališta ciljeva zaštite voda i ispunjenja uvjeta iz članka 62. ovoga Zakona.

(2) Kada se prema propisima o zaštiti okoliša ne provodi postupak procjene utjecaja na okoliš, utjecaj zahvata na vode u smislu stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u postupku izdavanja vodopravnih akata.

(3) Kada je u postupcima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrđeno da zahvat u prostoru negativno utječe na stanje voda te je zahvat u prostoru ocijenjen kao neprihvatljiv ili je uskraćeno izdavanje vodopravnog akta, investitor može Vladi Republike Hrvatske putem Ministarstva podnijeti prijedlog za utvrđivanje prevladavajućeg javnog interesa.

(4) Prijedlog iz stavka 3. ovoga članka sadrži elaborat s opisom utjecaja zahvata na vode i obrazloženim razlozima u odnosu na pretpostavke iz članka 62. stavka 1. podstavaka 3. i 4. ovoga Zakona.

(5) O podnesenom prijedlogu iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo će zatražiti mišljenje Hrvatskih voda te istodobno informirati javnost i provesti javnu raspravu.

(6) Postupak javne rasprave za utvrđivanje prevladavajućeg javnog interesa za provedbu zahvata u prostoru koji ima utjecaj na vode propisuje ministar pravilnikom.

(7) Ako Ministarstvo smatra da su ispunjeni uvjeti iz članka 62. ovoga Zakona, upućuje Vladi Republike Hrvatske prijedlog odluke za utvrđivanje prevladavajućeg javnog interesa za provedbu zahvata u roku od 30 dana od dana zatvaranja javne rasprave.

(8) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o utvrđivanju prevladavajućeg javnog interesa odnosno odluku o nepostojanju prevladavajućeg javnog interesa u roku od 60 dana od dana zaprimanja prijedloga iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Odluke iz stavka 8. ovoga članka nisu upravni akti.

(10) U roku od 15 dana od zaprimanja odluke o utvrđivanju prevladavajućeg javnog interesa ili odluke o nepostojanju prevladavajućeg javnog interesa Ministarstvo dopisom obavještava investitora.

#### *Okvir primjene odredbi o iznimkama*

##### **Članak 64.**

(1) Primjena članaka 61. i 62. ovoga Zakona, kao i propisa iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona u dijelu kojim se uređuju pretpostavke iz članka 47. stavka 2. podstavka 8. ovoga Zakona, mora biti u skladu s propisima o zaštiti okoliša.

(2) Primjena članaka 61. i 62. ovoga Zakona, kao i propisa iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona u dijelu kojim se uređuju pretpostavke iz članka 47. stavka 2. podstavka 8. ovoga Zakona, ne smije trajno isključiti ili dovesti u pitanje postizanje ciljeva zaštite voda na drugim vodama na istom vodnom području.

#### *Dopunske mjere*

##### **Članak 65.**

(1) Kada monitoring ili drugi službeni podaci ukazuju na to da je malo vjerojatno da će biti postignuti ciljevi zaštite voda iz članka 46. stavka 1., ciljevi iz članka 48. i ciljevi određeni sukladno članku 61. stavku 1. podstavku 3. ovoga Zakona za neko vodno tijelo, Hrvatske vode će:

- istražiti razloge mogućeg nepostizanja ciljeva
- preispitati i izmijeniti vodopravne akte

- preispitati i uskladiti program monitoringa i
- osigurati da se donesu dopunske mjere potrebne za postizanje tih ciljeva, uključujući eventualno i uspostavljanje strožih standarda kakvoće okoliša, slijedeći postupak naveden u propisu iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Dopunske mjere iz stavka 1. ovoga članka neće se poduzeti ako je nepostizanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša rezultat velikih poplava i dugotrajnih suša ili drugog djelovanja više sile.

(3) Popis dopunskih mjera, koji se može dopunjavati, sadržan je u propisu iz članka 40. ovoga Zakona.

## 5. ISPUŠTANJE, ODVODNJA I PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

### *Načela kontrole ispuštanja otpadnih voda*

#### **Članak 66.**

Kontrola ispuštanja otpadnih voda, kao i druge emisije po posebnim propisima, radi zaštite voda i vodnoga okoliša provodi se prema načelima i pravilima:

- otklanjanja štete na izvoru nastanka
- kombiniranog pristupa i
- onečišćivač plaća.

### *Otklanjanje štete na izvoru nastanka*

#### **Članak 67.**

Šteta počinjena vodama i vodnom okolišu otklanja se prvenstveno na izvoru nastanka.

### *Kombinirani pristup*

#### **Članak 68.**

Kombinirani pristup znači:

- propisivanje standarda kakvoće vode prema članku 47. ovoga Zakona
- primjenu propisanih graničnih vrijednosti emisija sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju njega
- kontrolu emisija primjenom najboljih raspoloživih tehnika u slučajevima točkastih izvora onečišćenja sukladno propisima o zaštiti okoliša te sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju njega i
- primjenu dobre poljoprivredne prakse u slučajevima raspršenih izvora onečišćenja sukladno propisima o poljoprivredi te sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju njega odnosno u slučajevima raspršenih izvora onečišćenja, prema prilici primjenu dobre ekološke prakse sukladno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, te propisima o poljoprivredi i propisima o okolišu.

*Onečišćivač plaća***Članak 69.**

- (1) Onečišćivač snosi troškove nastale onečišćavanjem voda i vodnog okoliša.
- (2) Troškovi iz stavka 1. ovoga članka su izdaci za sprječavanje daljnje štete, izdaci za uspostavu prijašnjega stanja, uključujući i troškove procjene štete te otklanjanja štete te izdaci za sprječavanje nastanka budućeg onečišćenja.
- (3) Onečišćivač snosi i troškove praćenja stanja voda, provedbe mjera zaštite voda, provedbe planova i programa državnih ulaganja u gradnju građevina za javnu odvodnju te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćivanja voda, ili po osnovi odgovornosti za onečišćenje ili plaćanjem naknade za zaštitu voda propisanu zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

*Granične vrijednosti emisija***Članak 70.**

- (1) Pravne i fizičke osobe mogu ispuštati otpadne vode u okviru propisanih graničnih vrijednosti emisija.
- (2) Granične vrijednosti emisije propisuju se za pojedine onečišćujuće tvari ili skupine onečišćujućih tvari:
  1. u industrijskim otpadnim vodama prije njihova ispuštanja u građevine za javnu odvodnju ili u individualni sustav odvodnje i
  2. u svim pročišćenim ili nepročišćenim otpadnim vodama koje se ispuštaju u vode.
- (3) Granične vrijednosti emisije u pravilu vrijede na izlazu iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili iz postrojenja u kojem nastaju otpadne vode, neovisno o razrjeđenju u prijamniku. Kod neizravnih ispuštanja u vodu, pri određivanju granične vrijednosti emisije može se uzeti u obzir učinak uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, pod uvjetom da se jamči jednaka razina zaštite okoliša u cjelini te da to ne dovodi do više razine onečišćenja okoliša.
- (4) Ministar pravilnikom propisuje granične vrijednosti emisija otpadnih voda iz stavka 2. ovoga članka. Ovim se pravilnikom propisuju i: ispuštanja koja su izuzeta od primjene graničnih vrijednosti emisija, ispuštanja koja su isključena iz obveze iz članka 75. stavka 1. ovoga Zakona, pretpostavke za privremeno dopuštenje ispuštanja otpadnih voda iznad propisanih količina i graničnih vrijednosti emisija, mjerila i pretpostavke za prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje komunalnih otpadnih voda, pretpostavke za iznimno dopuštena ispuštanja otpadnih voda u podzemne vode, mjerila za određivanje mjesta ispuštanja oborinskih voda te način ispuštanja oborinskih voda.

*Ispuštanja industrijskih i drugih otpadnih voda***Članak 71.**

Pravne i fizičke osobe koje pri obavljanju gospodarske ili druge poslovne djelatnosti unose, ispuštaju ili odlažu opasne ili druge onečišćujuće tvari u vode, dužne su te tvari prije ispuštanja u građevine za javnu odvodnju ili drugi prijamnik djelomično ili potpuno odstraniti u skladu s izdanom vodopravnom dozvolom za ispuštanje otpadnih voda odnosno okolišnom dozvolom.

*Ispuštanja komunalnih otpadnih voda***Članak 72.**

Jedinice lokalne samouprave dužne su putem isporučitelja vodne usluge osigurati skupljanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, prije njihova izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u vode, u skladu s izdanom vodopravnom dozvolom za ispuštanje otpadnih voda.

*Ispuštanje oborinskih voda***Članak 73.**

Građevine urbane oborinske odvodnje, kao i građevine oborinske odvodnje s cestovnih i željezničkih prometnica, zračnih luka, luka na unutarnjim vodama te površina u krugu industrijskih postrojenja i benzinskih crpki, projektiraju se i grade tako da opasne i druge onečišćujuće tvari u tim vodama ne prelaze granične vrijednosti emisija propisane za otpadne vode iz članka 70. stavka 2. ovoga Zakona, ovisno o mjestu ispuštanja.

*Ograničenje ispuštanja otpadnih voda***Članak 74.**

- (1) Izravna ispuštanja onečišćujućih tvari u podzemne vode nisu dopuštena, osim u slučajevima predviđenim propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona.
- (2) Otpadne vode s plovila i plutajućih objekata ne smiju se ispuštati u vode.

*Uzorkovanje i ispitivanje sastava otpadnih voda***Članak 75.**

- (1) Pravne i fizičke osobe koje su u obvezi imati vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda prema odredbama ovoga Zakona ili okolišnu dozvolu prema posebnim propisima o okolišu obvezni su osigurati redovito uzorkovanje i ispitivanje sastava otpadnih voda te o tome voditi očevidnik.
- (2) Djelatnost uzorkovanja i ispitivanja sastava otpadnih voda obavljaju ovlašteni laboratoriji.
- (3) Propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona uređuje se i metodologija uzorkovanja i ispitivanja sastava otpadnih voda, učestalost uzorkovanja i ispitivanja, mjerodavnost uzorka, obrazac očevidnika ispuštenih otpadnih voda, njegov oblik i način vođenja, rokovi i oblici dostavljanja podataka o tome Hrvatskim vodama i pitanja iz stavka 4. ovoga članka.
- (4) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka koje ispuštaju industrijske otpadne vode iz tehnološkog postupka sa znatnijim opterećenjem prijamnika dužne su imati, koristiti, održavati u ispravnom stanju uređaj za mjerenje protoka vode i uređaj za automatsko uzimanje uzoraka te ga učiniti svakodobno dostupnim vodnom nadzoru, kada je to određeno propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, kada je to određeno propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona, pravne i fizičke osobe iz stavka 4. ovoga članka dužne su omogućiti Hrvatskim vodama mjerenje protoka vode i/ili uzorkovanje i ispitivanje sastava ispuštenih otpadnih voda na način opisan propisom iz članka 70.

stavka 4. ovoga Zakona. U tu svrhu pravne i fizičke osobe iz stavka 4. ovoga članka dužne su trpjeti postavljanje uređaja za mjerenje protoka vode i uređaja za automatsko uzimanje uzoraka, u vlasništvu Hrvatskih voda, te neometan pristup i održavanje tih uređaja u korist Hrvatskih voda sukladno propisu iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona.

*Dostavljanje podataka o ispuštanju otpadnih voda i o proizvodnji odnosno uvozu i stavljanju na tržište kemikalija*

#### **Članak 76.**

- (1) Pravne i fizičke osobe iz članka 71. ovoga Zakona dužne su Hrvatskim vodama redovito dostavljati podatke o uzorkovanju i ispitivanju sastava ispuštenih otpadnih voda.
- (2) Pravne i fizičke osobe koje proizvode, uvoze i stavljaju na tržište kemikalije koje nakon uporabe dospijevaju u vode, uključujući sredstva za zaštitu bilja, mineralna gnojiva, biocidne pripravke, dužne su Hrvatskim vodama jednom godišnje dostavljati podatke o tim kemikalijama.
- (3) Detaljniji sadržaj podataka, obrasce, rokove i način dostave podataka iz stavka 1. ovoga članka, kao i način vođenja očevidnika iz ovoga članka propisuje se propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona.

*Odluka o odvodnji otpadnih voda*

#### **Članak 77.**

- (1) Pravne i fizičke osobe dužne su otpadne vode ispuštati putem građevina za javnu odvodnju, građevina urbane oborinske odvodnje i individualnih sustava odvodnje sukladno odluci o odvodnji otpadnih voda.
- (2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:
  1. način odvodnje otpadnih voda s određene aglomeracije i njoj gravitirajućeg područja
  2. zemljopisne podatke o mjestima ispuštanja otpadnih voda iz sustava javne odvodnje, uključujući i iz kišnih preljeva
  3. područja u kojima se dopušta ispuštanje otpadnih voda iz individualnih sustava odvodnje sanitarnih otpadnih voda do 50 ES, konkretno određenje uvjeta ispuštanja, na tom području sukladno propisu iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona te uvjete zbrinjavanja otpadnih voda iz sabirnih jama i mulja iz malih sanitarnih uređaja
  4. dopuštena tehnička rješenja individualnih sustava odvodnje sanitarnih otpadnih voda do 50 ES po područjima, kao privremeno rješenje do priključenja na sustav javne odvodnje i/ili kao trajno rješenje, sukladno propisu iz članka 78. stavka 3. ovoga Zakona
  5. tehničko-tehnološke uvjete priključenja građevina i drugih nekretnina na građevine urbane oborinske odvodnje te način i rokove priključenja na te građevine
  6. nadležnost pojedinih isporučitelja vodnih usluga po područjima, ako na području vodnu uslugu pruža više isporučitelja i

7. upućivanje na obvezu priključenja na građevine za javnu odvodnju sukladno odluci o priključenju i općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga.

(3) Odluku iz stavka 1. ovoga članka donosi:

- predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za aglomeraciju na području te jedinice
- predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave za aglomeraciju na području više jedinica lokalne samouprave u sastavu iste jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno
- ministar za aglomeraciju na području više jedinica područne (regionalne) samouprave.

(4) Odluka iz stavka 1. donosi se po prethodnom mišljenju Hrvatskih voda, a na prijedlog javnog isporučitelja vodnih usluga.

(5) Nadzor nad provedbom odluke iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se odnosi na ispuštanje otpadnih voda, protivno odluci o odvodnji otpadnih voda u sustav javne odvodnje, kojim upravlja javni isporučitelj vodnih usluga, provode vodni redari u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju vodne usluge.

*Tehnički zahtjevi za projektiranje, građenje, održavanje i kontrolu tehničke ispravnosti građevina za odvodnju otpadnih voda*

#### **Članak 78.**

(1) Građevine za javnu odvodnju otpadnih voda i individualni sustavi odvodnje (građevine za odvodnju otpadnih voda) moraju se projektirati, graditi i održavati tako da se osigura zaštita voda propisana ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

(2) Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici građevina za odvodnju otpadnih voda dužni su ih podvrgnuti kontroli ispravnosti, a osobito na svojstvo vodonepropusnosti, po ovlaštenoj osobi i ishoditi potvrdu o sukladnosti građevine s tehničkim zahtjevima za građevinu.

(3) Tehničke zahtjeve za projektiranje, građenje, održavanje i kontrolu tehničke ispravnosti građevina za odvodnju otpadnih voda propisuje ministar pravilnikom uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za graditeljstvo. Tim se pravilnikom propisuju i prijelazni rokovi za usklađenje stanja već izgrađenih građevina za odvodnju otpadnih voda s tehničkim zahtjevima.

*Individualni sustavi odvodnje*

#### **Članak 79.**

(1) Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici individualnih sustava odvodnje dužni su provesti stručni nadzor nad održavanjem individualnih sustava odvodnje, putem javnih isporučitelja vodnih usluga te nadzor putem javnih isporučitelja vodnih usluga nad postavljanjem malih sanitarnih uređaja za koje, prema propisima o gradnji, nije potrebno ishoditi akt o odobrenju građenja.

(2) Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici individualnih sustava odvodnje dužni su ih prazniti putem isporučitelja vodne usluge ili putem koncesionara i

pod nadzorom vodnoga redara u skladu sa zakonom kojim se uređuju vodne usluge.

*Otpadni mulj*

**Članak 80.**

- (1) Mulj nastao u postupku pročišćavanja otpadnih voda može se koristiti u skladu s posebnim propisima.
- (2) Odlaganje mulja iz stavka 1. ovoga članka u vode zabranjeno je.

**6. IZVANREDNA I IZNENADNA ONEČIŠĆENJA VODA**

*Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda*

**Članak 81.**

- (1) Postupanje u slučajevima izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda provodi se sukladno Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i nižim planovima mjera donesenim na osnovi tog plana.
- (2) Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda donosi Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Plan iz stavka 1. ovoga članka sadržava i:
  1. procjenu mogućnosti i stupnja ugroženosti od iznenadnih i izvanrednih onečišćenja
  2. mjere koje se poduzimaju u slučajevima izvanrednih i iznenadnih onečišćenja:
    - mjere pripravnosti za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja
    - mjere koje se poduzimaju u slučaju neposredne prijetnje onečišćenjem
    - mjere koje se poduzimaju radi stavljanja nastalog onečišćenja pod kontrolu i sprječavanja njegova daljnjeg širenja i
    - mjere za sprječavanje, ublažavanje i uklanjanje štetnih posljedica onečišćenja
  3. mjere koje se poduzimaju radi pravodobnog i potpunog informiranja javnosti
  4. mjere koje se poduzimaju u slučaju prekograničnih utjecaja na vodama
  5. obvezu donošenja i sadržaj planova mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda od pravnih i fizičkih osoba koje su u posjedu onečišćujućih tvari koje mogu imati značajan utjecaj na stanje voda (niži planovi mjera) i
  6. detaljnije obveze i ovlasti obveznika primjene mjera iz članka 83. stavka 3. ovoga Zakona.
- (4) U slučajevima iznenadnih onečišćenja prijelaznih i priobalnih voda i izvanrednih prirodnih događaja u prijelaznim i priobalnim vodama primjenjuju se postupci i mjere propisani Planom intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora.

*Izvanredno onečišćenje***Članak 82.**

Ako zbog smanjenog protoka ili drugih okolnosti prijeti opasnost od pogoršanja kakvoće voda u vodnom tijelu (u daljnjem tekstu: izvanredno onečišćenje), ministar može naredbom privremeno ili trajno zabraniti ili ograničiti ispuštanje otpadnih voda na određenom području odnosno privremeno ili trajno zabraniti ili ograničiti ispuštanje industrijskih otpadnih voda osobama koje obavljaju određene djelatnosti.

*Iznenadno onečišćenje***Članak 83.**

(1) Ako je zbog iznenadnog slučaja nastala opasnost od onečišćenja odnosno onečišćenje voda, onečišćivač je dužan bez odgađanja o tome izvijestiti tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje.

(2) Tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje će o nastalom onečišćenju odnosno opasnosti od onečišćenja voda obavijestiti tijelo državne uprave nadležno za inspekcijske poslove u području vodnoga gospodarstva, voditelja Glavnog međunarodnog centra za uzbunjivanje u Republici Hrvatskoj i Hrvatske vode.

(3) Mjere iz članka 81. stavka 3. točaka 2. i 3. ovoga Zakona obvezni su primijeniti:

1. pravna ili fizička osoba koja po Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda ima obvezu donošenja nižeg plana mjera u odnosu na onečišćenje voda koje je poteklo iz njezinih prostora
2. isporučitelj vodnih usluga u odnosu na onečišćenje voda koje je poteklo iz komunalnih vodnih građevina ili je prvotno nastupilo u komunalnim vodnim građevinama i
3. Hrvatske vode, u svim drugim slučajevima onečišćenja voda, uključujući i mjere iz članka 81. stavka 3. točke 4. ovoga Zakona.

(4) Obveznik primjene mjera iz stavka 3. ovoga članka dužan je neposredno po saznanju o nastanku opasnosti od onečišćenja voda ili o onečišćenju voda poduzeti mjere za žurno sprječavanje odnosno otklanjanje.

*Mjere sprječavanja i otklanjanja onečišćenja***Članak 84.**

(1) Troškove poduzetih mjera iz članka 81. stavka 3. ovoga Zakona snosi onečišćivač sukladno odredbi članka 69. ovoga Zakona.

(2) Osiguravatelj onečišćivača solidarno odgovara s onečišćivačem do visine osigurane svote.

(3) Rješenje o obračunu i plaćanju troškova iz stavka 1. ovoga članka u odnosu na onečišćivača i njegova osiguravatelja donose Hrvatske vode u upravnom postupku. O žalbi protiv rješenja iz ovoga stavka odlučuje Ministarstvo. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

(4) Ako je onečišćivač nepoznat, troškove poduzimanja mjera iz stavka 1. ovoga članka snose Hrvatske vode, osim u slučaju iz stavka 5. ovoga članka.

(5) Ako je onečišćenje, neovisno o mjestu izvora, prvotno nastupilo u komunalnim vodnim građevinama, građevinama oborinske odvodnje u pojasu prometnice ili zračne luke, vodnim građevinama u privatnom vlasništvu ili internim vodovodnim ili odvodnim sustavima – troškove poduzimanja mjera iz stavka 1. ovoga članka snosi vlasnik tih građevina odnosno osoba koja je prema posebnom propisu nadležna za upravljanje ili gospodarenje tom građevinom.

*Mjere otklanjanja onečišćenja nastalih pri dužim ispuštanjima otpadnih voda*

#### **Članak 85.**

- (1) Odredbe članka 83. stavaka 3. i 4. i članka 84. ovoga Zakona primijenit će se i na onečišćenja voda i vodnog okoliša nastala kao ishod ispuštanja otpadnih voda koja nisu iznenadno ili izvanredno onečišćenje.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način odredbe zakona kojim se uređuje zaštita okoliša koje se odnose na odgovornost za štetu u okolišu, osim kad je ovim Zakonom drukčije uređeno.
- (3) Zahtjev za izradu sanacijskog programa radi otklanjanja šteta u okolišu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša, podnosi obveznik primjene mjera iz članka 83. stavka 3. ovoga Zakona.

## **VI. KORIŠTENJE VODA**

### **1. VRSTE I UVJETI KORIŠTENJA VODA**

*Vrste korištenja voda*

#### **Članak 86.**

- (1) Korištenjem voda prema ovom Zakonu smatra se:
  1. zahvaćanje površinskih i podzemnih voda, uključujući izvorske, mineralne i geotermalne vode za različite namjene (za opskrbu vodom za piće, za stavljanje na tržište u izvornom ili prerađenom obliku u bocama ili drugoj ambalaži, sanitarne i tehnološke potrebe, zdravstvene i balneološke potrebe, grijanje, navodnjavanje i druge namjene)
  2. korištenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije i pogonske namjene
  3. korištenje kopnenih voda radi obavljanja djelatnosti akvakulture
  4. korištenje voda za plovidbu
  5. korištenje voda za splavarenje, uključujući i rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima
  6. korištenje voda za šport, kupanje, rekreaciju i druge slične namjene i
  7. korištenje voda za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama.
- (2) Plutajućim i plovećim objektima na vodama iz stavka 1. točke 7. ovoga članka ne smatraju se uzgojne instalacije u marikulturi.
- (3) Korištenje kopnenih voda radi obavljanja djelatnosti akvakulture uređuje se propisima o poljoprivrednom zemljištu.

*Opći uvjeti korištenja voda***Članak 87.**

- (1) Svakome je dopušteno korištenje voda pod uvjetima i u granicama određenim ovim Zakonom.
- (2) Voda se mora upotrebljavati i koristiti racionalno i ekonomično.
- (3) Svaki korisnik vode obavezan je koristiti vodu na način i u opsegu kojima se voda čuva od rasipanja i štetnih promjena njezine kakvoće i ne onemogućuje zakonsko pravo korištenja vode drugim osobama.

*Opće korištenje voda***Članak 88.**

- (1) Svakome je dopušteno korištenje voda za osobne potrebe, na način i u količinama koje ne isključuju druge od jednakog korištenja (opće korištenje voda).
- (2) Opće korištenje voda obuhvaća:
  1. zahvaćanje površinske i podzemne vode za: piće, kuhanje, grijanje, održavanje čistoće, sanitarne i druge potrebe u kućanstvu, i to iz prvoga vodonosnoga sloja u aluvijalnom području, a u području krša sukladno vodopravnim uvjetima i
  2. korištenje površinskih voda za kupanje, sport i rekreaciju i druge slične namjene.
- (3) Opće korištenje voda ne obuhvaća korištenje voda za navodnjavanje neovisno o veličini površine koja se navodnjava.

*Slobodno korištenje voda***Članak 89.**

Vlasnik odnosno ovlaštenik drugog stvarnog prava na zemljištu može slobodno upotrebljavati i koristiti:

1. oborinske vode koje se skupljaju na njegovu zemljištu
2. vode koje izviru na njegovu zemljištu, a do granice tog zemljišta ne stvaraju vodotok odnosno ne otječu izvan granica tog zemljišta, u granicama općeg korištenja voda, i
3. podzemne vode na njegovu zemljištu, u granicama općeg korištenja voda.

*Propis o općem korištenju voda***Članak 90.**

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskih voda, po potrebi donosi detaljniji opći akt o mjestu, načinu i opsegu općeg korištenja voda.

*Korištenje voda preko granice općeg i slobodnog korištenja voda***Članak 91.**

Za svako korištenje voda koje prelazi opseg općeg korištenja voda odnosno slobodnog korištenja voda potreban je ugovor o koncesiji ili vodopravna dozvola za korištenje voda, osim kad je ovim Zakonom drukčije uređeno.

*Očevidnik zahvaćenih količina vode***Članak 92.**

- (1) Pravne i fizičke osobe koje zahvaćaju vode, osim pri općem korištenju voda i slobodnom korištenju voda, obvezne su voditi očevidnik o količinama zahvaćene vode i o tome dostavljati podatke Hrvatskim vodama.
- (2) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika i dostavljanju podataka iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

*Ograničenja korištenja voda***Članak 93.**

- (1) Korištenje voda može se ograničiti ako:
1. nastupi privremena nestašica vode u tolikom opsegu da nije moguće zadovoljiti potrebe svih korisnika na određenom području
  2. se utvrdi da su zalihe tijela podzemnih ili površinskih voda iz kojih se zahvaća voda za potrebe javne vodoopskrbe u tolikoj mjeri smanjene da nema mogućnosti za njihovo daljnje zahvaćanje ili da postoji opasnost od njihova potpunog iscrpljivanja
  3. je zbog postojećeg zahvaćanja vode ili drugog načina korištenja pogoršano kemijsko stanje vodnog tijela ili bi moglo nastupiti njegovo pogoršanje ili
  4. je zbog smanjenja razine tijela podzemne vode došlo do ugrožavanja vodnog i šumskog ekosustava.
- (2) Odluku o ograničenju korištenja voda donosi gradonačelnik odnosno općinski načelnik, a ako se ograničenje odnosi na više jedinica lokalne samouprave, odluku o tome donosi župan.
- (3) Ako se odluka o ograničenju korištenja voda ne donese prema stavku 2. ovoga članka, odluku o ograničenju korištenja voda ovlašten je donijeti ministar.

*Vode pronađene tijekom iskopa***Članak 94.**

- (1) Pravna ili fizička osoba koja prilikom rudarskih radova, iskopa tunela i drugih iskopa i bušenja tla naiđe na podzemne vode (izvorišta, tekuće i stajaće vode), obvezna je o tome odmah, a najkasnije u roku od 48 sati od pronalaženja vode, obavijestiti Hrvatske vode, a one tijelo državne uprave nadležno za inspekcijske poslove u području vodnoga gospodarstva.
- (2) Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka obvezna je:
1. vodopravnom inspektor i ovlaštenicima Hrvatskih voda dopustiti uzimanje podataka i obavljanje potrebnih ispitivanja radi utvrđivanja ležišta, količina i kakvoće voda i
  2. poduzeti potrebne mjere po nalogu vodopravnog inspektora.

*Vodoistražni radovi***Članak 95.**

- (1) Korištenje voda iz tijela podzemnih voda, osim za opće korištenje voda i slobodno korištenje voda, može se odobriti samo ako su prethodno obavljani vodoistražni radovi.
- (2) Vodoistražnim radovima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se radovi i ispitivanja radi utvrđivanja postojanja, rasprostranjenosti, količine, kakvoće i pokretljivosti podzemnih voda na određenom području.
- (3) Svaka bušotina koja se izvodi bilo za potrebe korištenja voda ili za vodoistražne radove mora se izvesti na način da se ne promijeni postojeća kakvoća voda u pojedinim, međusobno nepropusnim slojem tla odvojenim vodonosnim slojevima, njihovim miješanjem ili ispuštanjem u njih voda s površine ili površinskog propusnog tla.
- (4) Nakon napuštanja bušotine korisnik je dužan zapuniti bušotinu na način da se uspostavi prvobitno stanje (obnovi nepropusnost u punoj visini nepropusnih slojeva).
- (5) Osoba koja provodi vodoistražne radove dužna je, prije ishođenja vodopravnih uvjeta, izraditi elaborat koji sadržava snimak prvobitnoga stanja te način uspostave prvobitnoga stanja nakon napuštanja bušotine.

**2. KORIŠTENJE VODA ZA POTREBE JAVNE VODOOPSKRBE***Red prvenstva po namjenama***Članak 96.**

- (1) Korištenje voda za opskrbu stanovništva vodom za ljudsku potrošnju i sanitarne potrebe, za potrebe protupožarne zaštite i obrane ima prednost u odnosu na korištenje voda za ostale namjene.
- (2) Ovisno o specifičnim potrebama i uvjetima, na pojedinim dijelovima vodnog područja može se odrediti red prvenstva korištenja voda uz obvezno davanje prvenstva namjenama iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Odluku o redu prvenstva iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar, uz prethodno mišljenje jedinica područne (regionalne) samouprave.

*Red prvenstva po mjestu***Članak 97.**

Prvenstvo u korištenju voda iz izvorišta i drugih ležišta za namjene iz članka 96. ovoga Zakona u opsegu koji odgovara njegovim potrebama ima vodoopskrbno područje na kojem se nalazi izvorište odnosno druga ležišta.

*Pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju***Članak 97.a**

- (1) Pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju osigurava se:
  1. priključenjem na sustav javne vodoopskrbe u skladu sa zakonom kojim se uređuju vodne usluge

2. pokretnom isporukom vode autocisternom u skladu sa zakonom kojim se uređuju vodne usluge
  3. pokretnom isporukom vode plovilom za prijevoz vode (vodonoscem) i/ili autocisternom u skladu sa zakonom kojim se uređuje način upravljanja razvojem hrvatskih otoka
  4. na javnim slavinama koje su na sustavu javne vodoopskrbe u skladu s odlukom iz stavka 2. ovoga članka
  5. na javnom zdencu, javnoj crpki i drugim sličnim građevinama koje nisu na sustavu javne vodoopskrbe u skladu s odlukom iz stavka 2. ovoga članka.
- (2) Odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave propisuju se: položaj i lokacije, način i uvjeti korištenja, način održavanja građevina iz stavka 1. točke 4. odnosno iz stavka 1. točke 5. ovoga članka, izvršenje obveze osiguranja i kontrole zdravstvene ispravnosti vode namijenjene za ljudsku potrošnju sukladno posebnim propisima o vodi za ljudsku potrošnju, eventualna ograničenja u pogledu dopuštenih količina vode, odgovornosti za provedbu obveza propisanih odlukom, osiguranje financijskih sredstava i druga pitanja.
- (3) Pristup vodi iz stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga članka osigurava se radi promicanja korištenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju iz slavine na odgovarajućem javnom prostoru, kao što su trg, ulica, park ili sl., postavljanjem vanjske i unutarnje opreme s pripadajućim instalacijama, ako je to tehnički izvedivo, na način koji je razmjernan potrebi za takvim mjerama i uzimajući u obzir lokalne uvjete, kao što su klimatska i geografska obilježja.
- (4) U svrhu poboljšanja ili održavanja pristupa iz stavka 1. ovoga članka:
- upravni odjel jedinice lokalne samouprave nadležan za socijalnu skrb utvrđuje i sastavlja popis osoba bez pristupa ili s ograničenim pristupom vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju, uključujući ranjive i marginalizirane skupine i dostavlja popis tih osoba nadležnom javnom isporučitelju vodnih usluga najkasnije do 10. prosinca tekuće godine
  - javni isporučitelj vodnih usluga utvrđuje razloge za nedostatak pristupa i procjenjuje mogućnosti njegova poboljšanja za osobe iz podstavka 1. ovoga stavka te ih obavješćuje o mogućnostima priključenja na sustav javne vodoopskrbe ili o alternativnim načinima pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju na svojoj mrežnoj stranici ili na drugi prikladan i lako dostupan način
  - jedinica lokalne samouprave osigurava poduzimanje mjera koje smatra potrebnima i primjerenima za osiguravanje pristupa iz stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga članka putem nadležnog javnog isporučitelja vodnih usluga te poduzima mjere koje smatra potrebnima i primjerenima za osiguravanje pristupa iz stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga članka sukladno stavku 3. ovoga članka.
- (5) Jedinica lokalne samouprave ovlaštena je prenijeti poslove upravljanja građevinama iz stavka 1. točke 4. odnosno iz stavka 1. točke 5. ovoga članka javnom isporučitelju vodnih usluga ili trećim osobama uz naknadu troškova upravljanja.

(6) Pri utvrđivanju i sastavljanju popisa iz stavka 4. podstavka 1. ovoga članka upravni odjel jedinice lokalne samouprave nadležan za socijalnu skrb može surađivati s nadležnim tijelima državne uprave te vjerskim zajednicama, humanitarnim organizacijama, udrugama te drugim domaćim i stranim pravnim i fizičkim osobama koje pružaju potporu ranjivim i marginaliziranim skupinama iz članka 4. stavka 1. točke 71.a podtočaka c) i d) ovoga Zakona.

#### **Članak 98.**

**Brisan.**

Odredba članka 98. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 47/2023.

#### **Članak 99.**

**Brisan.**

Odredba članka 99. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 47/2023.

### *Identifikacija voda za ljudsku potrošnju*

#### **Članak 100.**

(1) Radi osiguranja cilja iz članka 5. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona Hrvatske vode će posebno identificirati na svakom vodnom području:

1. sve vode za ljudsku potrošnju koje osiguravaju u prosjeku više od 10 m<sup>3</sup> vode na dan ili kojima se opskrbljuje više od 50 ljudi i
2. sva vodna tijela rezervirana za te namjene u budućnosti.

(2) Na tijelima površinskih i podzemnih voda iz kojih se osigurava zahvaćanje više od 100 m<sup>3</sup> dnevno obavlja se monitoring njihova stanja.

(3) Monitoring iz stavka 2. ovoga članka sukladno propisu iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona obuhvaća:

1. prethodno utvrđivanje pokazatelja kakvoće za klasifikaciju ekološkog stanja
2. definiranje normativa za klasifikaciju ekološkog i kemijskog stanja
3. monitoring ekološkog i kemijskog stanja te
4. klasifikaciju i prikaz ekološkog stanja.

### *Procjena rizika za područja sliva vodozahvata vode namijenjene za ljudsku potrošnju*

#### **Članak 100.a**

(1) Za područja sliva vodozahvata vode namijenjene za ljudsku potrošnju provodi se procjena rizika koja obuhvaća:

1. određivanje područja sliva vodozahvata, uključujući:
  - 1.1. utvrđivanje područja sliva, uključujući izradu kartografskih prikaza tih područja u odgovarajućem mjerilu
  - 1.2. analizu obuhvata zona sanitarne zaštite izvorišta, što uključuje i karte tih zona, uspostavljenih u skladu s člancima 103. i 104. ovoga Zakona
  - 1.3. georeferencirane podatke vodozahvata, pristup kojima imaju samo tijela iz članka 100.b stavka 2. ovoga Zakona
  - 1.4. opis upotrebe zemljišta, način otjecanja vode i prihranjivanja (obnavljanja) vodonosnika i površinskih vodnih tijela iz kojih se zahvaća voda

2. utvrđivanje opasnosti i opasnih događaja u područjima sliva vodozahvata koji bi mogli uzrokovati pogoršanje kakvoće vode namijenjene za ljudsku potrošnju u tolikoj mjeri da bi njezino korištenje moglo predstavljati rizik za zdravlje ljudi
3. monitoring sljedećih relevantnih pokazatelja, tvari ili onečišćujućih tvari u površinskim i/ili podzemnim vodama:
  - 3.1. mikrobiološke i kemijske pokazatelje propisane posebnim propisom kojim se uređuje sukladnost, metode analiza i praćenje vode namijenjene za ljudsku potrošnju i dodatni parametri propisani godišnjim planom državnog monitoringa sukladno zakonu kojim se uređuje voda za ljudsku potrošnju
  - 3.2. onečišćujuće i specifične onečišćujuće tvari u podzemnim vodama propisane propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
  - 3.3. prioritetne tvari i druge onečišćujuće tvari u površinskim vodama propisane propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
  - 3.4. onečišćujuće tvari specifične za riječni sliv propisane propisom iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona
  - 3.5. druge onečišćujuće tvari relevantne za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju utvrđene na temelju informacija prikupljenih u skladu s točkom 2. ovoga stavka
  - 3.6. prirodno prisutne tvari koje bi mogle predstavljati potencijalnu opasnost za zdravlje ljudi korištenjem vode namijenjene za ljudsku potrošnju i/ili
  - 3.7. tvari i spojeve s »popisa za praćenje« u okviru istraživačkog monitoringa kako je definiran zakonom kojim se uređuje voda za ljudsku potrošnju.
- (2) Relevantni pokazatelji, tvari ili onečišćujuće tvari iz stavka 1. točke 3. ovoga članka odabiru se na temelju stavka 1. točke 2. ovoga članka i informacija koje dostavljaju isporučitelji vode i/ili Hrvatski zavod za javno zdravstvo o provedenom monitoringu sirove vode (monitoring izvorišta) te posebice o kretanjima i neuobičajenim vrijednostima ili koncentracijama praćenih pokazatelja, tvari ili onečišćujućih tvari.
- (3) Ako vodocrpilište obuhvaća više vodozahvata, a zahvaćanje vode je iz istog vodonosnika, provodi se objedinjena procjena rizika za sve vodozahvate toga vodocrpilišta.
- (4) Objedinjena procjena rizika može se provoditi i za više vodocrpilišta jednog isporučitelja vode ako je zahvaćanje vode iz jednog vodonosnika.
- (5) Procjenu rizika iz stavka 1. ovoga članka provode Hrvatske vode, osim monitoringa iz stavka 1. točke 3. ovoga članka koji provodi institut za vode iz članka 212. ovoga Zakona.
- (6) U svrhu provedbe aktivnosti:
  - iz stavka 1. točke 1. ovoga članka mogu se koristiti informacije prikupljene sukladno člancima 51. i 100. ovoga Zakona

– iz stavka 1. točke 2. ovoga članka mogu se koristiti informacije o utjecaju ljudskih djelatnosti iz članka 51. ovoga Zakona i značajnim pritiscima prikupljenima u skladu s propisom iz članka 40. ovoga Zakona

– iz stavka 1. točke 3. ovoga članka mogu se koristiti rezultati monitoringa iz članka 100. stavka 2. i članka 50. ovoga Zakona, a pokazatelji, tvari ili onečišćujuće tvari koji nisu obuhvaćeni monitoringom iz ovoga podstavka mogu se uvrstiti u plan monitoringa iz članka 50. stavka 6. ovoga Zakona.

(7) Procjena rizika iz stavka 1. ovoga članka provodi se za razdoblje od šest godina koje je istovjetno razdoblju važenja Plana iz članka 39. ovoga Zakona, nakon čega se preispituje za razdoblje od idućih šest godina i prema potrebi mijenja i/ili dopunjuje.

#### *Izvrješćivanje o rezultatima procjene rizika*

##### **Članak 100.b**

(1) Hrvatske vode izrađuju Izvrješće o rezultatima procjene rizika iz članka 100.a ovoga Zakona, u suradnji s institutom za vode iz članka 212. ovoga Zakona.

(2) Hrvatske vode dostavljaju Izvrješće iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu, tijelu državne uprave nadležnom za zdravstvo, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, Državnom inspektoratu i relevantnom isporučitelju vode.

(3) Osim Izvrješća iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatske vode osiguravaju i pristup rezultatima monitoringa iz članka 100.a stavka 1. točke 3. ovoga Zakona relevantnom isporučitelju vode.

#### *Mjere upravljanja rizikom u području sliva vodozahvata vode namijenjene za ljudsku potrošnju*

##### **Članak 100.c**

(1) Na osnovi ishoda procjene rizika iz članka 100.a ovoga Zakona, radi sprječavanja ili kontrole utvrđenih rizika, Hrvatske vode osiguravaju, prema potrebi, poduzimanje sljedećih mjera upravljanja:

1. preventivne mjere, uz osnovne mjere predviđene ili poduzete sukladno programu mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima, ako se to zahtijeva radi očuvanja kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju te, po potrebi, uključivanje tih mjera u program mjera Plana upravljanja vodnim područjima; preventivne mjere provest će, prema potrebi, onečišćivači u suradnji s isporučiteljima vode i drugim relevantnim dionicima

2. mjere ublažavanja, uz osnovne mjere predviđene ili poduzete sukladno programu mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima, ako se to zahtijeva radi očuvanja kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju te, po potrebi, uključivanje tih mjera u program mjera Plana upravljanja vodnim područjima; mjere ublažavanja provest će, prema potrebi, onečišćivači u suradnji s isporučiteljima vode i relevantnim dionicima

3. preispitivanje potrebe za uspostavom ili prilagodbom zona sanitarne zaštite utvrđenih sukladno člancima 103. i 104. ovoga Zakona.

(2) Na osnovi ishoda procjene rizika iz članka 100.a ovoga Zakona, radi sprječavanja ili kontrole utvrđenih rizika, institut za vode iz članka 212. ovoga Zakona

provodi monitoring pokazatelja, tvari ili onečišćujućih tvari u površinskim i/ili podzemnim vodama, u područjima sliva vodozahvata koji bi mogli predstavljati rizik za zdravlje ljudi putem potrošnje vode ili mogu dovesti do neprihvatljivog pogoršanja kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju, a koji nisu uzeti u obzir u monitoringu provedenome u skladu s člankom 100. stavkom 2. i člankom 50. ovoga Zakona te se prema potrebi uključuju u plan monitoringa iz članka 50. stavka 6. ovoga Zakona.

(3) Mjere koje su dužne provoditi osobe koje koriste vode ili ispuštaju otpadne vode određuju se vodopravnim aktima iz članka 156. stavka 2. točaka 1., 2. i 4. ovoga Zakona.

(4) Upravljanje rizikom iz stavka 1. ovoga članka preispituje se svakih šest godina i prema potrebi mijenja i/ili dopunjuje.

#### *Prikupljanje podataka i izvješćivanje Europske komisije*

##### **Članak 100.d**

(1) Hrvatske vode u elektroničkom obliku vode skup podataka koji sadržava informacije o:

- mjerama poduzetima za poboljšanje pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju i za promicanje korištenja takve vode u skladu s člankom 97.a ovoga Zakona, kao i o postotku stanovništva koje ima pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju
- područjima sliva vodozahvata određenima na temelju članka 100.a stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, rezultatima monitoringa provedenog na temelju članka 100.a stavka 1. točke 3. ovoga Zakona i sažete informacije o poduzetim mjerama upravljanja rizikom u području sliva vodozahvata provedene u skladu s člankom 100.c ovoga Zakona.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode stavljaju na raspolaganje Europskoj komisiji.

(3) Skupovi podataka iz stavka 1. ovoga članka ažuriraju se svakih šest godina od dana njihove uspostave.

(4) Jedinice lokalne samouprave i javni isporučitelji vodnih usluga iz članka 97.a stavka 4. podstavka 3. ovoga Zakona dužni su dostavljati informacije o poduzetim mjerama iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka Hrvatskim vodama najkasnije do 10. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

#### *Tehnički zahtjevi za projektiranje, građenje, održavanje i kontrolu tehničke ispravnosti građevina za vodoopskrbu*

##### **Članak 101.**

(1) Građevine za javnu vodoopskrbu i individualni sustavi vodoopskrbe (u daljnjem tekstu: građevine za vodoopskrbu) moraju se projektirati, graditi i održavati tako da se osigura racionalno korištenje voda i zaštita od škodljivog djelovanja voda.

(2) Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici građevina za vodoopskrbu dužni su ih podvrgnuti kontroli ispravnosti, a osobito na svojstvo vodonepropusnosti,

po ovlaštenoj osobi, i ishoditi potvrdu o sukladnosti građevine s tehničkim zahtjevima za građevinu.

(3) Tehničke zahtjeve za projektiranje, građenje, održavanje i kontrolu tehničke ispravnosti građevina za vodoopskrbu propisuje ministar pravilnikom uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za graditeljstvo.

#### *Procjena razina gubitaka vode*

##### **Članak 101.a**

(1) Procjena razina gubitaka vode u sustavima javne vodoopskrbe provodi se u svrhu ispunjenja ciljeva iz članka 5. stavka 2. točaka 1. i 2. ovoga Zakona i načela iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona, uzimajući u obzir relevantne aspekte javnog zdravlja te okolišne, tehničke i gospodarske aspekte.

(2) Procjenu iz stavka 1. ovoga članka dužan je za svoje uslužno područje provoditi javni isporučitelj vodnih usluga čija dnevna isporuka iznosi najmanje 10 000 m<sup>3</sup> ili koji opskrbljuje najmanje 50 000 ljudi korištenjem metode ocjenjivanja »infrastrukturni indeks istjecanja« (ILI) i dostaviti Hrvatskim vodama.

(3) U svrhu izrade delegiranog akta Europske komisije kojim se utvrđuje prag prihvatljivog gubitka Hrvatske vode izrađuju objedinjenu procjenu razine gubitaka za područje Republike Hrvatske na temelju procjena iz stavka 2. ovoga članka i dostavljaju je Europskoj komisiji.

(4) Hrvatske vode donose akcijski plan kojim se utvrđuju mjere za smanjenje gubitaka za ona uslužna područja za koja se utvrdi da prosječni godišnji gubici premašuju prag utvrđen delegiranim aktom Europske komisije i dostavljaju ga Europskoj komisiji.

(5) Akcijski plan iz stavka 4. ovoga članka mijenja se i/ili dopunjuje ovisno o potrebi provedbe mjera na onim uslužnim područjima za koja se naknadno utvrdi povećanje razine gubitaka iznad propisanog praga.

### **3. KORIŠTENJE VODE ZA LJUDSKU POTROŠNJU ZA PREKOGRANIČNU PRODAJU**

#### *Prodaja vode u izvornom obliku na tržištima drugih zemalja*

##### **Članak 102.**

(1) Zahvaćanje vode za ljudsku potrošnju u izvornom obliku u količini većoj od tri i pol milijuna kubnih metara godišnje radi njezine prodaje na tržištima drugih zemalja djelatnost je od interesa za Republiku Hrvatsku.

(2) Republika Hrvatska ima isključivo pravo na zahvaćanje vode i na obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Djelatnost i zahvaćanje vode iz stavka 1. ovoga članka za Republiku Hrvatsku obavlja isključivo trgovačko društvo koje osniva Vlada Republike Hrvatske. Republika Hrvatska je jedini imatelj poslovnog udjela u tom društvu.

(4) Za zahvaćanje vode iz stavka 1. ovoga članka društvu iz stavka 3. ovoga članka potrebna je vodopravna dozvola sukladno propisu iz članka 157. ovoga Zakona, koju izdaje Ministarstvo.

(5) Ako se poslovni udio u društvu iz stavka 3. ovoga članka prenese, u cijelosti ili djelomice, društvo gubi pravo zahvaćati vodu i obavljati djelatnost iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na zahvaćanje i prekograničnu prodaju vode putem građevina za javnu vodoopskrbu.

#### **4. ZAŠTITA IZVORIŠTA I ZONE SANITARNE ZAŠTITE**

##### *Zone sanitarne zaštite*

##### **Članak 103.**

(1) Područje na kojem se nalazi izvorište ili drugo ležište vode koje se koristi ili je rezervirano za javnu vodoopskrbu, kao i područje na kojem se za iste potrebe zahvaća voda iz tijela površinske vode (u daljnjem tekstu: izvorišta i površinski vodozahvati), mora biti zaštićeno od namjernog ili slučajnog onečišćenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili na njezinu izdašnost (zone sanitarne zaštite).

(2) Ministar pravilnikom uređuje detaljnije uvjete za utvrđivanje zona sanitarne zaštite, mjere i ograničenja koja se u njima provode, rokove donošenja odluka o zaštiti izvorišta i postupak donošenja tih odluka o zaštiti izvorišta.

##### *Odluka o zaštiti izvorišta*

##### **Članak 104.**

(1) Zaštita izvorišta i površinskih vodozahvata po zonama sanitarne zaštite provodi se sukladno odluci o zaštiti izvorišta.

(2) Odlukom o zaštiti izvorišta propisuje se, na temelju provedenih vodoistražnih radova:

1. veličina i granice zona sanitarne zaštite
2. sanitarni i drugi uvjeti održavanja
3. mjere zaštite
4. izvori i načini financiranja provedbe mjera zaštite
5. ograničenja ili zabrane obavljanja poljoprivredne i drugih djelatnosti i
6. ograničenja ili zabrane građenja ili obavljanja drugih radnji kojima se može utjecati na kakvoću ili količinu voda izvorišta i površinskih vodozahvata.

(3) Odluku iz stavka 1. ovoga članka donosi:

- predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za zonu sanitarne zaštite na području te jedinice
- predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave za zonu sanitarne zaštite na području više jedinica lokalne samouprave u sastavu iste jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno
- ministar za zonu sanitarne zaštite na području više jedinica područne (regionalne) samouprave.

(4) Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se na prijedlog javnog isporučitelja vodnih usluga, uz prethodnu suglasnost Hrvatskih voda.

(5) Zone sanitarne zaštite utvrđene odlukom iz stavka 1. ovoga članka i prostor rezerviran za zone sanitarne zaštite za koje nije donesena odluka moraju se uvrstiti u prostorne planove područja na kojem se te zone prostiru.

*Povećana ulaganja u zonama sanitarne zaštite*

**Članak 105.**

(1) Kada su, radi zaštite izvorišta i površinskih vodozahvata u zonama sanitarne zaštite, potrebna posebna povećana ulaganja u komunalne vodne građevine, potrebna sredstva za takva ulaganja osiguravaju se sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

(2) Jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi izvorište ili površinski vodozahvat može predložiti javnom isporučitelju vodnih usluga da sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva uvede naknadu za razvoj, radi financiranja potreba iz stavka 1. ovoga članka.

## **5. KORIŠTENJE VODNIH SNAGA**

*Pravo korištenja vodnih snaga*

**Članak 106.**

(1) Pravo korištenja vodnih snaga za proizvodnju električne energije i za pogon uređaja, u odnosu na druge namjene određene ovim Zakonom, određuje tijelo iz članka 189. stavka 1. točke 1. odnosno točke 2. ovoga Zakona, na temelju prevladavajućeg javnog interesa, kao što su poboljšanje općeg standarda ljudi, zaštita okoliša, zaštita prirode, zaštita zdravlja, racionalnije korištenje voda.

(2) Mjerna jedinica za količinu vode za namjene iz stavka 1. ovoga članka je kubni metar (m<sup>3</sup>).

(3) Mjerna jedinica za pokretačku snagu vode iz stavka 1. ovoga članka je kilovat (kW).

*Uvjeti za projektiranje i građenje*

**Članak 107.**

Vodne građevine i uređaji za korištenje vodnih snaga moraju biti projektirani i izgrađeni tako da:

1. omogućavaju vraćanje voda u vodotoke i druga vodna tijela
2. ne smanjuju postojeći opseg korištenja voda za vodoopskrbu, navodnjavanje i druge namjene ili ne sprječavaju korištenje voda za druge namjene u skladu s ovim Zakonom i planom utvrđene namjene
3. ne smanjuju stupanj zaštite od štetnog djelovanja voda i ne otežavaju provedbu mjera takve zaštite
4. ne pogoršavaju zdravstvene prilike i ne utječu negativno na stanje voda

5. ne ugrožavaju život i zdravlje ljudi, ne uzrokuju štetu na vodama i vodnom okolišu, na drugim sastavnicama okoliša, na okolišu u cjelini, na imovini i na zakonu utemeljenim interesima drugih osoba i
6. ne otežavaju pješački, cestovni i željeznički promet te plovidbu na unutarnjim vodnim putovima.

*Osiguranje višenamjenskog korištenja akumulacija*

**Članak 108.**

- (1) Akumulacije za korištenje vodnih snaga projektiraju se i grade tako da se osigura njihovo korištenje za zaštitu od štetnog djelovanja voda, a može se osigurati i za druge namjene (vodoopskrbu, navodnjavanje i dr.).
- (2) Višenamjensko korištenje akumulacija iz stavka 1. ovoga članka osigurava se sukladno ugovoru o koncesiji, vodopravnim uvjetima i lokacijskoj dozvoli.
- (3) Ugovorom koji zaključuju investitori građenja iz stavka 1. ovoga članka s drugim korisnicima utvrđuje se obveza snošenja odgovarajućeg dijela troškova građenja i sudjelovanje u održavanju akumulacije i njezina okoliša tijekom njihova korištenja od drugih korisnika.

## 6. KORIŠTENJE VODA ZA NAVODNJAVANJE

*Korištenje voda za navodnjavanje*

**Članak 109.**

- (1) Pravo na korištenje voda za potrebe navodnjavanja ostvaruje se sukladno ovom Zakonu, a radi ostvarenja ciljeva Nacionalnoga projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj, planova i programa navodnjavanja jedinica područne (regionalne) samouprave te za zadovoljenje potreba za navodnjavanjem različitih korisnika za razne namjene.
- (2) U svrhu građenja, održavanja i korištenja sustava za navodnjavanje od interesa za više vlasnika ili zakonitih posjednika zemljišta mogu se osnivati trgovačka društva, zadruge ili udruge korisnika voda (melioracijske vodne organizacije) u skladu s posebnim propisima.
- (3) Pravilnik o upravljanju, tehničkim i drugim uvjetima uređenja sustava za navodnjavanje, obvezi izvješćivanja o stanju i korištenju sustava, osnovama za utvrđivanje troškova održavanja sustava i načinu rasporeda tih troškova na korisnike donosi ministar.

## 7. ŠLJUNAK I PIJESAK U PODRUČJU ZNAČAJNOM ZA VODNI REŽIM

*Eksploatacija šljunka i pijeska*

**Članak 110.**

- (1) Eksploatacija šljunka i pijeska vađenjem iz obnovljivih ležišta u vodotocima i drugim tijelima površinskih voda može se dopustiti putem ugovora o koncesiji iz

članka 177. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona ako pridonosi održavanju voda ili vodnih putova na unutarnjim vodama.

(2) Za provedbu zahvata iz stavka 1. ovoga članka provodi se odgovarajuća procjena utjecaja na okoliš odnosno ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu prema posebnim propisima o zaštiti okoliša i prirode, osim u pojedinačnom slučaju kao odgovor na izvanredna stanja utvrđena tim posebnim propisima primjenjujući pravila postupanja iz tih posebnih propisa. U tom postupku u svojstvu stranke mogu nastupiti Hrvatske vode ili tijelo državne uprave nadležno za plovidbu unutarnjim vodama, ovisno o nadležnosti s obzirom na područje zahvata.

(3) Zabranjena je eksploatacija šljunka i pijeska u uređenom inundacijskom području.

(4) Ako je propisima o rudarstvu dopuštena eksploatacija šljunka i pijeska u neuređenom inundacijskom području, za nju je potrebna prethodna suglasnost Ministarstva.

(5) Šljunak, pijesak, kamen i zemlja, uključujući glinu mogu se koristiti iz područja značajnih za vodni režim radi građenja građevina iz članka 30. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, bez ishođenja akata prema propisima o rudarstvu, sukladno vodopravnim uvjetima.

(6) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na šljunak i pijesak odnose se i na kamen te zemlju, uključujući glinu.

*Šljunak i pijesak izvan područja značajnog za vodni režim*

#### **Članak 111.**

Ako je prema propisima o rudarstvu u zonama sanitarne zaštite izvorišta, a izvan područja značajnog za vodni režim, iznimno dopuštena eksploatacija šljunka i pijeska iz neobnovljivih ležišta, osim akata propisanih propisima o rudarstvu, potrebni su i vodopravni uvjeti.

*Šljunak i pijesak izvađen tijekom građenja i održavanja na vodama i vodnom dobru*

#### **Članak 112.**

(1) Ako je tijekom izvođenja radova građenja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina osnovne melioracijske odvodnje ili usluga održavanja voda koje izvođači izvode na temelju ugovora s Hrvatskim vodama, kao naručiteljem, odnosno tijekom izvođenja radova građenja i održavanja vodnih putova na unutarnjim vodama, akvatorija luka i pristaništa unutarnje plovidbe i objekata sigurnosti unutarnje plovidbe, koji izvode izvođači na temelju ugovora sa tijelom državne uprave nadležnim za plovidbu unutarnjim vodama, kao naručiteljem, sukladno zakonu kojim se uređuju luke i plovidba unutarnjim vodama, nužno izvaditi šljunak i pijesak iz vodotoka ili kanala, on se može koristiti isključivo po odredbama ovoga Zakona.

(2) Za radove građenja i održavanja vodnih putova na unutarnjim vodama, akvatorija luka i pristaništa unutarnje plovidbe i objekata sigurnosti unutarnje plovidbe koji se izvode sukladno zakonu kojim se uređuju luke i plovidba unutarnjim vodama, tijelo državne uprave nadležno za plovidbu unutarnjim vodama mora od Hrvatskih voda ishoditi vodopravne akte.

(3) Kada postoji potreba za šljunkom i pijeskom iz vodotoka radi građenja javnih građevina od interesa za Republiku Hrvatsku, oni se mogu izvaditi u okviru održavanja voda ili u okviru radova građenja i održavanja vodnih putova na unutarnjim vodama, akvatorija luka i pristaništa unutarnje plovidbe i objekata sigurnosti unutarnje plovidbe.

(4) Prije početka vađenja naručitelj radova iz stavka 1. ovoga članka dužan je:

- izraditi geodetsku snimku na mjestima vađenja i mjestima mogućeg razmještanja iz članka 115. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona i
- izraditi analizu granulometrijskog sastava nanosa šljunka i pijeska s mjesta vađenja, osim ako nanos nije predviđen samo za razmještanje iz članka 115. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.

(5) Nakon završetka vađenja naručitelj radova iz stavka 1. ovoga članka dužan je izraditi geodetsku snimku na mjestima vađenja i na mjestima razmještanja iz članka 115. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona, ako je bilo razmještanja.

(6) Izvođač radova iz stavka 1. ovoga članka dužan je, na temelju geodetske snimke i analize granulometrijskog sastava nanosa iz stavka 3. ovoga članka, izraditi elaborat s dokaznicom količina šljunka i pijeska.

(7) Geodetske snimke, analiza granulometrijskog sastava nanosa i elaborat iz stavaka 4., 5. i 6. ovoga članka dostavljaju se tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove u području vodnoga gospodarstva i Hrvatskim vodama, za područje vodnog puta dostavljaju se i tijelu državne uprave nadležnom za plovidbu unutarnjim vodama, a za neobnovljiva ležišta i tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove u području rudarstva.

(8) Na koncesionara koncesije iz članka 177. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona primjenjuju se, na odgovarajući način, odredbe stavaka 4., 5. i 6. ovoga članka.

#### *Očevidnik vađenja šljunka i pijeska*

#### **Članak 113.**

(1) Izvođač iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona dužan je dnevno voditi očevidnik vađenja šljunka i pijeska, na propisanom obrascu.

(2) Sastavni dio očevidnika su potvrđene geodetske snimke, analiza granulometrijskog sastava nanosa i elaborat iz članka 112. stavaka 4., 5. i 6. ovoga Zakona.

(3) Obveza vođenja očevidnika nastupa u trenutku kad se šljunak i pijesak izvade na plovilo, a prestaje primopredajom naručitelju iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona ili primopredajom na deponij iz članka 114. ovoga Zakona.

(4) Izvođač iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona dužan je jednom dnevno, na propisanom obrascu, prijaviti podatke iz stavka 1. ovoga članka Hrvatskim vodama, drugom naručitelju radova iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona i tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove u području vodnoga gospodarstva.

(5) Prijava se podnosi elektroničkom poštom ili putem telefaksa.

(6) Hrvatske vode u elektroničkom obliku vode registar dostavljenih prijava iz stavka 4. ovoga Zakona.

(7) Na koncesionara koncesije iz članka 177. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona primjenjuju se, na odgovarajući način, odredbe stavaka 1. i 2. i stavaka 4., 5. i 7. ovoga članka. Obveza koncesionara na vođenje očevidnika nastupa u trenutku kad se šljunak i pijesak izvade na plovilo, a prestaje odlaganjem na deponij ili na drugo mjesto izvan vodotoka.

(8) Pravilnik o obliku i sadržaju očevidnika, načinu vođenja očevidnika, rokovima čuvanja očevidnika, obliku i sadržaju obrasca iz stavka 4. ovoga članka te metodologiji izrade geodetskih snimki, analize granulometrijskog sastava odnosno elaborata iz članka 112. stavaka 4., 5. i 6. ovoga Zakona donosi ministar. Sadržaj očevidnika obvezatno uključuje: datume vađenja, mjesta vađenja, izvađene količine, razmještene količine i mjesta razmještanja, deponirane količine i mjesta deponiranja. Ako se šljunak i pijesak koriste za namjene iz članka 115. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona, neposredno nakon njihova vađenja, sadržaj očevidnika obvezatno uključuje količine i namjene za koje je iskorišten.

*Obveza deponiranja na uređene deponije*

**Članak 114.**

(1) Izvođač iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona dužan je deponirati šljunak i pijesak na uređen deponij, osim šljunka i pijeska koji se razmješta u vodotoku ili se ugrađuje u regulacijske i zaštitne vodne građevine.

(2) Deponijem iz stavka 1. ovoga članka upravljaju Hrvatske vode odnosno tijelo državne uprave nadležno za plovidbu unutarnjim vodama, ovisno o tome tko je bio naručitelj izvođenja radova iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Koncesionar koncesije iz članka 177. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona dužan je deponirati šljunak i pijesak na uređen deponij, kojim on upravlja.

*Korištenje šljunka i pijeska tijekom građenja i održavanja na vodama i vodnom dobru*

**Članak 115.**

(1) Šljunak i pijesak izvađen tijekom građenja i održavanja iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona će se:

- razmjestiti unutar vodotoka ili kanala, bez vađenja na obale
- ugraditi u regulacijske i zaštitne vodne građevine ili koristiti u redovitoj ili izvanrednoj obrani od poplava, s prethodnim vađenjem ili bez vađenja na obale
- prodati radi građenja drugih javnih građevina, s prethodnim vađenjem na obale ili
- prodati na slobodnom tržištu, putem javnoga nadmetanja, s prethodnim vađenjem na obale.

(2) Prodaju iz stavka 1. podstavaka 3. i 4. ovoga članka provode Hrvatske vode.

(3) Prodajna cijena sadržava i naknadu troška.

(4) Troškovi vađenja, prijevoza, odlaganja, skladištenja, čuvanja šljunka i pijeska i drugi povezani troškovi naknađuju se, prilikom prodaje iz stavka 1. podstavka 3. i 4. ovoga članka, naručitelju iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona.

- (5) Prodajna cijena iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka ne može biti manja od tržišne prodajne cijene u mjestu vađenja u vrijeme prodaje.
- (6) Prihod od prodajne cijene iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka, umanjen za naknadu troškova, prihod je državnoga proračuna.
- (7) Prodajna cijena radi građenja javnih građevina jednaka je naknadi troškova.
- (8) Odluku o korištenju odnosno raspolaganju šljunkom i pijeskom za namjene iz stavka 1. podstavka 2., 3. i 4. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske ili Ministarstvo ako ga na to ovlasti Vlada Republike Hrvatske.
- (9) Odluka iz stavka 8. ovoga članka sadržava prodajnu cijenu šljunka i pijeska u slučaju prodaje iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka odnosno početnu prodajnu cijenu šljunka i pijeska u slučaju prodaje iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka.

*Očevidnik deponiranoga šljunka i pijeska*

**Članak 116.**

- (1) O šljunku i pijesku odloženom na deponij iz članka 114. ovoga Zakona upravitelj deponija iz članka 114. stavka 2. ovoga Zakona dužan je voditi očevidnik na propisanom obrascu.
- (2) O količinama šljunka i pijeska i načinu njegova raspolaganja ili korištenja upravitelj deponija iz članka 114. stavka 2. ovoga Zakona podnosi godišnje izvješće Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za financije.
- (3) Na koncesionara koncesije iz članka 177. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona primjenjuju se, na odgovarajući način, odredbe stavaka 1. i 4. ovoga članka.
- (4) Pravilnik o obliku i sadržaju očevidnika, načinu vođenja očevidnika, rokovima čuvanja očevidnika, rokovima podnošenja izvješća iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar. Sadržaj obvezatno uključuje i podatke o količinama šljunka i pijeska i namjenama iz članka 115. stavka 1. podstavka 2., 3. i 4. ovoga Zakona, za koje je iskorišten.

*Povreda zabrane eksploatacije*

**Članak 117.**

- (1) Pravna ili fizička osoba koja na području značajnom za vodni režim protupravno vadi ili kopa i vadi pijesak i šljunak dužna je naknaditi državi štetu i sanirati devastirani okoliš.
- (2) Smatra se da protupravno eksploatira šljunak i pijesak izvođač radova iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona, koncesionar koncesije iz članka 177. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona ako podaci u očevidniku vađenja šljunka i pijeska odnosno očevidniku deponiranoga šljunka i pijeska nisu sukladni stvarnom stanju.
- (3) Smatra se da protupravno eksploatira šljunak i pijesak koncesionar koncesije iz članka 177. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona koji u istom danu na istom plovilu posjeduje šljunak i pijesak izvađen u Republici Hrvatskoj i susjednim državama.
- (4) Službena osoba koja prva uoči protupravnu eksploataciju iz obnovljivih ili neobnovljivih ležišta dužna je o tome obavijestiti tijelo državne uprave nadležno za inspekcijske poslove u područjima vodnoga gospodarstva i rudarstva, kao i naručitelja iz članka 112. stavka 1. ovoga Zakona.

- (5) Tijelo državne uprave nadležno za inspekcijske poslove u područjima vodnoga gospodarstva i rudarstva dužno je utvrditi stvarne količine izvađenoga šljunka i pijeska, a Hrvatske vode, na traženje tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove u područjima vodnoga gospodarstva i rudarstva, izrađuju kontrolne geodetske snimke mjesta vađenja i mjesta razmještanja iz članka 115. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.
- (6) Rješenje o naknadi štete iz stavka 1. ovoga članka donose Hrvatske vode u upravnom postupku sukladno propisu iz stavka 10. ovoga članka. Rješenje se dostavlja Ministarstvu i nadležnom državnom odvjetništvu.
- (7) O žalbi protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka odlučuje Ministarstvo. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.
- (8) Naplaćeni iznos naknade štete iz stavka 1. ovoga članka prihod je državnoga proračuna.
- (9) Naknada za štetu koja nije obuhvaćena propisom iz stavka 10. ovoga članka (šteta na okolišu i materijalnim dobrima) potražuje se u kaznenom odnosno parničnom postupku.
- (10) Ministar pravilnikom propisuje visinu naknade štete koja se sastoji u uvećanoj tržišnoj vrijednosti protupravno izvađenoga šljunka i pijeska.

## 8. PRAVA KORIŠTENJA VODA PO POSEBNIM PROPISIMA

*Dostava i preispitivanje akata*

### **Članak 118.**

- (1) Ministarstvo nadležno za more dostavlja Hrvatskim vodama akte, kao i njihove izmjene i dopune, njihova ukidanja i poništenja, kojima se, prema propisima o moru, daje pravo korištenja priobalnih voda, u roku od 15 dana od njihova donošenja, radi uvrštenja u Plan upravljanja vodnim područjima, kao i godišnji izvještaj ili analizu danog prava korištenja do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.
- (2) Ministarstvo nadležno za rudarstvo dostavlja Hrvatskim vodama akte, kao i njihove izmjene i dopune, njihova ukidanja i poništenja, kojima se, prema propisima o rudarstvu, daje pravo korištenja mineralnih voda, u roku od 15 dana od njihova donošenja, radi uvrštenja u Plan upravljanja vodnim područjima, kao i godišnji izvještaj ili analizu danog prava korištenja do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Ministarstvo nadležno za energetiku dostavlja Hrvatskim vodama akte, kao i njihove izmjene i dopune, njihova ukidanja i poništenja, kojima se, prema propisima o energetici, daje pravo korištenja geotermalnih voda, u roku od 15 dana od njihova donošenja, radi uvrštenja u Plan upravljanja vodnim područjima, kao i godišnji izvještaj ili analizu danog prava korištenja do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.
- (4) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu dostavlja Hrvatskim vodama akte, kao i njihove izmjene i dopune, njihova ukidanja i poništenja, kojima se, prema propisima o poljoprivrednom zemljištu, daje pravo korištenja kopnenih voda radi

obavljanja djelatnosti akvakulture, u roku od 15 dana od njihova donošenja, radi uvrštenja u Plan upravljanja vodnim područjima, kao i godišnji izvještaj ili analizu danog prava korištenja do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

(5) Ministarstva iz ovoga članka dužna su preispitati te uskladiti i izmijeniti ili ukinuti akt kojim se daje pravo korištenja, na poziv Hrvatskih voda, zbog razloga navedenih u članku 171. ovoga Zakona.

## VII. ZAŠTITA OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA

### 1. ZAŠTITA OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA

*Zaštita od štetnog djelovanja voda i upravljanje rizicima*

#### **Članak 119.**

(1) Zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvaća aktivnosti i mjere za obranu od poplava, obranu od leda na vodotocima i zaštitu od erozija i bujica.

(2) Upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda obuhvaća: izradu prethodne procjene rizika od poplava, izradu i provedbu planova upravljanja rizicima od poplava i Državnoga plana obrane od poplave, provedbenih i logističkih planova uz taj plan, uređenje voda, provedbu redovite i izvanredne obrane od poplava, provedbu obrane od leda na vodotocima, zaštitu od erozija i bujica, osnovnu melioracijsku odvodnju i provedbu ograničenja prava vlasnika i drugih posjednika zemljišta.

*Uređenje voda*

#### **Članak 120.**

(1) Uređenjem voda, prema ovome Zakonu, smatra se gradnja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, gradnja građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju i usluge održavanja voda, sve u svrhu neškodljivog protoka voda.

(2) Kada se vode uređuju u području koje je posebnim zakonom određeno kao ekološki značajno odnosno zaštićeno područje, prevladavajući se javni interes utvrđuje sukladno propisima o zaštiti prirode.

(3) Gradnju iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode ustupaju primjenom propisa o javnoj nabavi.

*Održavanje voda*

#### **Članak 121.**

(1) Održavanjem voda smatraju se:

1. održavanje prirodnih i umjetnih vodotoka i drugih voda:

1.1. čišćenje i uklanjanje nanosa

1.2. zemljani i slični radovi uređenja i održavanja obala

1.3. zemljani radovi u inundacijskom području manjeg opsega

1.4. krčenje i košenje raslinja

1.5. održavanje propusnosti propusta i prijelaza preko vodotoka

2. održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina:
    - 2.1. popravci na kruni i pokosima nasipa
    - 2.2. krčenje, košnja i radovi na vegetativnoj zaštiti vodnih građevina
    - 2.3. popravci oštećenih dijelova vodnih građevina
  3. održavanje građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju:
    - 3.1. čišćenje, tehničko i vegetativno održavanje građevina i pojasa uz građevine
    - 3.2. zemljani radovi na manjim izmjenama na kanalskoj mreži
    - 3.3. održavanje izljeva ispusta drenažnih cijevi
  4. održavanje građevina za sprječavanje i otklanjanje erozija i sprječavanje djelovanja bujica.
- (2) Održavanjem u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se i zaštitne mjere uzgoja i sječe drveća i drugog raslinja.
- (3) Hrvatske vode donose opće tehničke uvjete održavanja voda koji uključuju i zaštitne mjere uzgoja i sječe drveća i drugog raslinja iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Usluge održavanja voda izjednačene su s jednostavnim radovima u smislu propisa koji uređuje jednostavne građevine i radove.
- (5) Prije donošenja Plana upravljanja vodama Hrvatske vode izrađuju program održavanja voda koji sadrži: podatke o lokacijama, vrsti usluga, predmjer i količine usluga i procjenu količina nanosa. Program održavanja voda provodi se prema opće tehničkim uvjetima održavanja voda.
- (6) Za program održavanja voda provodi se ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno propisima kojima se uređuje zaštita prirode.
- (7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, na zahtjev Hrvatskih voda, za pojedine usluge održavanja voda iz programa održavanja voda, može se zasebno provesti ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno propisima kojima se uređuje zaštita prirode.
- (8) Usluge održavanja voda izvode se u kontinuitetu tijekom svih kalendarskih mjeseci u godini i njihovo se izvođenje ne može isključiti pojedinačnim aktom donesenim na temelju ovoga Zakona ili posebnih propisa.

#### *Inundacijsko područje*

#### **Članak 122.**

- (1) Za potrebe upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda na vodotocima i drugim površinskim vodama utvrđuje se inundacijsko područje.
- (2) U inundacijskom području iz stavka 1. ovoga članka zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj rizika od štetnog djelovanja voda.

*Uređeno i neuređeno inundacijsko područje***Članak 123.**

- (1) Uređeno inundacijsko područje čini zemljište između korita voda i vanjskog ruba pripadajućih mu regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, uključujući i pojas zemljišta potreban za njihovo redovito održavanje.
- (2) Neuređeno inundacijsko područje čini:
  1. zemljište uz vodotoke, koje je Planom upravljanja vodnim područjima ili dokumentom o uređenju prostora rezervirano za građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i
  2. prirodne akumulacije i retencije u granicama utvrđenim Planom upravljanja vodnim područjima, a umjetne akumulacije i retencije u granicama njihova zahvata u prostoru.
- (3) Vanjsku granicu uređenog i neuređenog inundacijskog područja utvrđuje Ministarstvo na zahtjev Hrvatskih voda.
- (4) Granice inundacijskog područja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ucrtavaju se u katastarske planove i planove prostornog uređenja.

*Prethodna procjena rizika od poplava***Članak 124.**

- (1) Na temelju raspoloživih ili lako dostupnih informacija, kao što su podaci i studije o dugoročnim promjenama stanja, osobito o učincima klimatskih promjena na javljanje poplava, za svako vodno područje, a po potrebi i za njegove dijelove, Hrvatske vode izrađuju prethodnu procjenu rizika od poplava.
- (2) Detaljniji sadržaj prethodne procjene rizika od poplava iz stavka 1. ovoga članka propisuje se propisom iz članka 40. ovoga Zakona.
- (3) Hrvatske vode osiguravaju razmjenu bitnih informacija s nadležnim tijelom ili pravnom osobom druge države članice Europske unije o pitanjima međunarodnog vodnog područja koje Republika Hrvatska dijeli s drugom državom članicom Europske unije.
- (4) Hrvatske vode stavljaju javnosti na raspolaganje prethodnu procjenu rizika od poplava.

*Potencijalno značajni rizici***Članak 125.**

- (1) Na temelju prethodne procjene rizika od poplava, za svako vodno područje ili dio međunarodnog vodnog područja koji se nalazi na teritoriju Republike Hrvatske, Hrvatske vode utvrđuju ona područja za koja zaključe da postoje potencijalno značajni rizici od poplava ili je vjerojatno da bi oni mogli nastati.
- (2) Utvrđivanje područja iz stavka 1. ovoga članka koja pripadaju međunarodnom vodnom području koja se dijele s drugom državom članicom Europske unije koordinira Ministarstvo s nadležnim tijelom ili pravnom osobom druge države članice Europske unije.

*Karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava***Članak 126.**

- (1) Hrvatske vode su dužne izraditi karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava za vodno područje, a po potrebi za dijelove vodnog područja i podslivove.
- (2) Karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava izrađuju se za scenarije uređene propisom iz članka 40. ovoga Zakona. Tim se propisom detaljnije uređuje i sadržaj karata opasnosti od poplava i karata rizika od poplava.
- (3) Prije izrade karata opasnosti od poplava i karata rizika od poplava za međunarodno vodno područje koje Republika Hrvatska dijeli s drugom državom članicom Europske unije Hrvatske vode dužne su o tome razmijeniti informacije s nadležnim tijelom ili pravnom osobom te države članice Europske unije.
- (4) Hrvatske vode stavljaju javnosti na raspolaganje karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava.

*Plan upravljanja rizicima od poplava***Članak 127.**

- (1) Za vodno područje i po potrebi za dijelove vodnog područja i podslivove, na osnovi karata iz članka 126. stavka 1. ovoga Zakona, Hrvatske vode izrađuju plan upravljanja rizicima od poplava, usklađen na razini vodnog područja za područja iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona, u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.
- (2) Plan upravljanja rizicima od poplava sadržava i odgovarajuće ciljeve za upravljanje rizicima od poplava za područja iz članka 125. stavka 1. ovoga Zakona, s naglaskom na smanjenje mogućih štetnih posljedica poplava za zdravlje ljudi, okoliš, kulturno-povijesnu baštinu i gospodarske djelatnosti, ako se to smatra prikladnim, i na negrađevinske mjere i/ili na smanjenje vjerojatnosti nastanka poplava.
- (3) U interesu solidarnosti, plan upravljanja rizicima od poplava ne smije sadržavati mjere koje svojim opsegom i učinkom znatno povećavaju rizike od poplava uzvodno ili nizvodno u drugim državama na istom riječnom slivu ili podslivu, osim ako su te mjere usklađene i rješenja usuglašena s drugim državama članicama Europske unije na međunarodnom vodnom području sukladno članku 41. ovoga Zakona.
- (4) Detaljniji sadržaj Plana iz stavka 1. ovoga članka uređuje se propisom iz članka 40. ovoga Zakona.
- (5) Plan upravljanja rizicima od poplava sastavni je dio Plana upravljanja vodnim područjima.

*Upravljanje rizicima od poplava***Članak 128.**

- (1) Za potrebe operativnoga upravljanja rizicima od poplava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donosi Državni plan obrane od poplava.
- (2) Obrana od poplava provodi se po vodnim područjima, branjenim područjima, sektorima i dionicama.
- (3) Državni plan obrane od poplava objavljuje se u »Narodnim novinama«.

*Sadržaj Državnoga plana za obranu od poplava***Članak 129.**

(1) Državni plan obrane od poplava sadrži: ciljeve za upravljanje rizicima od poplava, teritorijalne jedinice za obranu od poplava, nositelje obrane od poplava, stadije obrane od poplava, mjere obrane od poplava, uključujući i preventivne mjere, trajanje neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi, imovinu, životinjski ili biljni svijet, odredbe o sadržaju provedbenih planova obrane od poplava koje donose Hrvatske vode (provedbeni planovi), odredbe o donositelju i sadržaju logističkih planova za slučaj poplava koji određuju mjere sklanjanja i spašavanja, rad hitnih službi i drugih bitnih službi u uvjetima poplava, opskrba vodom, hranom i sl. (logistički planovi), odredbe o upravljanju obranom od poplava, s obvezama i pravima rukovoditelja obrane i poplava, odredbe o sustavu za obavješćivanje i upozoravanje i odredbe o sustavu veza.

(2) Državni plan obrane od poplava sadrži i mjere za obranu od leda na vodotocima.

**2. OBRANA OD POPLAVA***Obrana od poplava***Članak 130.**

(1) Obrana od poplava može biti preventivna, redovita i izvanredna.

(2) Preventivnu obranu od poplava čine usluge održavanja voda iz članka 121. ovoga Zakona.

(3) Redovitu i izvanrednu obranu od poplava čine mjere koje se poduzimaju neposredno pred nastup opasnosti plavljenja, tijekom trajanja opasnosti i neposredno nakon prestanka te opasnosti u svrhu neškodljivog protoka voda.

(4) Poslovi obrane od poplava, obrane od leda i zaštita od erozija i bujica hitna su služba.

(5) Hrvatske vode upravljaju obranom od poplava.

(6) Nositelji obrane od poplava usklađuju svoje aktivnosti sa tijelom državne uprave nadležnim za unutarnje poslove, tijelom državne uprave nadležnim za poslove obrane, nadležnim medicinskim službama i drugim hitnim službama te pravnim osobama koje sukladno posebnim propisima upravljaju prometnicama.

*Ustupanje poslova obrane od poplava***Članak 131.**

(1) Provedbu preventivne, redovite i izvanredne obrane od poplava Hrvatske vode ustupaju ponuditelju na branjenom području primjenom propisa o javnoj nabavi. Okvirni sporazum o nabavi sklapa se za razdoblje od najmanje četiri godine.

(2) Usluge čišćenja i uklanjanja nanosa u području značajnom za vodni režim mogu se ugovoriti i u postupku javne nabave zasebnom od postupka iz stavka 1. ovoga članka, sa sposobnim izvođačem koji ne mora imati rješenje o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz članka 209. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

(3) Usluge lomljenja leda u vodotoku mogu se ugovoriti i u postupku javne nabave zasebnom od postupka iz stavka 1. ovoga članka, sa sposobnim izvođačem koji ne mora imati rješenja o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz članka 209. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

*Načelo trajne imobilizacije i načelo mobilizacije*

**Članak 132.**

- (1) Pravna osoba iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona obvezna je u svako doba:
1. biti nazočna na branjenom području ljudstvom i materijalnim sredstvima (strojevi, vozila, alati i druga oprema), na temelju čega mu je izdano rješenje o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti i
  2. održavati vlastito ustrojstvo, stanje osposobljenosti i pokretljivosti ljudstva, kao i stanje materijalnih sredstava, uključujući i potrebnu zalihu građevnoga i drugoga materijala, tako da bude sposobno pravodobno pristupiti provedbi mjera utvrđenih Državnim planom obrane od poplava.
- (2) Pravna osoba iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona obvezna je u svako doba, na prvi poziv Hrvatskih voda, bezuvjetno i bez prava na prigovor:
1. odazvati se ljudstvom i s materijalnim sredstvima, na temelju kojeg mu je izdano rješenje o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti, a po potrebi i s drugim sredstvima, ako su mu potrebna na branjenom području i rasporediti se na točke obrane od poplave (odaziv u pripremno stanje) i
  2. sudjelovati ljudstvom i s materijalnim sredstvima u redovitoj i izvanrednoj obrani od poplava, sukladno planovima na branjenom području (sudjelovanje u redovitoj i izvanrednoj obrani od poplava).

*Obveze civilnog sudjelovanja u obrani od poplava*

**Članak 133.**

- (1) Pravne osobe i građani dužni su radom i materijalnim sredstvima (strojevi, vozila, alati i druga oprema, građevni i drugi materijal) sudjelovati u obrani od poplava ako nastupi opasnost u takvom opsegu da se obrana ne može osigurati materijalnim sredstvima i ljudstvom pravnih osoba iz članka 130. stavka 6. ovoga Zakona.
- (2) U obrani od poplava dužne su u prvom redu sudjelovati pravne osobe i građani s područja ugroženih poplavom. Ako njihovo sudjelovanje nije dovoljno za otklanjanje neposredne opasnosti i posljedica od poplava, nadležni rukovoditelj obrane od poplava zatražit će od tijela iz stavka 3. ovoga članka da u obrani sudjeluju i pravne osobe i građani s drugih područja.
- (3) Naredbe o obvezi sudjelovanja pojedinih pravnih osoba i građana iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u obrani od poplava donose gradonačelnici, općinski načelnici i župani.
- (4) Pravnim osobama i građanima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka pripada naknada stvarnih troškova materijalnih sredstava i ljudstva za razdoblje sudjelovanja u obrani od poplava, koju isplaćuju Hrvatske vode u visini troškova koji se isplaćuju pravnim osobama iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona.

*Prihvat poplavnoga vala u akumulacijama***Članak 134.**

- (1) Pravne i fizičke osobe koje upravljaju akumulacijama i retencijama su u obvezi koristiti ih na način kojim se osigurava prihvaćanje poplavnog vala.
- (2) Veličina zapremnine odnosno razina slobodnog prostora u akumulacijama i retencijama koja se mora održavati u pojedinim godišnjim razdobljima i uvjeti ispuštanja voda određuju se vodopravnom dozvolom.
- (3) Vlasnici i korisnici brana na akumulacijama ili retencijama su u obvezi obavljati stalno promatranje sigurnosti brana u skladu s propisom iz područja graditeljstva.

*Zabrana prometovanja***Članak 135.**

- (1) U slučaju opasnosti od poplave ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa, može na ugroženom području privremeno ograničiti odnosno zabraniti cestovni, željeznički i riječni promet.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je potrebno žurno postupiti zbog neposredne ugroženosti od poplava, odluku o zabrani prometa može donijeti nadležni rukovoditelj obrane od poplave.

**3. OBRANA OD LEDA***Mjere obrane od leda***Članak 136.**

- (1) Ako zbog stvaranja i nagomilavanja leda nastaju pregrade koje mogu prouzročiti poplavu ili ako bi zbog stvaranja i pokretanja leda moglo doći do oštećenja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, mostova i drugih stalnih ili plovniha objekata na vodotoku, poduzimaju se mjere utvrđene Državnim planom obrane od poplava.
- (2) Mjere za obranu od leda radi zaštite mostova plovniha i drugih objekata koji su u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba poduzimaju te osobe.
- (3) U slučaju opasnosti iz stavka 1. ovoga članka ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa, može privremeno ograničiti odnosno zabraniti plovidbu na unutarnjim plovnim putovima.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, kada je potrebno žurno postupiti zbog neposredne ugroženosti od ledenih poplava, odluku o zabrani prometa može donijeti nadležni rukovoditelj obrane od poplave.

#### 4. ZAŠTITA OD EROZIJA I BUJICA

*Erozijsko područje i bujični tokovi*

##### **Članak 137.**

- (1) Područje ugroženo od erozija (erozijsko područje) je područje na kojem zbog djelovanja površinskih ili podzemnih voda dolazi do ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i do drugih štetnih pojava, zbog čega se mogu ugroziti život i zdravlje ljudi, njihova imovina te poremetiti vodni režim.
- (2) Buični tokovi su povremeni ili stalni vodotoci u kojima zbog intenziteta oborina i/ili topljenja snijega nastaju nagle promjene u protjecanju voda zbog čega se mogu ugroziti život i zdravlje ljudi, njihova imovina te poremetiti vodni režim i nastati štetni utjecaji na okoliš.
- (3) Buični tokovi jakih erozijskih procesa koji ugrožavaju veća naselja, industrijska postrojenja magistralne i regionalne prometnice te građevine za melioracije unose se u popis voda I. reda.

*Zaštita od erozija i bujica*

##### **Članak 138.**

- (1) Radi sprečavanja i otklanjanja erozija i djelovanja bujica grade se i održavaju regulacijske i zaštitne vodne građevine, izvode zaštitni poslovi i provode mjere zaštite.
- (2) Poslovima zaštite od erozija i bujica (zaštitni poslovi) smatraju se: pošumljavanje, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja, čišćenje korita bujice i drugi slični poslovi.
- (3) Mjerama za zaštitu od erozija i bujica smatraju se: zabrana i ograničavanje sječe drveća i grmlja, zabrana i ograničavanje vađenja pijeska, šljunka i kamena, zabrana odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere.
- (4) Kada postoji opasnost da se zbog zahvata u prostoru pojave bujice investitor zahvata u prostoru je, sukladno izdanim vodopravnim uvjetima, u obvezi prilikom izvođenja pripremnih radova izvesti zahvat u prostoru kojim će se bujice neškodljivo provesti do prijamnika.
- (5) Usluge iz stavka 1. ovoga članka provede se sukladno Planu upravljanja vodama.

#### 5. POSEBNO O GRAĐEVINAMA ZA DETALJNU MELIORACIJSKU ODVODNJU, GRAĐEVINAMA ZA NAVODNJAVANJE I GRAĐEVINAMA OBORINSKE ODVODNJE

*Pojas za održavanje*

##### **Članak 139.**

- (1) Uz građevine detaljne melioracijske odvodnje i građevine za navodnjavanje uspostavlja se pojas u širini od tri metra od vanjskoga ruba te građevine koji služi održavanju građevine (u daljnjem tekstu: pojas za održavanje). U pojasu za održava-

vanje poljoprivredna proizvodnja se obavlja na rizik vlasnika odnosno zakonitoga posjednika zemljišta.

(2) Izvođač usluga održavanja u obvezi je dogovoriti vrijeme održavanja i mjesta pristupa građevinama iz stavka 1. ovoga članka s vlasnikom odnosno zakonitim posjednikom susjednoga zemljišta, koji je dužan omogućiti pristup u dobroj vjeri i u razumnom roku. Ako se dogovor ne postigne, izvođač je ovlašten pristupiti građevinama iz stavka 1. ovoga članka i izvesti održavanje, na način kojim se čini najmanja šteta vlasniku odnosno zakonitom posjedniku susjednoga zemljišta.

#### *Oborinska odvodnja*

##### **Članak 140.**

(1) Građevine oborinske odvodnje iz stambenih zgrada, poslovnih i drugih prostora grade i održavaju njihovi vlasnici.

(2) Građevine oborinske odvodnje s javnih površina i iz građevina iz stavka 1. ovoga članka koje se na njih imaju priključiti, u građevinskim područjima, grade i održavaju jedinice lokalne samouprave iz svog proračuna (građevine urbane oborinske odvodnje).

(3) Na vodotoke i sušna korita koji prolaze kroz građevinska područja gradova i općina, natkriveni su i služe ujedno i namjenama oborinske odvodnje primjenjuje se odredba stavka 2. ovoga članka.

(4) Kanale oborinske odvodnje s prometnica, koji su izgrađeni na cestovnom zemljištu ili željezničkom zemljištu, luka i lučkih područja, zračnih luka i zrakoplovne infrastrukture, održavaju osobe koje su posebnim propisima određene za gospodarenje prometnicom.

### **VIII. ZABRANE I OGRANIČENJA PRAVA VLASNIKA I POSJEDNIKA ZEMLJIŠTA I POSEBNE MJERE RADI ODRŽAVANJA VODNOG REŽIMA**

#### *Zabrane i ograničenja*

##### **Članak 141.**

(1) Radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih te drugih vodnih građevina i sprječavanja pogoršanja vodnog režima zabranjeno je:

1. na nasipima i drugim regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama:

1.1. kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, jalovinu i drugi materijal

1.2. prelaziti i voziti motornim vozilima, osim na mjestima na kojima je to izričito dopušteno

1.3. podizati nasade i

1.4. obavljati druge radnje kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina

2. saditi drveće na udaljenosti manjoj od deset metara od ruba korita vodotoka ili kanala

3. podizati građevine na udaljenosti manjoj od deset metara od ruba vodotoka ili kanala
  4. u uređenom inundacijskom području orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje
  5. u uređenom inundacijskom području:
    - 5.1. podizati zgrade, ograde i druge građevine, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina do šest metara od vanjske nožice nasipa odnosno od vanjskog ruba regulacijske i zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda)
    - 5.2. vaditi pijesak, šljunak, kamen, glinu i ostale tvari do 20 metara od vanjske nožice nasipa odnosno od vanjskog ruba regulacijske i zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda)
    - 5.3. kopati i bušiti zdence do 20 metara od vanjske nožice nasipa odnosno vanjskog ruba regulacijske i zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda) i
    - 5.4. bušiti tlo do 20 metara od vanjske nožice nasipa odnosno od vanjskog ruba regulacijske i zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda)
  6. u neuređenom inundacijskom području, protivno vodopravnim uvjetima:
    - 6.1. podizati zgrade, ograde i druge građevine, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina
    - 6.2. vaditi pijesak, šljunak, kamen, glinu i ostale tvari
    - 6.3. kopati i bušiti zdence i
    - 6.4. bušiti tlo
  7. na građevinama za melioracijsku odvodnju:
    - 7.1. obrađivati zemlju te obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju ili poremetiti njihovo namjensko funkcioniranje do udaljenosti od pet metara od ruba tih građevina
    - 7.2. obrađivati zemlju te obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti građevine za detaljnu odvodnju ili poremetiti njihovo namjensko funkcioniranje do udaljenosti od tri metra od ruba tih građevina
  8. u vodotoke i druge vode, akumulacije, retencije, melioracijske i druge kanale i u inundacijskom području odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava i
  9. graditi i/ili dopuštati gradnju na zemljištu iznad natkrivenih vodotoka, osim gradnje javnih površina (prometnice, parkovi, trgovi).
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odstupanja su moguća uz suglasnost Hrvatskih voda:
1. pod uvjetom da ne dolazi do ugrožavanja stabilnosti i sigurnosti vodnih građevina
  2. pod uvjetom da ne dolazi do pogoršanja postojećeg vodnog režima i

3. ako to nije u bitnom protivno članku 10. točkama 1. do 4. ovoga Zakona.
- (3) O žalbi protiv odluke o zahtjevu za izdavanje suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka odlučuje Ministarstvo.
- (4) Uzgoj i sječa drveća u inundacijskom području može se obavljati isključivo na osnovi planskog dokumenta iz članka 16. stavka 3. ovoga Zakona.

*Uspostava prijašnjeg stanja*

**Članak 142.**

- (1) Počinitelj radnje iz članka 141. ovoga Zakona ili osoba u čiju je korist radnja izvedena dužan je uspostaviti prijašnje stanje po rješenju vodopravnog inspektora, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskih voda.
- (2) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne uspostavi prijašnje stanje, naredit će se uspostava prijašnjeg stanja putem Hrvatskih voda, uz obvezu počinitelja radnje na naknadu vrijednosti izvršenih radova.
- (3) Ako štetu nije moguće popraviti, počinitelj radnje dužan je naknaditi štetu u iznosu koji određuje vodopravni inspektor prema cjeniku koji donose Hrvatske vode uz prethodnu suglasnost ministra.
- (4) Uklanjanje građevine, osim privremene građevine, provodi se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji.

*Održavanje drugih građevina na vodnom dobru i vodnim građevinama*

**Članak 143.**

- (1) Vlasnici odnosno drugim propisom određeni upravitelji cesta, putova, željeznica, mostova i drugih prijelaza na vodnom dobru, regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, dužni su ih održavati tako da se na njima ne skuplja odnosno ne zadržava voda koja može ugroziti njihovu stabilnost i funkcionalnost.
- (2) Ako se održavanje cesta i putova iz stavka 1. ovoga članka ne obavlja na utvrđeni način, vodopravni inspektor može rješenjem narediti poduzimanje radova održavanja i/ili zabraniti njihovo korištenje dok se ne uspostavi stanje sukladno stavku 1. ovoga članka.

*Trpljenja vlasnika zemljišta*

**Članak 144.**

- (1) Radi neposredne provedbe obrane od poplava vlasnici ili drugi posjednici zemljišta na ugroženom području obvezni su na zahtjev Hrvatskih voda dopustiti:
1. korištenje pijeska, šljunka, gline ili kamena sa svog zemljišta ili odlaganje na svom zemljištu i
  2. prijelaz preko svog zemljišta osoba, prijevoznih sredstava i mehanizacije.
- (2) Ako vlasnik ili drugi posjednik zemljišta iz stavka 1. ovoga članka ne dopusti korištenje svog zemljišta za svrhe iz stavka 1. ovoga članka, vodopravni inspektor će rješenjem naložiti postupanje u skladu s odredbom tog stavka.
- (3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na naknadu za iskorištenu tvar odnosno nastalu stvarnu štetu na teret sredstava osobe koja upravlja javnim vodnim dobrom.

*Dopuštanje prijelaza***Članak 145.**

(1) Radi premjeravanja, snimanja i obilježavanja u vezi s građenjem vodnih građevina i održavanjem vodotoka i vodnih građevina, vlasnici i drugi posjednici zemljišta iz članka 144. stavka 1. ovoga Zakona dužni su dopustiti prijelaz ovlaštenicima Hrvatskih voda preko svog zemljišta.

(2) Ako vlasnik ili drugi posjednik zemljišta iz stavka 1. ovoga članka ne dopusti prijelaz preko svog zemljišta, primjenjuju se odredbe članka 144. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Ako prilikom izvođenja radnji iz stavka 1. ovoga članka nastupi šteta, vlasnik ili zakoniti posjednik zemljišta ima pravo na naknadu nastale štete, koja se utvrđuje prema općim pravilima obveznog prava.

*Zabrana utjecaja na tok i korištenje voda***Članak 146.**

(1) Vlasnicima i drugim posjednicima zemljišta zabranjeno je:

1. mijenjati ili presijecati tok podzemnih voda odnosno koristiti te vode u opsegu kojim se ugrožavaju opskrba drugih osoba vodom za ljudsku potrošnju, korištenje voda za druge namjene, mineralna i geotermalna izvorišta te stabilnost tla i građevina
2. mijenjati pravac ili jačinu toka površinske vode koja prirodno protječe ili otječe s njihova zemljišta na štetu susjednog zemljišta i
3. bušiti zdence bez vodopravnog akta ili suprotno vodopravnom aktu.

(2) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka postupi protivno odredbi tog stavka, vodopravni inspektor će rješenjem zabraniti protupravno ponašanje i naložiti uspostavu prijašnjeg stanja.

*Služnost dovođenja odnosno odvođenja vode***Članak 147.**

Ako se odvođenje vode s nekog zemljišta ili dovođenje vode na to zemljište ne može riješiti na drugi povoljniji ili ekonomičniji način, može se uz naknadu zasnovati pravo služnosti dovođenja odnosno odvođenja vode.

*Odgovornost za štete***Članak 148.**

(1) Za štete nastale štetnim djelovanjem vode (poplave, bujice, led i dr.) izvan vodnog dobra odgovara se po osnovi krivnje.

(2) Za štete unutar vodnog dobra nastale štetnim djelovanjem vode ne ostvaruje se pravo na naknadu štete. Ova se odredba ne primjenjuje na naknadu štete koja se ostvaruje temeljem ugovora o osiguranju.

(3) Za štete na imovini i neimovinskim dobrima nastale unutar vodnog dobra ili nastale na vodnim građevinama, a koje potječu iz nekog drugog uzroka, osim štetnog djelovanja vode, odgovara se po osnovi krivnje, osim ako oštećenik ne

dokaže da potječu od opasne stvari koja se nalazi ili se nalazila u tom prostoru ili opasne djelatnosti koja se obavljala ili se obavlja u tom prostoru.

(4) Za štete nastale zbog neispunjenja ugovora o uređenju voda izvođač radova odgovara trećim osobama po osnovi krivnje.

## IX. VODNA DOKUMENTACIJA

### *Vodna dokumentacija*

#### **Članak 149.**

Vodna dokumentacija sastoji se od:

1. vodne knjige
2. vodnih katastara i
3. očevidnika koncesija za gospodarsko korištenje voda.

### *Vodna knjiga*

#### **Članak 150.**

(1) U vodnoj knjizi se vode podaci o izdanim vodopravnim aktima koje na temelju ovoga Zakona izdaju Hrvatske vode.

(2) Uz vodnu knjigu se vodi i zbirka isprava koja sadržava vodopravne akte te druge upravne i neupravne akte i dokazne isprave u postupku izdavanja vodopravnih akata (spis predmeta).

(3) Vodnu knjigu vode Hrvatske vode.

### *Vodni katastri*

#### **Članak 151.**

(1) Vodni katastri sastoje se od:

1. katastra vodnih tijela
2. katastra vodnoga dobra i vodnih građevina
3. katastra korištenja voda i
4. katastra zaštite voda.

(2) U okviru katastra zaštite voda vodi se i registar emisija.

(3) Vodne katastre vode Hrvatske vode.

### *Očevidnik koncesija*

#### **Članak 152.**

(1) U očevidnik koncesija za gospodarsko korištenje voda upisuju se podaci o odlukama i ugovorima o koncesijama za gospodarsko korištenje voda te o naknadi za koncesiju.

(2) Očevidnik za gospodarsko korištenje voda vodi se neovisno o registru koncesija koji se vodi na temelju zakona kojim se uređuju koncesije.

(3) Očevidnik koncesija za gospodarsko korištenje voda vode Hrvatske vode na temelju isprava iz stavka 1. ovoga članka koje im dostavlja Ministarstvo.

*Javnost vodne dokumentacije***Članak 153.**

- (1) Vodna dokumentacija se vodi i koristi prema načelu javnosti sukladno propisima o pravu na pristup informacijama.
- (2) Pravne i fizičke osobe imaju pravo tražiti i dobiti izvatke iz vodne dokumentacije, uz naknadu troškova izrade tih izvadata.
- (3) Vodna dokumentacija se vodi i u digitalnom obliku u okviru Informacijskog sustava voda, kao i isprave ugovora sklopljenih na temelju planova upravljanja vodama.
- (4) Informacijski sustav voda dio je informacijskog sustava zaštite okoliša koji vodi tijelo državne uprave nadležno za okoliš i prirodu koji čini dio Europskog informacijskog sustava za vode i more (WISE).
- (5) Informacijski sustav voda se usklađuje i povezuje s informacijskim sustavima koje vode druga tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima.

*Prikupljanje i ustupanje podataka***Članak 154.**

- (1) Hrvatske vode prikupljaju, obrađuju i interpretiraju podatke o vodama i vodnom okolišu za potrebe provedbe vodne politike.
- (2) Pravne i fizičke osobe koje raspolažu podacima iz stavka 1. ovoga članka dužne su ih dostaviti Hrvatskim vodama, osim podataka koji sukladno posebnom propisu predstavljaju državnu, vojnu, službenu, poslovnu ili profesionalnu tajnu.
- (3) Tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koja posjeduju podatke od značaja za upravljanje vodama i vođenje vodne dokumentacije obvezna su ih ustupiti ili učiniti dostupnima u elektroničkom obliku Hrvatskim vodama na njihov zahtjev.
- (4) Na zahtjev tijela ili osoba iz stavka 3. ovoga članka Hrvatske vode su obvezne ustupiti im podatke iz Informacijskog sustava voda.

*Propis o vodnoj dokumentaciji***Članak 155.**

Ministar pravilnikom propisuje sadržaj, oblik i način vođenja vodne dokumentacije, iznos i naplatu troškova za izvatke iz vodne dokumentacije, podatke koji se prikupljaju na temelju članka 154. stavka 2. ovoga Zakona, rokove i način dostave tih podataka te detaljnije propisuje i obveznike dostave tih podataka.

## X. VODOPRAVNI AKTI

### 1. ZAJEDNIČKE ODREDBE

#### *Vrste vodopravnih akata*

##### **Članak 156.**

(1) Vodopravni akti izdaju se u skladu s odredbama ovoga Zakona, provedbenih propisa i planova donesenih na temelju ovoga Zakona, a radi postizanja utvrđenih ciljeva iz članka 5. stavka 2. i članka 46. ovoga Zakona.

(2) Vodopravni akti su:

1. vodopravni uvjeti
2. mišljenje na uvjete okolišne dozvole
3. vodopravna potvrda
4. vodopravna dozvola
5. posebni uvjeti priključenja i
6. potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja.

(3) Vodopravni uvjeti su neupravni akti, osim kad je drukčije propisano ovim Zakonom.

(4) Mišljenje na uvjete okolišne dozvole, vodopravna potvrda, posebni uvjeti priključenja i potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja su neupravni akti.

(5) Vodopravna dozvola je upravni akt.

(6) O žalbi protiv vodopravnih akata koji su upravni akti odlučuje Ministarstvo.

#### *Propis o vodopravnim aktima*

##### **Članak 157.**

Ministar donosi pravilnik o vodopravnim aktima, kojim propisuje oblik vodopravnih akata, potrebne dokaze za izdavanje, obvezni sadržaj i rok važenja vodopravnih akata i ovlasti vodnoga nadzora.

### 2. VODOPRAVNI UVJETI

#### *Vodopravni uvjeti*

##### **Članak 158.**

(1) Vodopravnim uvjetima utvrđuju se uvjeti za provedbu zahvata u prostoru radi njihova usklađenja s odredbama ovoga Zakona, provedbenih propisa i planova donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Vodopravni uvjeti izdaju se kao posebni uvjeti kada propisi o prostornom uređenju, propisi o gradnji i propisi o rudarstvu upućuju na izdavanje posebnih uvjeta prema posebnom zakonu, i to za zahvate u prostoru koji utječu ili mogu utjecati na ciljeve iz članka 5. stavka 2. i članka 46. ovoga Zakona.

(3) Smatra se da zahvat u prostoru utječe ili može utjecati na ciljeve iz članka 5. stavka 2. i članka 46. ovoga Zakona, ako se sastoji od ili ako uključuje:

1. izvođenje na područjima posebne zaštite voda iz članka 55. do 60. ovoga Zakona
  2. zahvaćanje voda iz tijela površinskih i podzemnih voda
  3. ispuštanje otpadnih voda u tijela površinskih i podzemnih voda
  4. ispuštanje industrijskih otpadnih voda u građevine za javnu odvodnju
  5. izvođenje građevina odvodnje oborinskih voda zasebnih od građevina urbane oborinske odvodnje (npr. prometnice i druge linijske građevine)
  6. izvođenje na vodama i vodnom dobru
  7. prijelaz ili presijecanje voda ili vodnih građevina ili izvođenje u trasi koja je paralelna i u neposrednoj blizini voda ili vodnih građevina
  8. izvođenje vodnih građevina
  9. postavljanje plutajućih objekata na površinskim vodama
  10. izvođenje u prostoru koji je izložen rizicima poplava i bujica
  11. izvođenje u zonama sanitarne zaštite izvorišta
  12. izvođenje u područjima u kojima su dopuštene iznimke i odstupanja iz članka 141. ovoga Zakona
  13. izvođenje naftovoda ili plinovoda ili drugih građevina koje provode fluide i
  14. izvođenje građevina s povećanim rizikom točkastog i raspršenog onečišćenja voda (npr. farme i druge građevine za poljoprivrednu proizvodnju).
- (4) Neovisno o stavku 2. ovoga članka, vodopravni uvjeti se izdaju kao zaseban akt za sljedeće zahvate u prostoru:
1. korištenje kopnenih voda radi obavljanja djelatnosti akvakulture u postupku davanja tog prava prema propisima o poljoprivrednom zemljištu
  2. istraživanje mineralnih sirovina iz neobnovljivih ležišta iz članka 110. stavka 4. i članka 111. ovoga Zakona prije izdavanja rješenja o odobrenju za istraživanje mineralnih sirovina prema propisima o rudarstvu
  3. vađenje mineralnih sirovina iz obnovljivih ležišta iz članka 110. stavka 5. ovoga Zakona
  4. vodoistražne radove i
  5. druge usluge i radove koji utječu ili mogu utjecati na ciljeve iz članka 5. stavka 2. i članka 46. ovoga Zakona u skladu s propisom iz članka 157. ovoga Zakona.
- (5) Pretpostavlja se da zahvati iz stavka 4. ovoga članka utječu ili mogu utjecati na ciljeve iz članka 5. stavka 2. i članka 46. ovoga Zakona, a taj se utjecaj mora sagledati u vodopravnim uvjetima.
- (6) Vodopravni uvjeti izdaju se kao neupravni akti u slučajevima iz stavka 2. i stavka 4. točaka 1. i 2. ovoga članka.
- (7) Na temelju izdanih vodopravnih uvjeta koji se izdaju kao neupravni akti ne može se neposredno izvoditi zahvat u prostoru.
- (8) Vodopravni uvjeti izdaju se kao upravni akti u slučajevima iz stavka 4. točaka 3., 4. i 5. ovoga članka.

(9) Na temelju izdanih vodopravnih uvjeta izdanih kao upravni akti može se neposredno izvoditi zahvat u prostoru.

(10) Vodopravne uvjete izdaju Hrvatske vode.

(11) Vodopravni uvjeti mogu se izmijeniti, na zahtjev stranke, zbog promjene osobe korisnika ili naziva korisnika.

*Kada vodopravni uvjeti nisu potrebni*

#### **Članak 159.**

(1) Vodopravni uvjeti nisu potrebni kada zahvat u prostoru ne utječe na ispunjenje ciljeva iz članka 5. stavka 2. i članka 46. ovoga Zakona, a osobito za građenje građevina u kojima se koristi voda za ljudsku potrošnju iz građevina za javnu vodoopskrbu i/ili ispuštaju sanitarne otpadne vode u građevine za javnu odvodnju.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se građevine navedene u toj odredbi grade u uređenom ili neuređenom inundacijskom području, vodopravni uvjeti su potrebni.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka stranci se dostavlja obrazložena obavijest da vodopravni uvjeti nisu potrebni te da za zahvat nije potrebno ishoditi vodopravnu potvrdu.

*Mišljenja drugih tijela*

#### **Članak 160.**

U postupku izdavanja vodopravnih uvjeta za zahvate u prostoru koji imaju utjecaja na vodne građevine za proizvodnju električne energije potrebno je pribaviti mišljenje korisnika tih vodnih građevina.

*Neizdavanje vodopravnih uvjeta*

#### **Članak 161.**

(1) Vodopravni uvjeti neće se izdati kada zahvat u prostoru nije dopušten ili je zabranjen, u sljedećim slučajevima:

1. za zahvate u prostoru koji nisu dopušteni ili su zabranjeni odlukom o zonama sanitarne zaštite
2. za građenje ili povećanje kapaciteta vodnih građevina za javnu odvodnju, ako nije donesena odluka o odvodnji otpadnih voda
3. za građenje građevina s predviđenim ispuštanjem otpadnih voda u površinske i/ili otpadne vode, ako to ispuštanje nije dopušteno ili je zabranjeno odredbama ovoga Zakona ili propisima donesenim na temelju njega
4. za drugo građenje koje je zabranjeno ili nije dopušteno po odredbama ovoga Zakona ili propisima donesenim na temelju njega
5. za zahvate u prostoru za koje prethodno nije proveden postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš sukladno posebnim propisima o zaštiti okoliša ili postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu sukladno posebnim propisima o zaštiti prirode

6. za zahvate u prostoru protivne zabranama iz članka 141. ovoga Zakona, osim dopuštenih iznimaka i odstupanja iz članka 141. ovoga Zakona, kao i zahvate u prostoru protivne zabranama iz članka 146. ovoga Zakona i
  7. kada idejni projekt nije usklađen s odredbama ovoga Zakona ili propisima donesenim na temelju njega.
- (2) Vodopravni uvjeti za građenje ili povećanje kapaciteta individualnih građevina odvodnje otpadnih voda izdaju se i ako nije donesena odluka o odvodnji otpadnih voda, a njima će se odrediti da te građevine moraju udovoljiti uvjetima ispuštanja otpadnih voda u tijela površinskih voda.
- (3) O neizdavanju vodopravnih uvjeta kao posebnih uvjeta u skladu s propisima o prostornom uređenju i propisima o gradnji stranci se dostavlja obrazloženi akt iz propisa o prostornom uređenju i propisa o gradnji.
- (4) O neizdavanju vodopravnih uvjeta za korištenje kopnenih voda radi obavljanja djelatnosti akvakulture u postupku davanja tog prava prema propisima o poljoprivrednom zemljištu stranci se dostavlja obrazložena obavijest.
- (5) O neizdavanju vodopravnih uvjeta koji su upravni akti donosi se rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje vodopravnih uvjeta.

### 3. MIŠLJENJE NA UVJETE OKOLIŠNE DOZVOLE

#### *Mišljenje na uvjete okolišne dozvole*

##### **Članak 162.**

- (1) Hrvatske vode izdaju mišljenje na uvjete okolišne dozvole kada je to uređeno propisima o zaštiti okoliša i na način uređen tim propisima.
- (2) Mišljenje na uvjete okolišne dozvole sadržava ocjenu sukladnosti predloženih uvjeta iz zahtjeva operatera u pogledu korištenja voda i ispuštanja otpadnih voda, s odredbama ovoga Zakona, provedbenih propisa i planova donesenih na temelju ovoga Zakona. Mišljenjem se mogu predložiti i druge mjere i uvjeti, osim mjera i uvjeta predloženih u zahtjevu operatera, ako su sukladne i s posebnim propisom o okolišnoj dozvoli.
- (3) Potvrdu na utvrđene uvjete okolišne dozvole izdaju Hrvatske vode na način određen propisima o zaštiti okoliša.
- (4) U slučaju iz članka 171. stavka 1. podstavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona, na prijedlog Hrvatskih voda, provest će se postupak razmatranja okolišne dozvole sukladno postupku iz posebnog propisa o zaštiti okoliša.

### 4. VODOPRAVNA POTVRDA

#### *Izdavanje vodopravne potvrde*

##### **Članak 163.**

- (1) Vodopravna potvrda izdaje se:
1. kao potvrda glavnog projekta u skladu s propisima o gradnji, ako je glavni projekt sukladan izdanim vodopravnim uvjetima

2. kao potvrda za promjenu namjene i uporabu građevine u skladu s propisima o prostornom uređenju, ako planirana promjena namjene i uporabe građevine nije protivna ovom Zakonu, provedbenim propisima i planovima donesenim na temelju ovoga Zakona
  3. kao potvrda za nezakonito izgrađenu zgradu koja se nalazi na području koje je odgovarajućim prostornim planom određeno kao planirani ili istraženi koridor ili površina vodnih građevina, na koju upućuju propisi o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, ako njezino postojanje nije protivno ovom Zakonu, provedbenim propisima i planovima donesenim na temelju ovoga Zakona
  4. ako je u slučaju iz članka 110. stavka 5. ovoga Zakona elaborat vađenja – izvedeno stanje sukladan izdanim vodopravnim uvjetima
  5. ako je elaborat o izvedenim vodoistražnim radovima sukladan izdanim vodopravnim uvjetima
  6. ako je snimka izvedenog stanja za druge radove koji utječu ili mogu utjecati na ciljeve iz članka 5. stavka 2. i članka 46. ovoga Zakona u skladu s propisom iz članka 157. ovoga Zakona sukladna izdanim vodopravnim uvjetima i
  7. u drugim slučajevima određenim propisom iz članka 157. ovoga Zakona.
- (2) Vodopravnu potvrdu izdaju Hrvatske vode.
- (3) Vodopravna potvrda neće se izdati:
1. ako nisu ispunjene pretpostavke iz stavka 1. ovoga članka
  2. za korištenje kopnenih voda radi obavljanja djelatnosti akvakulture u postupku davanja tog prava prema propisima o poljoprivrednom zemljištu i
  3. za istraživanje mineralnih sirovina iz neobnovljivih ležišta iz članka 110. stavka 4. i članka 111. ovoga Zakona prije izdavanja rješenja o odobrenju za istraživanje mineralnih sirovina prema propisima o rudarstvu.
- (4) O neizdavanju vodopravne potvrde u slučajevima iz stavka 3. točke 1. ovoga članka koja se odnosi na stavak 1. točke 1. i 2. ovoga članka stranci se dostavlja obrazloženi akt iz propisa o prostornom uređenju i propisima o gradnji.
- (5) O neizdavanju vodopravne potvrde u slučajevima iz stavka 3. točke 1. ovoga članka koja se odnosi na stavak 1. točke 3. i 4. ovoga članka, kao i u slučajevima iz stavka 3. točaka 2. i 3. ovoga članka Hrvatske vode donose rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje vodopravne potvrde.
- (6) O žalbi protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka odlučuje Ministarstvo.

## 5. VODOPRAVNE DOZVOLE

*Obveza pribavljanja vodopravne dozvole*

### **Članak 164.**

- (1) Vodopravna dozvola potrebna je za ispuštanje otpadnih voda i za korištenje voda, pod pretpostavkama propisanim člancima 165. i 169. ovoga Zakona.
- (2) Vodopravne dozvole izdaju Hrvatske vode.

*Vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda***Članak 165.**

Vodopravna dozvola je potrebna za svako ispuštanje otpadnih voda za koje se propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona propisuju granične vrijednosti emisija.

*Kad vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda nije potrebna***Članak 166.**

Vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda nije potrebna:

1. za ispuštanje oborinskih voda
2. kada se prema odredbama ovoga Zakona izdaje mišljenje na uvjete okolišne dozvole i
3. za sanitarne otpadne vode do 50 ES koje se putem individualnog sustava odvodnje ispuštaju u prirodni prijamnik, osim u posebnim slučajevima ispuštanja sanitarnih otpadnih voda od 10 do 50 ES u prirodni prijamnik u zaštićenom području u skladu s propisom iz članka 157. ovoga Zakona.

*Sadržaj vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda***Članak 167.**

(1) Vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda sadrži:

1. dopuštene količine otpadnih voda
2. granične vrijednosti emisija
3. obvezu ispitivanja i sastava otpadnih voda, u skladu s člankom 75. ovoga Zakona i
4. druge obveze utvrđene propisom iz članka 157. ovoga Zakona.

(2) Uz sadržaj iz stavka 1. ovoga članka, vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda, koja se izdaje korisnicima koji iz postojećih građevina ispuštaju otpadne vode, može sadržavati i privremeno dopuštenje ispuštanja otpadnih voda u količinama iznad onih propisanih propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona i graničnim vrijednostima emisija viših od onih propisanih propisom iz članka 70. stavka 4. ovoga Zakona, a u razdoblju određenom tim propisom (u daljnjem tekstu: razdoblje prilagodbe). Razdoblje prilagodbe je jednokratno.

*Uvid u akte o proizvodnji, uvozu, unosu i stavljanju na tržište kemikalija***Članak 168.**

Svako javnopravno tijelo koje na temelju posebnoga zakona izdaje akt kojim se dopušta proizvodnja, uvoz, unos i stavljanje na tržište kemikalija koje nakon uporabe dospijevaju u vode, uključujući i sredstva za zaštitu bilja, mineralna gnojiva i biocidne pripravke ili vodi evidenciju o kemikalijama, dužno je omogućiti Hrvatskim vodama uvid u akte ili podatke koji čine sadržaj predmetnih akata.

*Vodopravna dozvola za korištenje voda***Članak 169.**

(1) Vodopravna dozvola za korištenje voda izdaje se za svako korištenje voda iz članka 86. ovoga Zakona koje prelazi opseg iz članka 88. i 89. ovoga Zakona, osim za korištenje voda za koje se prema ovom Zakonu izdaje koncesija iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona ili korištenje iz članka 170. ovoga Zakona.

(2) Vodopravnom dozvolom za korištenje voda korisniku se određuju: namjena, mjesto, način, uvjeti i opseg korištenja voda te drugi uvjeti sadržani u propisu iz članka 157. ovoga Zakona.

*Kada vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna***Članak 170.**

(1) Vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna:

1. za korištenje voda iz članka 88. i 89. ovoga Zakona
2. za korištenje voda iz građevina za javnu vodoopskrbu
3. za radove iz članka 30. ovoga Zakona
4. za unutarnju plovidbu
5. za korištenje kopnenih voda radi obavljanja djelatnosti akvakulture
6. za korištenje voda za splavarenje, uključujući i rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima, osim u vidu gospodarske djelatnosti i
7. za korištenje voda za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama, osim radi obavljanja ugostiteljske ili druge gospodarske djelatnosti.

(2) Vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna za korištenje voda za splavarenje, uključujući i rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima u vidu gospodarske djelatnosti, kao i korištenje voda za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama, ako se navedene aktivnosti obavljaju u cijelosti ili dijelom, unutar nacionalnog parka ili parka prirode. U tom slučaju potrebno je koncesijsko odobrenje koje se izdaje sukladno propisima o zaštiti prirode.

(3) Iznimno od stavka 1. točke 2. ovoga članka, vodopravna dozvola za korištenje voda izdaje se i kada se voda iz građevina za javnu vodoopskrbu koristi za drugu javnu namjenu koja je određena odlukom iz članka 96. stavka 3. ovoga Zakona iz istog vodnog tijela. U takvom slučaju smatra se da korisnik druge javne namjene ima vlastiti vodozahvat na istom vodnom tijelu odnosno na mjestu akumuliranja ili skladištenja ako se voda isporučena iz građevina za javnu vodoopskrbu akumulira ili skladišti prije korištenja. Korisnik druge namjene i isporučitelj vodne usluge prethodno sklapaju ugovor o isporuci vode po cijeni određenoj na način kako se uređuju posebne isporuke vode prema zakonu kojim se uređuju vodne usluge.

*Preispitivanje i usklađenje vodopravnih dozvola***Članak 171.**

(1) Izvršna ili pravomoćna vodopravna dozvola se po službenoj dužnosti preispituje najviše jednom u razdoblju važenja Plana upravljanja vodnim područjima:

- radi usklađenja s Planom upravljanja vodnim područjima

- ako bitne promjene u najboljoj raspoloživoj tehnici (NRT), kako je uređena propisima o zaštiti okoliša, omogućuju znatno smanjenje emisija u vode i vodni okoliš, bez nametanja većih troškova, i
  - radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i na temelju njega donesenih provedbenih propisa, posebnim propisom ili propisom Europske unije koji se izravno primjenjuju u zakonodavstvu Republike Hrvatske.
- (2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka vodopravna dozvola može se ukinuti ili izmijeniti po službenoj dužnosti.
- (3) Korisnik vodopravne dozvole dužan je Hrvatskim vodama staviti na uvid svu dokumentaciju i podatke potrebne za primjenu ovoga članka.
- (4) Ako je vodopravna dozvola koja se preispituje po stavku 1. ovoga članka sukladna novom Planu upravljanja vodnim područjima, o tome Hrvatske vode izdaju obavijest o sukladnosti.

*Ukidanje i izmjena vodopravne dozvole*

**Članak 172.**

- (1) Zakonita vodopravna dozvola ukinut će se na zahtjev korisnika vodopravne dozvole ili po službenoj dužnosti zbog:
- prestanka korisnika ili oduzimanja poslovne sposobnosti korisniku
  - pogoršanja stanja vodnoga tijela koje onemogućuje korištenje prava iz vodopravne dozvole
  - potpunog nekorištenja prava iz vodopravne dozvole ili djelomičnog nekorištenja u velikoj mjeri, u skladu s propisom iz članka 157. ovoga Zakona
  - neispunjenja drugih obveza iz vodopravne dozvole određenih u skladu s propisom iz članka 157. ovoga Zakona koje se ne može otkloniti izmjenom vodopravne dozvole
  - izdavanja nove vodopravne dozvole na istoj lokaciji i
  - izdavanja okolišne dozvole prema posebnim propisima o zaštiti okoliša na istoj lokaciji.
- (2) Zakonita vodopravna dozvola izmijenit će se na zahtjev korisnika vodopravne dozvole ili po službenoj dužnosti zbog:
- pogoršanja stanja vodnoga tijela koje bitno ograničava korištenje prava iz vodopravne dozvole
  - djelomičnog nekorištenja prava iz vodopravne dozvole u manjoj mjeri određenoj propisom iz članka 157. ovoga Zakona
  - izmjene trase građenja vodne građevine zbog nemogućnosti izvođenja ili radi bitno povoljnijeg ili bržeg rješavanja imovinskopravnih odnosa i
  - neispunjenja drugih obveza iz vodopravne dozvole određenih u skladu s propisom iz članka 157. ovoga Zakona koje se može otkloniti izmjenom vodopravne dozvole.
- (3) Vodopravna dozvola može se izmijeniti, na zahtjev stranke, zbog promjene osobe korisnika ili naziva korisnika.

## 6. POSEBNI UVJETI PRIKLJUČENJA I POTVRDA O SUKLADNOSTI S POSEBNIM UVJETIMA PRIKLJUČENJA

*Posebni uvjeti priključenja na komunalne vodne građevine*

### Članak 173.

- (1) Posebnim uvjetima priključenja određuju se tehnički zahtjevi kojima mora udovoljiti građevina da bi njezini interni vodovodni i odvodni sustavi bili priključeni na komunalne vodne građevine te uvjeti za ugradnju i održavanje vodomjera i mjerača protoka otpadnih voda sukladno općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga.
- (2) Posebni uvjeti priključenja izdaju se kada propisi o prostornom uređenju i propisi o gradnji upućuju na izdavanje posebnih uvjeta prema posebnom zakonu.
- (3) Posebne uvjete priključenja izdaje javni isporučitelj vodne usluge.

*Potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja na komunalne vodne građevine*

### Članak 174.

- (1) Potvrdom o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja potvrđuje se, na način određen propisima o gradnji, da je glavni projekt za ishođenje građevinske dozvole ili drugoga akta kojim se dopušta građenje sukladan posebnim uvjetima priključenja.
- (2) Potvrdu o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja izdaje javni isporučitelj vodne usluge.
- (3) Javni isporučitelj vodne usluge dužan je u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, osim ako propisima o prostornom uređenju i gradnji nije propisan kraći rok, izdati potvrdu iz stavka 1. ovoga članka ili odbiti zahtjev za izdavanjem potvrde.

*Posebni uvjeti priključenja na građevine urbane oborinske odvodnje i potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja na građevine urbane oborinske odvodnje*

### Članak 175.

- (1) Jedinica lokalne samouprave izdaje posebne uvjete priključenja na građevine urbane oborinske odvodnje sukladno odluci o odvodnji otpadnih voda u postupcima ishođenja lokacijske dozvole ili građevinske dozvole koja se izdaje bez lokacijske dozvole koji se vode prema propisima o prostornom uređenju i gradnji.
- (2) Javni isporučitelj vodnih usluga na kojeg je jedinica lokalne samouprave sukladno zakonu kojim se uređuju vodne usluge prenijela nadležnost upravljanja projektom gradnje građevina urbane oborinske odvodnje, obavlja i poslove izdavanja posebnih uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Izdavatelj posebnih uvjeta priključenja na građevine urbane oborinske odvodnje izdaje i potvrdu o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja. Na izdavanje potvrde primjenjuju se odredbe članka 174. stavka 3. ovoga Zakona.

## XI. KONCESIJE

*Vrste koncesija u vodnom gospodarstvu*

### Članak 176.

U području vodnoga gospodarstva izdaju se koncesije za:

- gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra iz članka 177. ovoga Zakona i
- usluge i radove iz članka 186. ovoga Zakona.

## 1. KONCESIJE ZA GOSPODARSKO KORIŠTENJE VODA

*Vrste koncesija za gospodarsko korištenje voda*

### Članak 177.

(1) Koncesija za korištenje voda potrebna je za:

1. korištenje vodne snage radi proizvodnje električne energije
2. zahvaćanje voda radi korištenja za tehnološke i slične potrebe u količini većoj od 10.000,00 m<sup>3</sup> godišnje
3. zahvaćanje mineralnih i geotermalnih voda, osim u slučaju iz točke 4. ovoga stavka
4. zahvaćanje voda za ljudsku potrošnju, uključujući mineralne i geotermalne vode, osim voda isporučenih putem isporučitelja vodne usluge javne vodoopskrbe, radi stavljanja na tržište u izvornom obliku, osim u slučaju iz članka 102. stavka 1. ovoga Zakona, ili u prerađenom obliku, u bocama ili drugoj ambalaži i
5. eksploatacija pijeska i šljunka iz obnovljivih ležišta u području značajnom za vodni režim.

(2) Kada se koncesija iz stavka 1. ovoga članka ne može ostvariti bez prava građenja na javnom vodnom dobru, uz sklapanje ugovora o koncesiji sklapa se i ugovor o pravu građenja iz članka 18. ovoga Zakona.

(3) Pravo gospodarskog korištenja kopnenih voda radi obavljanja djelatnosti akvakulture ostvaruje se prema propisima o poljoprivrednom zemljištu.

*Kada koncesija za gospodarsko korištenje voda nije potrebna*

### Članak 178.

(1) Koncesije iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona nisu potrebne:

1. Republici Hrvatskoj, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave niti pravnim osobama kojima su Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave jedini udjeličar, dioničar ili osnivač s isključivim pravom odlučivanja
2. za zahvaćanje voda iz članka 102. ovoga Zakona i
3. za korištenje kopnenih voda radi obavljanja djelatnosti akvakulture.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, koncesija iz članka 177. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona potrebna je pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska, jedi-

nica lokalne i područne (regionalne) samouprave jedini udjeličar, dioničar ili osnivač s isključivim pravom odlučivanja.

*Postupak davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda*

**Članak 179.**

- (1) Koncesija za namjene iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona daje se u postupku uređenom zakonom kojim se uređuju koncesije.
- (2) Kada je vlasnik nekretnine ili nositelj drugoga stvarnog prava na nekretnini na mjestu planirane koncesije jedini mogući koncesionar, smatra se da postojeća i/ili planirana gospodarska aktivnost tog vlasnika ili nositelja drugoga stvarnog prava čini s predmetom koncesije za koju se zahtjev podnosi neodvojivu tehnološku ili funkcionalnu cjelinu te da koncesija služi isključivo za obavljanje te gospodarske aktivnosti.
- (3) Koncesija iz članka 177. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona izdaje se na zahtjev pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska jedini udjeličar, dioničar ili osnivač s isključivim pravom odlučivanja.
- (4) Za koncesiju iz članka 177. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona kao kriterij za odabir ekonomski najpovoljnije ponude može se odrediti postojanje uređenog deponija i njegova blizina mjestu koncesije.

*Dodatni sadržaj dokumentacije za nadmetanje*

**Članak 180.**

- (1) Dokumentacija za nadmetanje u postupku davanja koncesija iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona mora, osim sastavnica uređenih zakonom kojim se uređuju koncesije, sadržavati i:
  1. posebne uvjete koje izdaju Hrvatske vode prema stavku 2. ovoga članka (u daljnjem tekstu: koncesijski uvjeti)
  2. poziv ponuditeljima da dostave dokaz o dopuštenosti zahvata u prostoru prema stavku 3. ovoga članka i
  3. mišljenja drugih tijela državne uprave, jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima prema stavcima 4., 5. i 6. ovoga članka.
- (2) Koncesijskim uvjetima određuju se uvjeti korištenja vode, količine vode, vodna snaga, uvjeti, način i količine vađenja šljunka i pijeska, radnje, rokovi, ograničenja i zabrane koje mora ispunjavati koncesionar.
- (3) Ako ostvarenje koncesije iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona nije moguće bez poduzimanja određenoga zahvata u prostoru za koji se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji mora ishoditi lokacijska dozvola ili drugi akt, kojim se dokazuje da je zahvat u prostoru sukladan dokumentima prostornog uređenja, ponuditelj će biti pozvan podnijeti i takav dokaz.
- (4) O davanju koncesija na području zaštićenom na temelju posebnoga zakona mišljenje daje nadležno ministarstvo.
- (5) O davanju koncesije iz članka 177. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona mišljenje daje tijelo državne uprave nadležno za plovidbu unutarnjim vodama, ako je mjesto koncesije na unutarnjem vodnom putu.

(6) Mišljenje iz stavaka 4. i 5. ovoga članka pribavlja Ministarstvo.

(7) Ako se mišljenje iz stavaka 4. i 5. ovoga članka ne dostavi davatelju koncesije, u roku određenom propisom iz članka 185. ovoga Zakona, smatra se da je izdano bezuvjetno mišljenje u korist davanja koncesije. Davatelj koncesije je dužan, dopisom kojim traži izdavanje mišljenja, upozoriti davatelja mišljenja na posljedicu propusta pravodobnoga davanja mišljenja.

(8) Odredbe stavaka 1. do 5. ovoga članka primjenjuju se i na davanje koncesije na zahtjev, osim što:

- se ne izrađuje dokumentacija za nadmetanje i
- mišljenja tijela državne uprave, jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima pribavlja Ministarstvo.

*Sadržaj ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje voda*

**Članak 181.**

(1) Ugovor o koncesiji iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona ima sadržaj propisan zakonom kojim se uređuju koncesije.

(2) Ugovor o koncesiji sadržava i upućivanje da se iznos naknade za koncesiju, rokovi i način plaćanja naknade za koncesiju određuju, sukladno propisu iz članka 185. ovoga Zakona, rješenjem o obračunu naknade za koncesiju izdanom na temelju članka 183. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Koncesijski uvjeti iz članka 180. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona sastavni su dio ugovora o koncesiji.

(4) Nepostupanje po koncesijskim uvjetima iz članka 180. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona razlog je za jednostrani raskid ugovora o koncesiji.

(5) Protupravna eksploatacija šljunka i pijeska u području značajnom za vodni režim od strane koncesionara bilo koje koncesije iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona razlog je za jednostrani raskid ugovora o koncesiji iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Davatelj koncesije iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona dužan je obavijestiti nadležno državno odvjetništvo o nepoštivanju ugovornih obveza koncesionara te dostaviti ministarstvu nadležnom za financije izvješće o poduzetim radnjama.

*Promjena uvjeta koncesije za gospodarsko korištenje voda*

**Članak 182.**

(1) Ako u razdoblju trajanja koncesije iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona nastanu promjene u vodnom režimu, a osobito ako nastupi znatnije pogoršanje stanja voda ili se proglasi znatno promijenjeno vodno tijelo sukladno članku 61. stavku 1. podstavku 1. ovoga Zakona je u javnom interesu potrebno ograničiti opseg koncesije ili tražiti prilagođavanje s novonastalim stanjem, davatelj koncesije i koncesionar potpisat će dodatak ugovora o koncesiji, sastavni dio kojeg su izmijenjeni koncesijski uvjeti, a koncesionar može zahtijevati raskid ugovora ako izmijenjene koncesijske uvjete smatra nepravilnim.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i u slučajevima iz članka 171. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Obavijest iz članka 171. stavka 4. ovoga Zakona izdaje se na koncesijske uvjete ako su sukladni novom Planu upravljanja vodnim područjima.

(4) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka koncesionar nema pravo na naknadu štete.

*Obračun i naplata naknade za koncesiju za gospodarsko korištenje voda*

#### **Članak 183.**

(1) Obračun i naplatu naknade za koncesije iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona obavljaju Hrvatske vode.

(2) Naknada za koncesije iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona obračunava se i naplaćuje sukladno propisu iz članka 185. ovoga Zakona.

*Nadzor nad ispunjenjem ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje voda*

#### **Članak 184.**

Nadzor nad ispunjenjem ugovora o koncesiji iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona obavlja Ministarstvo, a stručnu potporu pri nadzoru ispunjenja koncesijskih uvjeta pružaju Hrvatske vode.

*Propis o uvjetima davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda*

#### **Članak 185.**

Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje uvjete davanja koncesija iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona, a osobito rok na koji se daje koncesija, najniži iznos naknade za koncesiju, način određivanja iznosa naknade za koncesiju te rokove izdavanja mišljenja iz članka 180. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona.

## **2. KONCESIJE ZA USLUGE I RADOVE**

*Koncesija za usluge i radove*

#### **Članak 186.**

(1) Koncesija za usluge i radove ne daje se za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe.

(2) Koncesija za usluge i radove ne daje se za obavljanje djelatnosti javne odvodnje.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, pravna ili fizička osoba može koncesijom steći pravo pružanja usluge pražnjenja i odvoza otpadnih voda iz individualnog sustava odvodnje.

(4) Pravna ili fizička osoba može koncesijom steći pravo pružanja usluge javnoga navodnjavanja i/ili pravo izvođenja radova u djelatnosti javnoga navodnjavanja.

*Rokovi na koje se daju koncesije za usluge i radove*

#### **Članak 187.**

(1) Koncesija za pružanje usluge pražnjenja i odvoza otpadnih voda iz individualnog sustava odvodnje daje se na razdoblje od tri do pet godina.

(2) Koncesija za pružanje usluge javnoga navodnjavanja daje se na razdoblje od tri do pet godina.

(3) Koncesija za radove u djelatnosti javnog navodnjavanja daje se na razdoblje od najviše 20 godina.

### 3. ZAJEDNIČKE ODREDBE O KONCESIJAMA

*Primjena zakona kojim se uređuju koncesije i postupak davanja koncesija*

#### **Članak 188.**

Na sva pitanja koja se odnose na koncesije, a koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuje se zakon kojim se uređuju koncesije.

*Odluka o davanju koncesije*

#### **Članak 189.**

(1) Odluku o davanju koncesije donosi davatelj koncesije, i to:

1. za koncesiju iz članka 177. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, snage postrojenja od 20 MW i više – Hrvatski sabor
2. za koncesiju iz članka 177. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, snage postrojenja od 5 MW do 20 MW i za koncesije iz članka 177. stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga Zakona – Vlada Republike Hrvatske
3. za koncesiju iz članka 177. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, snage postrojenja do 5 MW i za koncesije iz članka 177. stavka 1. točaka 2. i 5. ovoga Zakona – Ministarstvo
4. za koncesiju iz članka 186. stavka 3. ovoga Zakona – javni isporučitelj vodnih usluga sukladno zakonu kojim se uređuju vodne usluge ili
5. za koncesiju iz članka 186. stavka 4. ovoga Zakona – predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

(2) Postupak davanja koncesije iz stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga članka, osim donošenja odluke o davanju koncesije, provodi Ministarstvo.

(3) Obveze davatelja koncesije propisane zakonom kojim se uređuju koncesije izvršava Ministarstvo za koncesije iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona.

*Ugovorne strane ugovora o koncesiji*

#### **Članak 190.**

(1) Ugovor o koncesiji iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona u ime Republike Hrvatske sklapaju Ministarstvo i koncesionar.

(2) Ugovor o koncesiji iz članka 186. stavka 3. ovoga Zakona sklapaju javni isporučitelj zastupan po upravi i koncesionar.

(3) Ugovor o koncesiji iz članka 186. stavka 4. ovoga Zakona sklapaju jedinica područne (regionalne) samouprave zastupana po županu i koncesionar.

*Dodatna obveza dostavljanja ugovora o koncesiji***Članak 191.**

- (1) Ministarstvo dostavlja Hrvatskim vodama ugovore o koncesiji iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona radi upisa u očevidnik koncesija koji se vodi prema odredbama ovoga Zakona.
- (2) Rok za dostavu ugovora o koncesiji iz stavka 1. ovoga članka je deset dana od dana sklapanja ugovora o koncesiji.

*Raskid ugovora o koncesiji***Članak 192.**

- (1) Ugovor o koncesiji može se jednostrano raskinuti zbog razloga predviđenih zakonom kojim se uređuju koncesije i ovim Zakonom.
- (2) Prihod od naknade štete koju koncesionar duguje davatelju koncesije prihod je davatelja koncesije.

*Prihod od naknade za koncesiju***Članak 193.**

- (1) Naknada za koncesije iz članka 177. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona prihod je državnoga proračuna.
- (2) Naknada za koncesiju iz članka 177. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona dijeli se između Republike Hrvatske i jedinice lokalne samouprave na čijem se području ostvaruje pravo crpljenja voda sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (3) Naknada za koncesiju koja se obračunava i plaća na koncesije iz članka 177. stavka 1. točaka 2., 3. i 5. ovoga Zakona dijeli se između Republike Hrvatske i jedinica područne (regionalne) samouprave na čijem se području ostvaruje koncesija tako da udio jedinica područne (regionalne) samouprave iznosi 80 %, a države 20 %.
- (4) Naknada za koncesiju iz članka 186. stavka 3. ovoga Zakona prihod je javnog isporučitelja vodnih usluga.
- (5) Naknada za koncesiju iz članka 186. stavka 4. ovoga Zakona prihod je proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave.

**XII. NACIONALNO VIJEĆE ZA VODE I HRVATSKE VODE****1. NACIONALNO VIJEĆE ZA VODE***Nadležnost***Članak 194.**

Nacionalno vijeće za vode osniva se radi razmatranja sustavnih pitanja upravljanja vodama, usklađivanja različitih potreba i interesa te predlaganja mjera za razvoj i poboljšanje vodnog sustava u Republici Hrvatskoj.

*Sastav***Članak 195.**

- (1) Nacionalno vijeće za vode ima predsjednika i deset članova koje na vrijeme od četiri godine imenuje Hrvatski sabor.
- (2) Predsjednik i članovi Nacionalnog vijeća za vode imenuju se iz reda zastupnika u Hrvatskom saboru te iz reda istaknutih znanstvenika i stručnih djelatnika iz područja upravljanja vodama i tome srodnih područja.

*Djelokrug***Članak 196.**

- (1) Nacionalno vijeće za vode:
1. razmatra i daje mišljenje o prijedlozima zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja u vezi s upravljanjem vodama
  2. razmatra provođenje zakona i drugih propisa o upravljanju vodama
  3. razmatra potrebu promjene Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima
  4. razmatra sustav financiranja upravljanja vodama i način korištenja tako osiguranih sredstava
  5. razmatra rad i ulogu institucija za upravljanje vodama i
  6. razmatra potrebe koje se putem sustava upravljanja vodama ostvaruju u različitim djelatnostima i područjima života (uređenje naselja, zaštita ekosustava, poljoprivreda, ribarstvo, energetika, plovidba, industrija, turizam i dr.).
- (2) U vezi s pitanjima koja razmatra, Nacionalno vijeće za vode daje mišljenja, utvrđuje stajališta i prijedloge, predlaže donošenje propisa i poduzimanje mjera.

*Poslovnik i obavljanje stručnih poslova***Članak 197.**

- (1) Nacionalno vijeće za vode donosi poslovnik o svom radu.
- (2) Stručni i drugi poslovi potrebni za rad Nacionalnog vijeća za vode obavljaju se u skladu s poslovníkom.
- (3) Stručne i druge poslove potrebne za rad Nacionalnog vijeća za vode obavlja Ministarstvo.

**2. HRVATSKE VODE***Pravni status***Članak 198.**

- (1) Puni naziv Hrvatskih voda je Hrvatske vode – pravna osoba za upravljanje vodama.
- (2) Skraćeni naziv je: Hrvatske vode.
- (3) Sjedište Hrvatskih voda je u Zagrebu.

(4) Na Hrvatske vode se, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, primjenjuju propisi koji vrijede za ustanove.

*Djelatnost Hrvatskih voda*

**Članak 199.**

(1) Djelatnost Hrvatskih voda je upravljanje vodama u granicama poslova iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Poslovi Hrvatskih voda su:

1. u izradi planskih dokumenata za upravljanje vodama – priprema nacрта prijedloga Strategije upravljanja vodama, priprema nacрта prijedloga Plana upravljanja vodnim područjima, priprema nacрта prijedloga višegodišnjih programa gradnje, donošenje detaljnih planova i programa uz planove upravljanja vodnim područjem; priprema prijedloga financijskog plana i donošenje Plana upravljanja vodama

2. u studijskim i analitičkim poslovima – priprema stručnih podloga za izradu propisa u području vodnoga gospodarstva, izrada projektnih zadataka, konceptijskih rješenja, studija i investicijskih programa i revizija projektne dokumentacije, osim kontrole glavnih projekata u smislu propisa o prostornom uređenju i gradnji

3. u uređenju voda i zaštiti od štetnog djelovanja voda – praćenje i utvrđivanje hidroloških prilika (uključujući motrenje, prikupljanje, kontrolu, obradu, čuvanje i objavu hidroloških podataka, analizu hidrološkog režima, prognozu hidroloških ekstremnih pojava, poplava i suša), procjena poplavnih rizika, praćenje stanja vodotoka i stanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina; investitorski poslovi u gradnji i održavanju regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina; upravljanje projektima gradnje regulacijsko-zaštitnih vodnih građevina; nadzor nad građenjem i održavanjem regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina; upravljanje poplavnim rizicima; rukovođenje i nadzor te provedba preventivne, redovite i izvanredne obrane od poplava

4. u melioracijskoj odvodnji – investitorski poslovi u gradnji i održavanju građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju; upravljanje projektima gradnje građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju; nadzor nad građenjem i održavanjem građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju

5. u korištenju voda – utvrđivanje zaliha voda, skrb o strateškim zalihama voda, vodoistražni radovi, davanje mišljenja na opće akte koje na temelju ovoga Zakona donose jedinice lokalne samouprave i/ili jedinice regionalne (područne) samouprave; poduzimanje drugih mjera za namjensko i racionalno korištenje voda; sufinanciranje gradnje građevina za javnu vodoopskrbu i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji

6. u zaštiti voda – upravljanje kakvoćom voda, primjena i nadzor nad primjenom drugih obveznika primjene mjera iz Državnoga plana mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, davanje mišljenja, a iznimno i suglasnosti, na opće akte koje na temelju ovoga Zakona donose jedinice lokalne samouprave i/ili jedinice regionalne (područne) samouprave, sufinanciranje

- gradnje građevina za javnu odvodnju otpadnih voda i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji
7. u navodnjavanju – upravljanje projektima gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave sukladno nacionalnim programima i projektima; sufinanciranje gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave
8. upravljanje javnim vodnim dobrom
9. vođenje vodne dokumentacije i jedinstvenoga informacijskog sustava voda te izdavanje vodopravnih akata u skladu s ovim Zakonom
10. stručni poslovi u vezi s davanjem koncesija za gospodarsko korištenje voda
11. stručni nadzor nad provođenjem uvjeta iz vodopravnih akata i koncesijskih uvjeta (vodni nadzor)
12. obračun i naplata naknada za koncesije za gospodarsko korištenje voda
13. obračun i naplata vodnih naknada u skladu sa zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva
14. upravljanje posebnim projektima određenih Zakonom, odlukom Vlade Republike Hrvatske ili Upravnoga vijeća Hrvatskih voda i
15. drugi poslovi stavljeni u nadležnost Hrvatskim vodama ovim Zakonom, drugim zakonom i statutom Hrvatskih voda.
- (3) Djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavlja se kao javna služba.
- (4) Poslovi iz stavka 2. točaka 9. do 13. ovoga članka obavljaju se kao javne ovlasti.

#### *Imovina*

#### **Članak 200.**

- (1) Imovina Hrvatskih voda utvrđena je bilancom i drugim poslovnim knjigama.
- (2) Imovinu Hrvatskih voda čine i druge stvari, prava, novac i obveze koje Hrvatske vode steknu odnosno preuzmu u skladu sa Zakonom.
- (3) Poslovanje Hrvatskih voda financira se iz vodnih naknada koje su uređene zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

#### *Odgovornost za obveze*

#### **Članak 201.**

- (1) Hrvatske vode za svoje obveze odgovaraju cijelom svojom imovinom.
- (2) Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Hrvatskih voda.

#### *Zabrana i ograničenje poslovne sposobnosti*

#### **Članak 202.**

- (1) Hrvatske vode neće za ime i u korist treće osobe uzimati zajmove i/ili kredite, preuzimati dugove, preuzimati ispunjenje, pristupati dugu, davati jamstva ili mjenična jamstva niti podmiriti tuđi dug s pravom ili bez prava subrogacije.

(2) Pod tuđim dugom, u smislu stavka 1. ovoga članka, smatra se i dug koji nastane radi izgradnje vodnih građevina na kojima treće osobe imaju pravo vlasništva ili koje će se prenijeti u vlasništvo trećih osoba.

(3) Hrvatske vode mogu, do iznosa predviđenoga statutom, preuzeti ispunjenje duga ili podmiriti dug trgovačkih društava u kojima Hrvatske vode imaju većinski udio, osim duga nastalog radi izgradnje građevina na kojima to trgovačko društvo nema pravo vlasništva ili koje će se prenijeti u vlasništvo trećih osoba, a preko iznosa određenoga statutom uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

(4) Pravni poslovi sklopljeni protivno stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka su ništetni.

(5) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, Hrvatske vode mogu uzimati zajmove i/ili kredite za gradnju komunalnih vodnih građevina uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

#### *Upravno vijeće*

#### **Članak 203.**

(1) Tijelo upravljanja Hrvatskih voda je Upravno vijeće koje čini sedam članova.

(2) Šest članova Upravnoga vijeća imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra.

(3) Jednoga člana Upravnoga vijeća imenuju i razrješuju radnici odnosno radničko vijeće Hrvatskih voda prema posebnim propisima o radu.

(4) Predsjednika Upravnoga vijeća biraju i razrješuju članovi upravnoga vijeća iz svojih redova.

(5) Članovi Upravnoga vijeća imenuju se na razdoblje od četiri godine.

(6) Članovi Upravnog vijeća prvenstveno se imenuju iz reda nositelja javnih dužnosti i stručnjaka s područja upravljanja vodama, gospodarstva i javnih financija.

(7) Članom Upravnog vijeća ne može biti osoba koja je u poslovnom odnosu s Hrvatskim vodama.

(8) Vlada Republike Hrvatske, radnici odnosno radničko vijeće mogu razriješiti člana Upravnog vijeća i prije isteka vremena na koje je imenovan, a dužni su ga razriješiti ako nastupe okolnosti iz stavka 7. ovoga članka.

#### *Djelokrug Upravnog vijeća*

#### **Članak 204.**

(1) Upravno vijeće:

1. donosi statut
2. donosi Financijski plan i Plan upravljanja vodama
3. utvrđuje nacrt prijedloga Plana upravljanja vodnim područjima
4. prihvaća izvješća o izvršenju Financijskog plana i Plana upravljanja vodama
5. donosi pravilnik o unutarnjem ustrojstvu
6. donosi opće akte potrebne za poslovanje Hrvatskih voda i druge akte koje prema ovome Zakonu donose Hrvatske vode
7. donosi poslovnik o svome radu

8. razmatra izvješća generalnog direktora i o tome donosi odluke
  9. odlučuje o osnivanju društava kapitala ili drugih pravnih osoba te o ulaganjima u te pravne osobe
  10. odlučuje o zaduživanju iznad iznosa određenog statutom
  11. odlučuje o otuđenju i opterećenju nekretnina čija vrijednost prelazi iznos određen statutom i
  12. obavlja druge poslove i zadatke određene ovim Zakonom, statutom i općim aktima Hrvatskih voda.
- (2) Akt iz stavka 1. točke 1. ovoga članka te iz stavka 1. točke 10. ovoga članka, kada iznos zaduženja prelazi Financijski plan, donosi se uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

*Generalni direktor*

**Članak 205.**

- (1) Voditelj poslovanja Hrvatskih voda je generalni direktor.
- (2) Generalni direktor:
  1. zastupa i predstavlja Hrvatske vode
  2. vodi i organizira poslovanje Hrvatskih voda
  3. donosi plan sistematiziranih radnih mjesta
  4. predlaže Upravnom vijeću akte iz članka 204. stavka 1. ovoga Zakona
  5. donosi provedbene planove, metodologije i druge akte koje prema provedbenim propisima donose Hrvatske vode
  6. podnosi izvješća o stanju vodnog režima i poslovanju Hrvatskih voda
  7. donosi akte poslovanja, osim onih koje donosi Upravno vijeće
  8. osigurava obavljanje stručnih poslova za rad Upravnog vijeća i
  9. obavlja druge poslove i zadatke sukladno statutu.
- (3) Generalni direktor odgovoran je za zakonitost poslovanja Hrvatskih voda.

*Imenovanje generalnog direktora*

**Članak 206.**

- (1) Generalnoga direktora imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra.
- (2) Generalni direktor imenuje se na vrijeme od pet godina.
- (3) Za generalnoga direktora može se imenovati osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij u području prirodnih, tehničkih, biotehničkih i društvenih znanosti, u poljima ekonomije i prava te da ima najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodećim poslovima u vodnogospodarskim djelatnostima.
- (4) Dodatni uvjeti za imenovanje generalnoga direktora mogu se odrediti statutom.

*Statut***Članak 207.**

Statutom Hrvatskih voda se uređuju:

1. način odlučivanja i druge ovlasti Upravnoga vijeća i generalnoga direktora
2. osnivanje i nadležnosti stručnoga savjeta
3. osnove unutarnjeg ustrojstva
4. način i uvjeti raspolaganja sredstvima
5. način ostvarivanja odnosa s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u pitanjima upravljanja vodama
6. način ostvarivanja javnosti rada
7. naknada za rad i naknada putnih troškova članovima Upravnoga vijeća te
8. druga pitanja za koja je ovim ili drugim zakonom određeno da se uređuju statutom.

*Obavljanje vodočuvarske službe te rukovanje i održavanje uređaja na regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama*

**Članak 208.**

Poslove vodočuvarske službe, rukovanja i održavanja strojarske i električne opreme na crpnim stanicama za obranu od poplava, rukovanja i održavanja uređaja na regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama (uređaji na branama i ustavama), rukovanja i održavanja vodomjernih stanica (limnigrafi, automatske vodomjerne stanice i sl.), poslove iz članka 114. stavka 2., članka 115. stavka 2. i članka 116. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona obavljaju Hrvatske vode.

**XIII. POSEBNE DJELATNOSTI ZA POTREBE UPRAVLJANJA VODAMA**

*Posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama*

**Članak 209.**

(1) Posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama su:

1. vodoistražni radovi i druge hidrogeološke usluge
2. poslovi preventivne obrane od poplava te poslovi i mjere redovite i izvanredne obrane od poplava
3. održavanje detaljnih građevina za melioracijsku odvodnju i građevina za navodnjavanje
4. sprječavanje širenja i otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i vodnoga dobra
5. uzimanje uzoraka i ispitivanje voda, osim vode za ljudsku potrošnju prema posebnim propisima i
6. ispitivanje vodonepropusnosti građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

(2) Djelatnosti iz stavka 1. točaka 2. i 4. ovoga članka su usluge od općeg gospodarskog interesa.

*Uvjeti za obavljanje posebnih djelatnosti za potrebe upravljanja vodama***Članak 210.**

- (1) Za obavljanje posebnih djelatnosti za potrebe upravljanja vodama moraju biti ispunjeni i posebni uvjeti, a osobito tehnička opremljenost, brojnost i stručnost zaposlenika.
- (2) Posebne uvjete iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom, u kojem propisuje i branjena područja iz članka 128. stavka 2. ovoga Zakona. Posebni uvjeti za obavljanje djelatnosti iz članka 209. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona propisuju se uz prethodno mišljenje Hrvatske akreditacijske agencije.
- (3) Ispunjenje posebnih uvjeta iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se rješenjem Ministarstva u upravnom postupku (rješenje o ispunjenju posebnih uvjeta) na zahtjev stranke. Rješenja o ispunjenju posebnih uvjeta izdaju se na razdoblje od najviše deset godina.
- (4) Za djelatnost iz članka 209. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona rješenje o ispunjenju posebnih uvjeta se izdaje po branjenim područjima.
- (5) Vodopravni inspektor je ovlašten usmenim rješenjem dopustiti obavljanje djelatnosti iz članka 209. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona i na susjednom branjenom području / branjenim područjima:
- kada se zbog izvanrednih okolnosti u stadijima redovite i izvanredne obrane od poplava ne može očekivati da će imatelj rješenja o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz članka 209. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona na odnosnom branjenom području uspješno provesti obranu od poplava vlastitim ljudstvom i opremom odnosno
  - kada za odnosno branjeno područje ne postoji važeće rješenje o ispunjenju posebnih uvjeta.
- (6) Imatelj Rješenja o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz članka 209. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona može obavljati i djelatnost iz članka 209. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.
- (7) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Ukidanje rješenja o ispunjenju posebnih uvjeta***Članak 211.**

- (1) Izvršno odnosno pravomoćno rješenje o ispunjenju posebnih uvjeta Ministarstvo može ukinuti po službenoj dužnosti ako:
1. nakon njegova izdavanja utvrdi prestanak ispunjavanja bilo kojeg posebnog uvjeta propisanoga propisom iz članka 210. stavka 2. ovoga Zakona
  2. imatelj rješenja o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz članka 209. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona ne izvršava ili neuredno izvršava svoje obveze iz članka 132. ovoga Zakona ili
  3. imatelj rješenja o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz članka 209. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona ne izvršava ili neuredno izvršava svoje obveze iz članka 210. stavka 8. ovoga Zakona.

(2) Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Institut za vode*

**Članak 212.**

(1) Uredbom Vlade Republike Hrvatske osniva se institucija u području voda s pravnim statusom javne ustanove (u daljnjem tekstu: institut za vode), radi pružanja znanstvene i stručne podrške upravljanju vodama sukladno strategiji upravljanja vodama, odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

(2) Institut za vode:

- provodi monitoring iz članka 50. ovoga Zakona i laboratorijske poslove za potrebe monitoringa
- izrađuje stručne podloge za izradu strategije upravljanja vodama, plana upravljanja vodnim područjima, plana upravljanja rizicima od poplava i višegodišnjih programa gradnje vodnih građevina
- izrađuje znanstvene, studijske i analitičke podloge za potrebe upravljanja vodama
- provodi druga znanstvena istraživanja u području upravljanja vodama i
- obavlja i druge poslove u skladu s uredbom iz stavka 1. ovoga članka i svojim statutom.

(3) Sredstva za financiranje poslovanja instituta za vode osiguravaju se iz financijskog plana Hrvatskih voda, na teret prihoda iz vodnih naknada u skladu s uredbom iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Institut za vode može ostvarivati i druge prihode u skladu sa svojim statutom.

(5) Na institut za vode primjenjuju se propisi o ustanovama, osim gdje je ovim Zakonom drukčije određeno.

(6) Osnivačka prava, u ime Republike Hrvatske, u institutu za vode ostvaruje Ministarstvo.

(7) Statut, financijski plan te pravilnik o radu u skladu s općim propisima o radu donosi upravno vijeće instituta za vode, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

**XIV. NADZOR**

*Upravni nadzor*

**Članak 213.**

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te nad zakonitosti rada i postupanja tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave provodi Ministarstvo.

(2) Ministarstvo je ovlašteno u upravnom nadzoru pozvati nadziranu osobu da uskladi svoje akte sa Zakonom i na temelju njega donesenim provedbenim propi-

som, poništiti ili ukinuti prvostupanjsko rješenje doneseno na temelju ovoga Zakona.

#### *Inspekcijski nadzor*

##### **Članak 214.**

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona i propisa donesених на temelju njega provodi tijelo državne uprave nadležno za inspekcijske poslove u području vodnoga gospodarstva (u daljnjem tekstu: vodopravna inspekcija), osim kada je ovim Zakonom drukčije uređeno.

(2) Inspekcijski nadzor ne provodi se nad javnim ovlastima Hrvatskih voda iz članka 199. stavka 4. ovoga Zakona, nad aktima iz članaka 204. i 205. ovoga Zakona niti nad jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u provedbi javnih ovlasti donošenja općih akata na temelju ovoga Zakona i rješavanja u upravnim stvarima na temelju ovoga Zakona.

#### *Provedba inspekcijskog nadzora*

##### **Članak 215.**

U provedbi inspekcijskog nadzora vodopravni inspektor provodi izravan uvid u akte, uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba te je ovlašten zahtijevati od odgovorne osobe u pravnoj osobi odnosno od fizičke osobe kod koje obavlja inspekcijski nadzor da bez odgađanja:

1. omogućiti izvršenje nadzora u radnim prostorijama na lokacijama koje su predmet inspekcijskog nadzora
2. stavi na uvid i raspolaganje sve potrebne podatke, dokumentaciju i druge dokaze, očituje se o činjenicama koje su od značaja za obavljanje nadzora
3. izvijesti o poduzetim mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka
4. organizira i omogućiti uzimanje uzoraka vode u svrhu njezine analize i
5. omogućiti izravan uvid u način obavljanja djelatnosti.

#### *Usklađeni inspekcijski nadzor i samostalni inspekcijski nadzor*

##### **Članak 216.**

(1) Vodopravni inspektor provodi inspekcijski nadzor usklađeno s inspektorima koji su nadležni za nadzor zaštite ostalih sastavnica okoliša na lokacijama za koje su izdane okolišne dozvole ili je te okolišne dozvole potrebno ishoditi u skladu sa zakonom kojim su uređena pitanja zaštite okoliša.

(2) Na lokacijama iz stavka 1. ovoga članka vodopravni inspektor može samostalno obaviti inspekcijski nadzor iz članka 214. ovoga Zakona.

#### *Obveze vodopravnog inspektora*

##### **Članak 217.**

(1) Ako vodopravni inspektor utvrdi da su povrijeđene odredbe ovoga Zakona ili drugih propisa donesених на temelju Zakona, obvezan je donijeti rješenje kojim će narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti i odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, vodopravni inspektor ovlašten je:

1. zabraniti građenje ili izvođenje drugih radova koji se izvode bez propisanih vodopravnih akata ili protivno njima
2. narediti privremenu obustavu rada odnosno obavljanja djelatnosti
3. zabraniti uporabu građevina ili uređaja
4. zabraniti ili ograničiti korištenje voda
5. zabraniti ili ograničiti ispuštanje opasnih ili drugih onečišćujućih tvari u vode, koje se ispuštaju u suprotnosti s ovim Zakonom
6. narediti poduzimanje mjera za pročišćavanje onečišćenih voda i otklanjanje uzroka onečišćenja
7. narediti drugo usklađenje postupanja s odredbama vodopravnih akata
8. narediti poduzimanje interventnih usluga održavanja voda i/ili narediti otklanjanje šteta i uspostavu prijašnjeg stanja
9. zabraniti smetanje ili oduzimanje posjeda javnoga vodnoga dobra i vodne građevine i narediti uspostavu prijašnjeg stanja
10. narediti uklanjanje privremenih građevina
11. narediti privremeno oduzimanje predmeta kojim je počinjen prekršaj iz ovoga Zakona, do konačnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka ili
12. poduzeti druge mjere i radnje u skladu s ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju njega.

(3) Vodopravni inspektor ne može narediti Hrvatskim vodama, jedinicama lokalne ili područne (regionalne) samouprave zahvate koji zahtijevaju ulaganja u vodne građevine odnosno u javno vodno dobro, osim kada je to prijeko potrebno radi sprječavanja štetnih posljedica zbog događaja prouzročenoga višom silom.

(4) Protiv rješenja vodopravnog inspektora u stvarima iz ovoga članka dopuštena je žalba koja se rješava u skladu sa zakonom kojim se uređuje ustrojstvo Državnog inspektorata.

*Donošenje rješenja u slučaju neposredne opasnosti*

#### **Članak 218.**

(1) Vodopravni inspektor dužan je donijeti rješenje, koje može biti i usmeno, i odmah narediti njegovo izvršenje, kada je potrebno spriječiti radnju zbog koje može nastati neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi, životinjski ili biljni svijet odnosno veća materijalna šteta, ako:

1. bi nastala neposredna opasnost od poplava, izljeva vode ili pogoršanja stanja u tijeku poplave
2. bi mogla nastati nestašica vode ili teškoće u opskrbi vodom
3. postoji opasnost od onečišćenja vode ili je nastupilo onečišćenje u opsegu u kojem to predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje ljudi ili za životinjski ili biljni svijet ili
4. postoji opasnost od odrona ili klizišta koje pogoršava vodni režim.

- (2) Usmeno rješenje mora se unijeti u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.
- (3) Pisani otpravak usmenog rješenja mora se dostaviti stranci.
- (4) Za rješenjem naložene zahvate koji mogu imati utjecaje na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže potrebno je naknadno provesti postupak propisan posebnim propisima o zaštiti prirode.
- (5) Na rješenje iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se članak 217. stavak 4. ovoga Zakona.

#### *Rudarska inspekcija*

##### **Članak 219.**

(1) Radi osiguranja primjene odredaba ovoga Zakona i drugih propisa donesenih na temelju njega, rudarski inspektor može u odnosu na radnje u području neobnovljivih ležišta rješenjem:

1. zabraniti vađenje i/ili kopanje šljunka i pijeska te kamena i zemlje, uključujući glinu
  2. narediti deponiranje protupravno izvađenih i/ili iskopanih količina šljunka i pijeska te kamena i zemlje, uključujući glinu na određeno mjesto ili razmještanje unutar vodotoka ili kanala
  3. narediti usklađenje postupaka nadzirane osobe s odredbama vodopravnih akata iz članka 111. i članka 112. stavka 2. ovoga Zakona i
  4. narediti i druge mjere na koje ga ovlašćuje Zakon i propisi doneseni na temelju njega.
- (2) O poduzetim mjerama iz stavka 1. ovoga članka rudarski inspektor izvijestit će vodopravnu inspekciju.
- (3) Na rješenje iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se članak 217. stavak 4. ovoga Zakona.

#### *Poljoprivredna inspekcija*

##### **Članak 220.**

Poljoprivredni inspektor obavlja poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla, koji se donosi temeljem članka 57. stavka 3. ovoga Zakona.

#### *Primjena Zakona o vodama*

##### **Članak 221.**

Odredbe članaka 215. i 216., članka 217. stavaka 1. i 4. te članka 218. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju rudarski inspektor i poljoprivredni inspektor pri poduzimanju mjera na koje su ovlaštene ovim Zakonom.

*Prisilno izvršenje nenovčanih obveza novčanom kaznom***Članak 222.**

(1) Ako pravna osoba u slučajevima iz članka 217. ovoga Zakona ne postupi prema rješenju vodopravnog inspektora, prisilit će se na izvršenje novčanom kaznom.

(2) Iznos novčane kazne iz stavka 1. ovoga članka naplaćuje se u korist proračuna jedinice lokalne samouprave na čijem je području počinjena povreda ovoga Zakona ili drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona odnosno u korist državnog proračuna ako je povredu ovoga Zakona ili drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona počinila jedinica lokalne samouprave ili javni isporučitelj vodnih usluga.

*Vodočuvari***Članak 223.**

(1) Poslove neposrednog nadzora nad stanjem voda i vodnih građevina, protupravnog korištenja javnoga vodnog dobra i protupravnog otuđenja šljunka i pijeska i drugoga materijala (gline, zemlje, kamena i dr.) radi sprječavanja, utvrđivanja i uklanjanja onečišćenja voda, oštećenja vodnih građevina i nanošenja štete javnoj imovini obavljaju vodočuvari.

(2) O svakoj promjeni okolnosti iz stavka 1. ovoga članka vodočuvari su dužni odmah usmeno obavijestiti vodopravnu inspekciju te rudarsku inspekciju u slučaju protupravnog otuđenja šljunka i pijeska i drugoga materijala (gline, zemlje, kamena i dr.), a pisanim putem najkasnije u roku od 24 sata.

(3) Uvjeti za obavljanje poslova vodočuvara su:

1. najmanje IV. stupanj obrazovanja ili III. stupanj obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva i
2. položen ispit za vodočuvara prema programu ispita za stjecanje uvjerenja za obavljanje poslova vodočuvara.

(4) U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka vodočuvari su ovlašteni utvrđivati identitet osoba.

(5) Vodočuvari imaju vodočuvarsku iskaznicu.

(6) Pravilnikom koji donosi ministar određuju se sadržaj ispita za vodočuvara, oblik i sadržaj vodočuvarske iskaznice te vođenje očevidnika o izdanim iskaznicama.

**XV. PREKRŠAJNE ODREDBE***Teži prekršaji***Članak 224.**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3980,00 do 39.810,00 eura kaznit će se za prekršaj prekršajno odgovorna pravna osoba ako:

1. koristi vodno dobro protivno namjeni iz članka 10. ovoga Zakona

2. koristi javno vodno dobro bez propisanih akata iz članka 18. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona
3. izvodi zahvat u prostoru iz članka 19. stavaka 1. ovoga Zakona na javnom vodnom dobru bez prethodne suglasnosti Hrvatskih voda
4. ne dopusti privremeno korištenje katastarskih čestica izvan sustava javnog vodnog dobra za namjene iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona
5. ispušta ili unosi u vode opasne tvari i druge onečišćujuće tvari te ih odlaže na mjestima s kojih postoji mogućnost onečišćenja voda i vodnoga okoliša protivno članku 49. ovoga Zakona
6. kao obveznik primjene mjera iz članka 53. stavka 8. ovoga Zakona ne primjeni osnovne mjere iz programa mjera zaštite voda u skladu s člankom 54. stavkom 2. ovoga Zakona
7. ispušta otpadne vode protivno članku 70. stavku 1. ovoga Zakona
8. pri obavljanju gospodarske ili druge poslovne djelatnosti unosi, ispušta ili odlaže opasne ili druge onečišćujuće tvari u vode, bez djelomičnog ili potpunog odstranjivanja tih tvari prije ispuštanja u građevine za javnu odvodnju ili drugi prijamnik protivno odredbi članka 71. ovoga Zakona
9. ispušta otpadne vode protivno odluci o odvodnji otpadnih voda iz članka 77. stavka 1. ovoga Zakona
10. ne donese plan mjera iz članka 81. stavka 3. točke 5. ovoga Zakona
11. ne postupa po odluci iz članka 82. ovoga Zakona
12. ne poduzme mjere za žurno sprječavanje odnosno otklanjanje onečišćenja voda neposredno po saznanju o nastanku opasnosti od onečišćenja voda ili o onečišćenju voda sukladno članku 83. stavku 4. ovoga Zakona
13. koristi vode protivno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz članka 90. ovoga Zakona
14. ne provodi odluku o ograničenju korištenja voda iz članka 93. stavka 2. ovoga Zakona
15. vadi pijesak i šljunak u području značajnom za vodni režim protivno članku 110. stavku 1. ovoga Zakona
16. vadi pijesak i šljunak u zonama sanitarne zaštite izvorišta, a izvan područja značajnog za vodni režim protivno članku 111. ovoga Zakona
17. prije početka vađenja šljunka i pijeska ne poduzme sve radnje sukladno članku 112. stavku 4. ovoga Zakona
18. koristi šljunak i pijesak protivno namjenama iz članka 115. stavka 1. ovoga Zakona
19. nije nazočna na branjenom području ljudstvom i materijalnim sredstvima i ne održava vlastito ustrojstvo, stanje osposobljenosti i pokretljivosti ljudstva, kao i stanje materijalnih sredstava, sukladno članku 132. stavku 1. ovoga Zakona
20. se ne odazove u pripremno stanje i ne sudjeluje u redovitoj i izvanrednoj obrani od poplava sukladno članku 132. stavku 2. ovoga Zakona

21. ne koristi akumulacije i retencije na način kojim se osigurava prihvaćanje poplavnog vala iz članka 134. stavka 1. ovoga Zakona
  22. ne obavlja stalno promatranje sigurnosti brana prema članku 134. stavku 3. ovoga Zakona
  23. ne dopusti odlaganje pijeska, šljunka, gline ili kamena za korištenje u obrani od poplava, na zahtjev Hrvatskih voda, sukladno članku 144. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona
  24. ne dopusti prijelaz osoba, prijevoznih sredstava i mehanizacije potrebne u obrani od poplava, na zahtjev Hrvatskih voda, sukladno članku 144. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona
  25. ne dopusti ovlaštenicima Hrvatskih voda prijelaz preko zemljišta čiji je vlasnik i/ili korisnik, radi premjeravanja snimanja i obilježavanja u vezi s građenjem vodnih građevina i održavanjem vodotoka i vodnih građevina sukladno članku 145. stavku 1. ovoga Zakona
  26. obavlja radnje koje su zabranjene člankom 146. stavkom 1. ovoga Zakona
  27. bez vodopravnih akata iz članka 158. stavka 1., članka 162. stavka 1. odnosno članka 163. stavka 1. ovoga Zakona izvodi zahvate u prostoru za koje su ti akti propisani
  28. ispušta otpadne vode i koristi vode protivno članku 164. ovoga Zakona
  29. ispušta otpadne vode bez akta iz članka 165. ovoga Zakona
  30. koristi vode bez akta iz članka 169. stavka 1. ovoga Zakona
  31. koristi vode za namjene iz članka 177. stavka 1. ovoga Zakona bez akta iz članka 190. stavka 1. ovoga Zakona
  32. obavlja djelatnosti iz članka 209. stavka 1. ovoga Zakona bez važećeg rješenja, propisanog člankom 210. stavkom 3. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 530,00 do 1320,00 eura.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 530,00 do 1320,00 eura.

*Prekršaji srednje težine*

**Članak 225.**

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 13.270,00 eura kaznit će se za prekršaj prekršajno odgovorna pravna osoba ako:
1. koristi javno vodno dobro za odmor i rekreaciju protivno članku 20. ovoga Zakona
  2. u svojstvu upravitelja višenamjenskom akumulacijom ne ispunjava obvezu trpljenja korištenja višenamjenske akumulacije od strane drugih nositelja prava korištenja za druge namjene iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona
  3. u slučaju izvanrednih okolnosti koje mogu imati štetan utjecaj na kakvoću površinskih voda za kupanje i zdravlje kupaca ne poduzme pravodobne i primjerene mjere sukladno članku 58. stavka 3. ovoga Zakona

4. ne obavlja uzorkovanja i ispitivanja sastava otpadnih voda prema članku 75. stavku 1. ovoga Zakona
5. nema, ne koristi ili ne održava uređaj za mjerenje protoka vode ili uređaj za automatsko uzimanje uzoraka ili ga ne učini dostupnim vodnom nadzoru prema članku 75. stavku 4. ovoga Zakona
6. ne vodi očevidnik ispuštanja opasnih tvari sukladno članku 76. stavku 3. ovoga Zakona
7. se ne pridržava tehničkih zahtjeva za projektiranje, građenje, održavanje ili kontrolu tehničke ispravnosti građevina za odvodnju otpadnih voda sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona
8. ne podvrgne kontroli ispravnosti sukladno članku 78. stavku 2. ovoga Zakona
9. ne uskladi stanje već izgrađene građevine za odvodnju otpadnih voda s tehničkim zahtjevima u propisanim rokovima sukladno članku 78. stavku 3. ovoga Zakona
10. ne provede stručni nadzor nad održavanjem individualnih sustava odvodnje sukladno članku 79. stavku 1. ovoga Zakona
11. ne prazni individualni sustav odvodnje sukladno članku 79. stavku 2. ovoga Zakona
12. bez odgađanja ne obavijesti tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje u slučaju iz članka 83. stavka 1. ovoga Zakona
13. ne vodi očevidnik o količinama zahvaćene vode sukladno propisu iz članka 92. stavka 2. ovoga Zakona
14. koristi vodu iz tijela podzemnih voda, osim za opće korištenje voda i slobodno korištenje voda, bez odobrenja iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona
15. ne postupa po odluci o redu prvenstva korištenja voda iz članka 96. stavka 3. ovoga Zakona
- 15.a ne obavješćuje o mogućnostima priključenja na sustav javne vodoopskrbe ili o alternativnim načinima pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju na svojoj mrežnoj stranici ili na drugi najprikladniji i lako dostupan način sukladno članku 97.a stavku 4. podstavku 2. ovoga Zakona
- 15.b ne dostavlja informacije Hrvatskim vodama sukladno članku 100.d stavku 4. ovoga Zakona
- 15.c ne izradi i ne dostavi Hrvatskim vodama procjenu razina gubitaka vode sukladno članku 101.a stavku 2. ovoga Zakona
16. ne podvrgne kontroli ispravnosti građevine za vodoopskrbu sukladno članku 101. stavku 2. ovoga Zakona
17. ne izradi ili ne dostavi nadležnim tijelima ili osobama geodetsku snimku, analizu granulometrijskog sastava odnosno elaborat sukladno članku 112. stavcima 4. do 7. ovoga Zakona
18. ne vodi očevidnik vađenja šljunka i pijeska sukladno članku 113. stavku 1. ovoga Zakona

19. ne sudjeluje u obrani od poplava sukladno uvjetima iz članka 133. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona
  20. ne provodi mjere obrane od leda iz članka 136. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona
  21. obavlja radnje koje su zabranjene člankom 141. stavkom 1. ovoga Zakona
  22. pruža javne usluge i/ili izvodi javne radove iz članka 186. stavka 3. ovoga Zakona bez akta iz članka 190. stavka 2. ovoga Zakona
  23. pruža javne usluge i/ili izvodi javne radove iz članka 186. stavka 4. ovoga Zakona bez akta iz članka 190. stavka 3. ovoga Zakona
  24. ne omogući provedbu upravnog nadzora iz članka 213. ovoga Zakona
  25. ne omogući neposredni nadzor vodočuvara sukladno članku 223. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1320,00 eura.
- (3) Novčanom kaznom iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u jedinici lokalne samouprave ako ne utvrđuje, ne sastavlja i/ili ne dostavlja popis osoba bez pristupa ili s ograničenim pristupom vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju, uključujući ranjive i marginalizirane skupine, nadležnom javnom isporučitelju vodnih usluga sukladno članku 97.a stavku 4. podstavku 1. ovoga Zakona.
- (4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1320,00 eura.

#### *Lakši prekršaji*

#### **Članak 226.**

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj prekršajno odgovorna pravna osoba ako:
1. kao obveznik primjene mjera ne primjenjuje obvezne mjere propisane akcijskim programom donesenim na temelju članka 57. stavka 4. ovoga Zakona
  2. ne omogući Hrvatskim vodama mjerenje protoka vode ili uzorkovanje i ispitivanje sastava ispuštenih otpadnih voda prema članku 75. stavku 5. ovoga Zakona
  3. ne dostavi podatke o uzorkovanju i ispitivanju sastava ispuštenih otpadnih voda Hrvatskim vodama sukladno članku 76. stavku 1. ovoga Zakona
  4. ne dostavi podatke o proizvodnji odnosno uvozu i stavljanju na tržište kemikalija koje nakon uporabe dopijevaju u vode Hrvatskim vodama sukladno članku 76. stavku 2. ovoga Zakona
  5. ne koristi vode za osobne potrebe na način i u količinama sukladno članku 88. ovoga Zakona
  6. ne koristi vode sukladno članku 89. ovoga Zakona
  7. koristi vode na način koji prelazi opseg općeg korištenja voda odnosno slobodnog korištenja voda protivno članku 91. ovoga Zakona
  8. ne dostavi podatke o količinama zahvaćene vode Hrvatskim vodama sukladno članku 92. stavku 1. ovoga Zakona

- 9. u roku od 48 sati ne prijavi pronalaženje podzemne vode tijekom izvođenja radova sukladno članku 94. stavku 1. ovoga Zakona
  - 10. ne omogući uzimanje podataka i obavljanje potrebnih ispitivanja radi utvrđivanja ležišta, količina i kakvoće voda sukladno članku 94. stavku 2. točki 1. ovoga Zakona
  - 11. ne poduzme potrebne mjere po nalogu vodopravnog inspektora, sukladno članku 94. stavku 2. točki 2. ovoga Zakona
  - 12. ne prijavi podatke o količini izvađenog šljunka i pijeska sukladno članku 113. stavku 4. ovoga Zakona
  - 13. deponira šljunak i pijesak protivno članku 114. stavku 1. ovoga Zakona i/ili
  - 14. ne dostavlja podatke o vodama i vodnom okolišu za potrebe provedbe vodne politike iz članka 154. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 660,00 eura.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 660,00 eura.

*Namjena sredstava od novčanih kazni*

#### **Članak 227.**

Iznosi novčanih kazni propisanih za prekršaje iz članaka 224., 225. i 226. ovoga Zakona uplaćuju se u korist državnog proračuna.

### **XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

*Poslovnik Nacionalnog vijeća za vode*

#### **Članak 228.**

Nacionalno vijeće za vode dužno je donijeti svoj poslovnik na dan svoga konstituiranja.

*Nastavak poslovanja Hrvatskih voda*

#### **Članak 229.**

Hrvatske vode osnovane člankom 156. Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 107/95.) nastavljaju poslovati po odredbama ovoga Zakona, a članovima Upravnoga vijeća i generalnom direktoru Hrvatskih voda nastavlja teći mandat.

*Upisi javnoga vodnoga dobra po osnovi dugogodišnjeg posjeda*

#### **Članak 230.**

(1) Sudovi će provesti uknjižbu javnog vodnog dobra u vlasništvu Republike Hrvatske na katastarskim česticama koje su vodno dobro iz članka 9. ovoga Zakona, koje su u posjedu Hrvatskih voda najmanje deset godina do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, neovisno o tome tko je uknjižen kao vlasnik katastarskih čestica.

(2) Uknjižba prava vlasništva provest će se po prijedlogu državnog odvjetništva, a na temelju potvrde tijela nadležnog za katastar kojom se potvrđuje činjenica o vremenu evidentiranja nekretnine u katastarskom operatu (posjedovnom listu) na ime Hrvatskih voda te potvrde Hrvatskih voda da se radi o katastarskoj čestici iz članka 9. ovoga Zakona.

(3) Uknjižbu prava prvokupa Republike Hrvatske na katastarskim česticama vodnog dobra provest će sudovi po službenoj dužnosti na temelju rješenja iz članka 11. ovoga Zakona.

*Upis vodnih građevina i korita prirodnih površinskih voda koja su upisana u katastru, ali nisu upisana u zemljišnoj knjizi*

#### **Članak 231.**

(1) Regulacijske i zaštitne vodne građevine izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona i građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona, koje su upisane u katastru, a nisu upisane u zemljišnoj knjizi, kao i korita prirodnih površinskih voda, koja su upisana u katastru, a nisu upisana u zemljišnoj knjizi, upisuju se u zemljišne knjige kao javno vodno dobro u vlasništvu Republike Hrvatske, sukladno članku 12. ovoga Zakona, neovisno o tome tko je upisan kao njihov vlasnik.

(2) Upis iz stavka 1. ovoga članka provest će općinski sud, i to: za građevine iz stavka 1. ovoga članka na temelju potvrde iz članka 29. ovoga Zakona i odgovarajućeg geodetskog elaborata, a za korita prirodnih površinskih voda na temelju odgovarajućeg geodetskog elaborata.

*Upis vodnih građevina i korita prirodnih površinskih voda koja nisu upisana ni u katastru, niti u zemljišnoj knjizi*

#### **Članak 232.**

(1) Regulacijske i zaštitne vodne građevine izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona i građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona, koje nisu upisane u katastru niti u zemljišnoj knjizi, kao i korita prirodnih površinskih voda, koja nisu upisana u katastru niti u zemljišnoj knjizi, upisuju se na način uređen ovim člankom.

(2) Hrvatske vode podnose tijelu nadležnom za katastar na pregled i potvrdu geodetski elaborat izvedenog stanja vodnih građevina iz stavka 1. ovoga članka odnosno geodetski elaborat stvarnoga stanja korita prirodnih površinskih voda u kojima se vodne građevine, kao i korita prirodnih površinskih voda iskazuju načinom uporabe zemljišta.

(3) Nakon pregleda i potvrde geodetskog elaborata izvedenog stanja odnosno geodetskog elaborata stvarnoga stanja iz stavka 2. ovoga članka po tijelu nadležnom za katastar, tijelo nadležno za katastar dostavlja općinskom sudu prijavni list radi prethodne provedbe u zemljišnoj knjizi.

(4) Općinski sud upisuje vodne građevine iz stavka 1. ovoga članka odnosno korita prirodnih površinskih voda u zemljišnu knjigu kao javno vodno dobro, u vlasništvu Republike Hrvatske, sukladno članku 12. ovoga Zakona, neovisno o

tome tko je upisan kao njihov vlasnik i o tom, po službenoj dužnosti, obavještava tijelo nadležno za katastar.

*Neprimjena drugih propisa na evidentiranje u katastru i upise u zemljišnoj knjizi*

#### **Članak 233.**

Na evidentiranje u katastru i upise iz članaka 231. i 232. ovoga Zakona ne primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja, a kojima je propisana dioba građevinskog zemljišta i evidentiranje građevina u katastru niti odredbe zakona kojim se uređuje katastar nekretnina te odredbe drugih zakona i propisa koje su protivne člancima 231. i 232. ovoga Zakona.

*Odgovarajuća primjena odredbi o evidentiranju u katastar i upisu u zemljišnu knjigu na druge vodne građevine*

#### **Članak 234.**

(1) Odredbe članaka 231., 232. i 233. ovoga Zakona primjenjuju se, na odgovarajući način, i na građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju i građevine za navodnjavanje, izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona, a kao vlasnik upisuje se jedinica područne (regionalne) samouprave. Odgovarajući geodetski elaborat iz članka 231. stavka 2. ovoga Zakona odnosno geodetski elaborat izvedenog stanja, iz članka 232. stavka 2. ovoga Zakona, tijelu nadležnom za katastar dostavljaju Hrvatske vode za građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave za građevine za navodnjavanje.

(2) Odredbe članaka 231., 232. i 233. ovoga Zakona primjenjuju se, na odgovarajući način, i na komunalne vodne građevine, koje nisu vodovi, izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona, a kao vlasnik upisuje se javni isporučitelj vodnih usluga. Odgovarajući geodetski elaborat iz članka 231. stavka 2. ovoga Zakona odnosno geodetski elaborat izvedenog stanja iz članka 232. stavka 2. ovoga Zakona tijelu nadležnom za katastar dostavlja javni isporučitelj vodne usluge.

*Zemljište na kojem su izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije, pravo građenja i upravljanja*

#### **Članak 235.**

(1) Zemljište na kojem su do stupanja na snagu ovoga Zakona izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije upisuju se u zemljišne knjige kao javno vodno dobro ako ispunjava pretpostavke iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona ili ako ispunjava pretpostavke iz članka 9. ovoga Zakona za koje nisu ispunjene ostale pretpostavke iz članka 12. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona, neovisno o tome tko je upisan kao njihov vlasnik.

(2) Zemljište koje ne ispunjava pretpostavke iz članka 9. ovoga Zakona i na kojem su do stupanja na snagu ovoga Zakona izgrađeni odvodni i dovodni kanali te odvodni i dovodni tuneli, koji zajedno s vodnom građevinom za proizvodnju električne energije koja je izgrađena na zemljištu iz stavka 1. ovoga članka, čine jedinstven sustav – upisuju se u zemljišne knjige kao javno vodno dobro, neovisno o tome tko je upisan kao njihov vlasnik.

(3) Na katastarskim česticama iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, na kojem su do stupanja na snagu ovoga Zakona Hrvatska elektroprivreda d. d. ili njezini pravni

prednici izgradili vodne građevine za proizvodnju električne energije, osniva se pravo građenja vodnih građevina za proizvodnju električne energije, osim akumulacija, dovodnih i odvodnih kanala te dovodnih i odvodnih tunela, u korist Hrvatske elektroprivrede d. d., bez naknade na rok od 99 godina od stupanja na snagu ovoga Zakona. Pravo građenja je prenosivo uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(4) Dok traje pravo građenja iz stavka 3. ovoga članka Hrvatska elektroprivreda d. d. upravlja javnim vodnim dobrom na kojem su izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije te akumulacijama, dovodnim i odvodnim kanalima, dovodnim i odvodnim tunelima, u ime Republike Hrvatske.

(5) Nad zemljištem izvan čestica iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, na kojem su do stupanja na snagu ovoga Zakona Hrvatska elektroprivreda d. d. ili njezini pravni prednici izgradili vodne građevine za proizvodnju električne energije, utvrđuje se pravo vlasništva Hrvatske elektroprivrede d. d.

(6) U svrhu provedbe stavaka 1. do 5. ovoga članka Hrvatska elektroprivreda d. d. pribavlja odgovarajući geodetski elaborat koji mora uskladiti s Hrvatskim vodama.

(7) Tabularnu ispravu za upis prava građenja i prava vlasništva nad građevinom iz ovoga članka u zemljišnu knjigu izdaje županijsko državno odvjetništvo, na temelju geodetskog elaborata iz stavka 6. ovoga članka i potvrde iz članka 29. ovoga Zakona.

#### *Pravo na naknadu tržišne vrijednosti*

##### **Članak 236.**

(1) Odredbe članka 11. stavka 6., članka 12. stavka 2., članka 230. stavka 1., članka 231. stavka 1. i članka 232. stavka 4. ovoga Zakona ne utječu na pravo prethodnog zemljišnoknjižnog vlasnika na naknadu tržišne vrijednosti u skladu s općim pravilima imovinskog prava, pod uvjetom da se ne radi o pogrešnoj uknjižbi prava vlasništva.

(2) Odredbe članka 235. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona ne utječu na pravo prethodnog zemljišnoknjižnog vlasnika na naknadu tržišne vrijednosti u skladu s općim pravilima imovinskog prava.

(3) Pravo na naknadu tržišne vrijednosti ne ostvaruje prethodni zemljišnoknjižni vlasnik nekretnina iz članka 235. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona kojem je Republika Hrvatska jedini udjeličar, dioničar ili osnivač s isključivim pravom odlučivanja.

#### *Podaci o česticama javnog vodnog dobra*

##### **Članak 237.**

Hrvatske vode dostavljaju podatke o česticama koje čine javno vodno dobro i svim promjenama vezanim uz režim tih čestica, kao i o stvarnim pravima koja se osnivaju na njima u Središnji registar državne imovine, koji se vodi u skladu s propisima o upravljanju državnom imovinom.

*Korištenje javnog vodnog dobra nakon provedbe propisa o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama na vodnom dobru*

**Članak 238.**

(1) Na katastarskoj čestici javnog vodnog dobra na kojoj je nezakonito izgrađena zgrada u smislu propisa o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama graditelj takve zgrade može se dati pravo građenja ili služnosti sukladno članku 18. ovoga Zakona, ako na tom zemljištu ne postoje niti se planiraju graditi regulacijske i zaštitne vodne građevine.

(2) Pravo građenja odnosno pravo služnosti iz stavka 1. ovoga članka traje dok na katastarskoj čestici postoji izgrađena zgrada.

(3) Ako je iznimno od stavka 1. ovoga članka potrebno graditi regulacijske i zaštitne vodne građevine, ugovor o pravu građenja ili služnosti se raskida, a graditelj nezakonito izgrađene zgrade nema pravo na naknadu štete za uklonjenu zgradu.

*Služnost radi rekonstrukcije i održavanja komunalnih vodnih građevina*

**Članak 239.**

Neovisno o upisima u zemljišnu knjigu ili katastar, svakodobni vlasnik ili drugi posjednik nekretnine na kojoj su odnosno ispod koje su izgrađene komunalne vodne građevine do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dužan je trpjeti služnost radi njihove rekonstrukcije i održavanja, bez naknade.

*Održavanje građevina za navodnjavanje*

**Članak 240.**

(1) Iznimno od odredbe članka 27. stavka 3. ovoga Zakona, u razdoblju od 36 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, građevine za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave održavaju Hrvatske vode na temelju programa iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona i do visine sredstava naknade za navodnjavanje osiguranih na temelju zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

(2) Program održavanja predstavničkom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave predlažu Hrvatske vode.

(3) Jedinica područne (regionalne) samouprave ovlaštena je preuzeti održavanje građevina za navodnjavanje počevši od 1. siječnja svake iduće godine unutar roka iz stavka 1. ovoga članka, na temelju akta koji je u obvezi dostaviti Hrvatskim vodama najmanje 60 dana unaprijed.

(4) Ako jedinica područne (regionalne) samouprave ne postupi po odredbi stavka 3. ovoga članka, smatra se da je istekom roka iz stavka 1. ovoga članka preuzela održavanje građevina za navodnjavanje.

(5) U razdoblju iz stavka 1. ovoga članka, smatra se da Hrvatske vode ispunjavaju uvjete za obavljanje posebnih djelatnosti za potrebe upravljanja vodama iz članka 210. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na održavanje vodnih građevina iz stavka 1. ovoga članka.

*Obračun i naplata naknade za koncesiju za koncesije koje nisu obuhvaćene člankom  
183. ovoga Zakona*

**Članak 241.**

Za koncesije za koje su sklopljeni ugovori o koncesiji na temelju članka 143. Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 107/95. i 150/05.) ili članka 163. Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 153/09., 63/11., 130/11., 56/13. i 14/14.), a koje nisu obuhvaćene člankom 183. stavkom 1. ovoga Zakona, obračun i naplatu naknade za koncesiju obavljaju Hrvatske vode prema postupku obračuna i naplate naknade za korištenje voda sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva, do prestanka važenja tih ugovora po bilo kojoj osnovi.

*Mandat članova Nacionalnoga vijeća za vode*

**Članak 242.**

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Hrvatski sabor će razriješiti predsjednika i članove Nacionalnog vijeća za vode koji su imenovani na temelju Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 153/09., 63/11., 130/11., 56/13. i 14/14.) te imenovati predsjednika i članove Nacionalnog vijeća za vode u skladu s ovim Zakonom. Predsjedniku i članovima Nacionalnog vijeća za vode koji su imenovani na temelju Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 153/09., 63/11., 130/11., 56/13. i 14/14.) nastavlja teći mandat do razrješenja.

*Rok za postizanje ciljeva zaštite voda*

**Članak 243.**

Ciljevi dobrog stanja površinskih voda, dobrog ekološkog potencijala i dobrog kemijskog stanja površinskih voda, dobrog stanja podzemnih voda te suglasnost sa svim standardima i ciljevima primjenjivim na zaštićena područja postižu se do roka iz članka 4. stavka 1. točaka (a) (ii) i (iii), (b) (ii) i (c) Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22. 12. 2000.), sukladno pretpostavkama iz tih odredbi, osim ako su rokovi za postizanje ciljeva zaštite voda produženi sukladno odredbi propisa iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona.

*Primjena odredbi o okolišnoj dozvoli na rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša*

**Članak 244.**

Odredbe koje se u ovom Zakonu odnose na okolišnu dozvolu primjenjuju se i na rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša dok je na snazi.

*Podzakonski akti Vlade Republike Hrvatske*

**Članak 245.**

Propise i druge opće akte iz članka 3. stavka 4., članka 18. stavka 7., članka 34. stavka 3., članka 35. stavka 3., članka 47. stavka 1., članka 56. stavka 2., članka 57. stavka 4., članka 58. stavka 7., članka 81. stavka 2., članka 128. stavka 1. i članka 185. ovoga Zakona donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

*Provedbeni propisi i opći akti ministra***Članak 246.**

(1) Propise i druge opće akte iz članka 28. stavka 1., članka 40., članka 45. stavka 6., članka 59. stavka 2., članka 60. stavka 2., članka 63. stavka 6., članka 70. stavka 4., članka 78. stavka 3., članka 92. stavka 2., članka 101. stavka 3., članka 103. stavka 2., članka 109. stavka 3., članka 113. stavka 8., članka 116. stavka 4., članka 117. stavka 10., članka 155., članka 157., članka 210. stavka 2. i članka 223. stavka 6. ovoga Zakona donijet će ministar u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Propis i akcijske programe iz članka 57. stavka 3. ovoga Zakona donijet će ministar nadležan za poljoprivredu u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Propis iz članka 36. stavka 3. ovoga Zakona donijet će ministar u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu uredbe iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona.

*Opći akti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave***Članak 247.**

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su donijeti opće akte na čije su donošenje ovlaštene ovim Zakonom u rokovima određenima podzakonskim i provedbenim propisima iz članka 245. i 246. ovoga Zakona, a ako rok nije određen podzakonskim i provedbenim propisima iz članka 245. i 246. ovoga Zakona, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ne donesu li jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave opći akt iz članka 104. stavka 3. ovoga Zakona u rokovima određenim propisom iz članka 103. stavka 2. ovoga Zakona, na njihovom se vodoopskrbnom području ili aglomeraciji neće iz državnoga proračuna, naknade za korištenje voda i naknade za zaštitu voda sufinancirati građenje, rekonstrukcija ili sanacija komunalnih vodnih građevina do stupanja na snagu tih općih akata sukladno članku 104. stavku 3. ovoga Zakona.

*Statut Hrvatskih voda***Članak 248.**

Hrvatske vode će donijeti statut u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

*Prestanak važenja provedbenih akata***Članak 249.**

(1) Do stupanja na snagu propisa iz ovoga Zakona ostaju na snazi propisi i drugi provedbeni akti doneseni na temelju Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 153/09., 63/11., 130/11., 56/13., 14/14. i 46/18.), i to:

1. Uredba o uvjetima davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda (»Narodne novine«, br. 89/10., 46/12., 51/13. i 120/14.)
2. Uredba o standardu kakvoće voda (»Narodne novine«, br. 73/13., 151/14., 78/15. i 61/16.)

3. Uredba o kakvoći voda za kupanje (»Narodne novine«, br. 51/14.)
4. Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (»Narodne novine«, br. 66/11. i 47/13.)
5. Pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova vodočuvarske službe (»Narodne novine«, br. 114/10.)
6. Pravilnik o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje (»Narodne novine«, br. 83/10. i 76/14.)
7. Pravilnik o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda (»Narodne novine«, br. 3/11.)
8. Pravilnik o sadržaju Plana upravljanja vodnim područjima (»Narodne novine«, br. 74/13. i 53/16.)
9. Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu vođenja vodne dokumentacije (»Narodne novine«, br. 120/10.)
10. Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti vodoistražnih radova i drugih hidrogeoloških radova, preventivne, redovne i izvanredne obrane od poplava, te upravljanja detaljnim građevinama za melioracijsku odvodnju i vodnim građevinama za navodnjavanje (»Narodne novine«, br. 83/10., 126/12. i 112/14.)
11. Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda (»Narodne novine«, br. 74/13. i 140/15.)
12. Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti sprječavanja širenja i otklanjanja posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i vodnoga dobra (»Narodne novine«, br. 1/11. i 118/12.)
13. Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti ispitivanja vodonepropusnosti građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda (»Narodne novine«, br. 1/11.)
14. Pravilnik o očevidniku zahvaćenih i korištenih količina voda (»Narodne novine«, br. 81/10.)
15. Pravilnik o očevidniku vađenja šljunka i pijeska (»Narodne novine«, br. 80/10. i 3/14.)
16. Pravilnik o očevidniku deponiranog šljunka i pijeska (»Narodne novine«, br. 80/10. i 3/14.)
17. Pravilnik o načinu konzultiranja i informiranja javnosti o Nacrtu Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima (»Narodne novine«, br. 48/14.)
18. Pravilnik o izdavanju vodopravnih akata (»Narodne novine«, br. 78/10., 79/13. i 9/14.)
19. Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (»Narodne novine«, br. 80/13., 43/14., 27/15. i 3/16.)
20. Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora (»Narodne novine«, br. 97/10. i 31/13.)

21. Popis građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju i mješovitih melioracijskih građevina od interesa za Republiku Hrvatsku (»Narodne novine«, br. 83/10.)
  22. Odluka o visini naknade štete za protupravno izvađen šljunak i pijesak (»Narodne novine«, br. 80/10.)
  23. Odluka o visini naknade najma, zakupa, služnosti i građenja na javnom vodnom dobru (»Narodne novine«, br. 89/10. i 88/11.)
  24. Odluka o Popisu voda I. reda (»Narodne novine«, br. 79/10.)
  25. Odluka o određivanju voda pogodnih za život i rast školjkaša (»Narodne novine«, br. 78/11.)
  26. Odluka o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, br. 130/12.)
  27. Odluka o određivanju područja voda pogodnih za život slatkovodnih riba (»Narodne novine«, br. 33/11.)
  28. Odluka o određivanju osjetljivih područja (»Narodne novine«, br. 81/10. i 141/15.)
  29. Odluka o granici između kopnenih voda i voda mora (»Narodne novine«, br. 89/10.)
  30. Odluka o granicama vodnih područja (»Narodne novine«, br. 79/10.)
  31. Državni plan obrane od poplava (»Narodne novine«, br. 84/10.) i
  32. Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda (»Narodne novine«, br. 5/11.).
- (2) Strategija upravljanja vodama (»Narodne novine«, br. 91/08.) i Odluka o donošenju Plana upravljanja vodnim područjima (»Narodne novine«, br. 66/16.) ostaju na snazi do stupanja na snagu strategije upravljanja vodama i plana upravljanja vodnim područjima u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (3) Odluke o odvodnji otpadnih voda i odluke o zaštiti izvorišta, donesene u skladu sa Zakonom o vodama (»Narodne novine«, br. 153/09., 63/11., 130/11., 56/13., 14/14. i 46/18.), ostaju na snazi do stupanja na snagu odluka o odvodnji otpadnih voda i odluka o zaštiti izvorišta u skladu s odredbama ovoga Zakona.

#### *Upravni postupci*

#### **Članak 250.**

Upravni postupci započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, po odredbama Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 153/09., 63/11., 130/11., 56/13., 14/14. i 46/18.), dovršit će se po odredbama toga Zakona i provedbenih propisa donesenih na temelju njega.

#### *Prijenos imovine, obveza i ugovora o radu zaposlenika*

#### **Članak 251.**

(1) U roku od tri mjeseca po stupanju na snagu ovoga Zakona izvršit će se prijenos imovine, obveza i ugovora o radu zaposlenika pravne osobe iz članka 195.

Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 153/09., 63/11., 130/11., 56/13., 14/14. i 46/18.) na Hrvatske vode.

(2) Do sklapanja novih ugovora o radu zaposlenici pravne osobe iz članka 195. Zakona o vodama ostvaruju prava i izvršavaju obveze u skladu s dotada sklopljenim ugovorima o radu.

*Prijelazna odredba o institutu za vode*

**Članak 252.**

(1) Do isteka roka od tri mjeseca od upisa instituta za vode u sudski registar ustanova Hrvatske vode:

- provode monitoring iz članka 50. ovoga Zakona te obavljaju laboratorijske poslove u provedbi monitoringa
- nadležne su za tumačenje rezultata monitoringa o čemu izrađuje godišnje izvješće do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu i
- dostavljaju izvješće iz podstavka 2. ovoga stavka Ministarstvu i tijelu državne uprave nadležnom za okoliš i prirodu.

(2) Do isteka roka od tri mjeseca od upisa instituta za vode u sudski registar ustanova službeni laboratorij za uzimanje uzoraka i izradu analiza u okviru monitoringa i drugih službenih kontrola voda je Glavni vodnogospodarski laboratorij Hrvatskih voda.

(3) Do isteka roka od tri mjeseca od upisa instituta za vode u sudski registar ustanova izvršit će se prijenos imovine Hrvatskih voda kojom se koristi Glavni vodnogospodarski laboratorij Hrvatskih voda, obveza te ugovora o radu zaposlenika Hrvatskih voda raspoređenih na rad u Glavni vodnogospodarski laboratorij Hrvatskih voda na institut za vode.

(4) Do sklapanja novih ugovora o radu zaposlenici Hrvatskih voda raspoređeni na rad u Glavni vodnogospodarski laboratorij Hrvatskih voda ostvaruju prava i izvršavaju obveze u skladu s dotada sklopljenim ugovorima o radu.

*Prestanak važenja Zakona o vodama*

**Članak 253.**

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o vodama (»Narodne novine«, br. 153/09., 63/11., 130/11., 56/13., 14/14. i 46/18.).

*Stupanje na snagu*

**Članak 254.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

## Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

---

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 84/2021

### Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 47/2023

*Rok za prvu procjenu rizika i upravljanja rizikom za područja sliva vodozahvata vode namijenjene za ljudsku potrošnju*

### Članak 18.

Prva procjena rizika i upravljanje rizikom za područja sliva vodozahvata vode namijenjene za ljudsku potrošnju sukladno člancima 100.a, 100.b i 100.c koji su dodani člankom 10. ovoga Zakona provest će se najkasnije do 12. srpnja 2027.

*Rokovi za uspostavu skupa podataka*

### Članak 19.

- (1) Hrvatske vode uspostaviti će skup podataka iz članka 100.d stavka 1. podstavka 1. koji je dodan člankom 10. ovoga Zakona do 12. siječnja 2029.
- (2) Hrvatske vode uspostaviti će skup podataka iz članka 100.d stavka 1. podstavka 2. koji je dodan člankom 10. ovoga Zakona do 12. srpnja 2027.

*Rokovi dostave procjene razina gubitaka vode i izrade akcijskog plana*

### Članak 20.

- (1) Javni isporučitelj vodnih usluga dostaviti će procjenu razina gubitaka vode sukladno članku 101.a stavku 2. koji je dodan člankom 11. ovoga Zakona za razdoblje od 1. siječnja 2024. do 30. studenoga 2025. najkasnije do 12. prosinca 2025.
- (2) Hrvatske vode dostaviti će rezultate procjene razine gubitaka vode iz članka 101.a stavka 3. koji je dodan člankom 11. ovoga Zakona Europskoj komisiji do 12. siječnja 2026.
- (3) Hrvatske vode donijet će akcijski plan iz članka 101.a stavka 4. koji je dodan člankom 11. ovoga Zakona i dostaviti ga Europskoj komisiji u roku od dvije godine od dana donošenja delegiranog akta Europske komisije kojim se utvrđuje prag prihvatljivog gubitka.

*Rok za donošenje odluka jedinica lokalne samouprave*

### Članak 21.

Za građevine iz članka 97.a stavka 1. točaka 4. i 5. koji je dodan člankom 7. ovoga Zakona, izgrađene prije stupanja na snagu ovoga Zakona, jedinica lokalne samouprave dužna je donijeti odluku sukladno odredbama ovoga Zakona u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

*Stupanje na snagu*

**Članak 22.**

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.